

Upravništvo: Ljubljana Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 3122 3123,
3124 3125 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11842, Praha št. 105241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25 — Din.
za tuzemstvo 40 — Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasni po-
tarifu

Avstrijski sanacijski zakon sprejet

Narodni svet je sprejel z večino zakon o sanaciji avstrijskih financ, kakor jo določa ženevski dogovor

Dunaj, 3. oktobra. AA. Pogodba vlade s političnimi strankami o zakonu za sanacijo proračuna na podlagi ženevskega programa so se zaključila davi ob pol 6. Izprijembe v proračunu se v glavnem tičejo znižanja uradniških plač.

Finančni odbor in odbor za proračun sta dopolnila vse predloge glede varčevanja, ki jih je vlada vstavila v zakon za sanacijo proračuna. Za zakon so glasovali krščanski socialci, socialni demokrati, velenemci, in Landbund. Tako je bil zakon izglasovan z glasovi vseh strank proti enemu glasu Heimablocka. Kakor znano, je bil zakon za saniranje proračuna sprejet v duhu programa, izdelanega pri pogajanjih v Ženevi, zaradi uravnoteženja avstrijskega državnega proračuna, ki odreja, do katere višine smejo sežati državni izdatki. Meja izdatkov ni prekoračena in tako je doseženo ravnotežje v proračunu.

Popoldne ob 3. se je sestal plenarni parlament, da odobri sanacijski zakon.

Dunaj, 3. oktobra. g. Okoli 7. zvečer se je vršilo v Narodnem svetu glasovanje o sanacijskem zakonu. Pri glasovanju je vlada dobila ogromno večino. Za zakon so glasovali celo poslanci Heimatschutzja tako da so bili nekateri zakoni sprejeti celo soglasno. Vsi ostali o bili prejeti z ogromno večino, ker je zanje glasovala deloma tudi opozicija in se je glasovanja vzdržalo samo osem članov Heimablocka.

Razkol med nemškimi socialnimi demokrati

Ustanovitev nove socialistične delavske stranke v Nemčiji, ki se proglašja kot revolucionarna razredna bojna stranka

Vratislava, 3. oktobra. d. V socialno demokratski stranki je razkol, ki je nastal zaradi izjektivne nekaterih poslancev, sedaj popoln. Sredi je bila v Vratislavi proglašena ustanovitev »Socialistične delavske stranke Nemčije« (Sozialistische Arbeiterpartei Deutschlands). Predsednik vratislavske krajevene organizacije socialno-demokratske stranke dr. Eckstein, ki je bil odstavljen od osrednjega vodstva, je pustil razdeliti med člane socialno-demokratske stranke na tisoče letakov, v katerih izjavlja s svojimi odstavljenimi tovariši vred, da se smatra še nadalje za pravnomočnega voditelja stranke v Vratislavi in da se ne namerava pokoriti odredbam osrednjega vodstva. Na zborovanju socialističnih funkcionarjev, ki ga je

prepovala glavno vodstvo, je imel glavni referat poslanec Seydewitz, ki je opisal potek svojega spora s strankino večino ter očrtal program nove stranke. Pri tem je tudi označil vzrok nasprotstva med opozicijo in vodstvom socialno-demokratske stranke. Opozicija je namreč mnenja, da sedanja gospodarska kriza ni normalna konjunktura kriza, temveč resnična kriza kapitalizma. V tem položaju delavstvo ne more več čakati prekrizanih rok in je zato njegova dolžnost, da preide v ofenzivo. Naša pot je jasna, je poudarjal, h komunistični stranki se nikakor ne moremo priznati, postati pa hočemo revolucionarna razredna bojna stranka delavstva.

Senzacionalni sklepi čeških škofov

V navzočnosti papeškega nuncija je škofovska konferenca disciplinirala duhovnike, ki so v aferi nadškofa Kordača nastopili proti nunciju

Praga, 3. oktobra. AA. Konferenca episkopata katoliške cerkve na Češkoslovaškem je sklenila, da se odstrani s svojih mest dva duhovnika, ki sta v listih objavila napade proti apostolskemu nunciju Ciriaciju, češ da je prisilil praškega nadškofa Kordača, da je moral podati ostavko na svoje mesto. Nadalje je konferenca sklenila razpustiti društvo nemških katoliških duhovnikov v praški nadškofiji zaradi neposlušnosti. Na koncu je bilo sklenjeno, da se list »Deutsche Presse«, organ nemške krščansko-socialne stranke, odslej ne smatra več za katoliški list. Vsi ti sklepi so bili sprejeti v navzočnosti nuncija g. Ciriacija.

Praga, 3. okt. h. O konferenci češkoslovaških škofov, ki je bila 1. t. m. v Olo-muču in ki ji je prisostvoval tudi papeški nuncij Ciriaci, se doznajajo naslednje podrobnosti: Po uradnem komunikatu je bilo bavlja ta konferenca s stališčem, ki ga je svoječasno v sporu med praškim nadškofom Kordačem in nuncijem Ciriacem zavzel del češkoslovaškega tiska. Škofovska

konferenca je ugotovila, da so katoliški duhovniki in visoki cerkveni dostojanstveniki lansirali v tuji tisk številne napade na papeškega nuncija. Vsa ta kampanja je po ugotovitvi konference izvirala iz vrst duhovništva. Škofovska konferenca je v nadaljnjem sklenila, da se suspendirata s takojšnjo veljavnostjo konzistorijalni svetnik in praški katehet Mihael Magerl in profesor teološke fakultete v Pragi dr. Voitech Šanda. Zadnji je objavil v »Narodni Politiki« pod psevdonimom »Hroznata« številne članke z ostrimi napadi proti nunciju.

Razen tega je sklenila konferenca razpustiti in prepovedati nadaljnji obstoj društva nemških rimsko-katoliških duhovnikov za praško nadškofijo. Tudi to društvo in njegovi organi so se zelo udeleževali kampanje proti papeškemu nunciju. Suspendiranim katoliškim duhovnikom je bilo prepovedano brati mašo in podučevati verouk. Končno je bila s konference poslana pozdravna brzojavka bivšemu nadškofu Kordaču.

Kontrola deviznega prometa v ČSR

Češkoslovaška vlada je ponovno uvedla nadzorstvo nad prometom z devizami — Težave v madžarskem prometu z inozemstvom

Praga, 3. oktobra. d. Ministrski svet je včeraj sklenil, da se s 5. oktobrom zopet uvede kontrola deviznega poslovanja po Narodni banki v obsegu, kakor je bil v veljavi do 1. 1928, ko je bil dovoljen sloboden promet z devizami. Najvažnejše točke omejitve deviznega prometa so naslednje: Prislina oddaja deviz, zlasti izvoznih valut in drugih dohodkov iz inozemstva. Razdelitev deviz za plačilo uvoženega blaga in za poravnave drugih gospodarskih dolgov in obveznosti napram inozemstvu se bo izvrševala v polnem obsegu. Vloge v čeških kronah na račun inozemcev, nadalje plačila za nakup inozemskih deviznih papirjev in arbitraž inozemskih plačilnih sredstev proti češkim kronam se smejo vršiti le z dovoljenjem češkoslovaške Narodne banke. Dovoljevanje kreditov inozemstvu v čeških kronah ali v inozemskih valutah

je zopet odvisno od odobrenja Narodne banke. Kreditni presežki inozemstvu pri češkoslovaških kronah ali inozemskih valutah ostanjejo prosti.

Budimpešta, 3. oktobra. AA. V zvezi z vprašanjem, kako naj se vrše plačila za tuja trgovska podjetja, ki so v poslovnih zvezah z Madžarsko, je madžarski trgovski minister Kenez izjavil zastopniku lista »Pester Lloyd«, da je nakup strovin na Madžarskem zelo oteženo zaradi pomanjkanja deviz. Glede na to se je pojavil predlog, naj bi madžarski industrijci, ki naročajo strovine od zunaj, deponirali pri madžarski Narodni banki odgovarjajočo vrednost v pengih. Država bi v tem primeru jamčila tujim tvežkam, da se jim bodo vsote, ki jih potrebujejo, izplačale v tujih valutah.

Ojačenje vpliva in moči Društva narodov

Angleški predlog za osnovanje mednarodne vojske, ki naj bi bila na razpolago Društvu narodov, ter osnovanje fonda za podporo državam, prizadetim od gospodarske krize

Pariz, 3. oktobra. d. »Echo de Paris« poroča zanimive podrobnosti izza kulise zadnjega zasedanja Društva narodov. Med drugim navaja, da je imela angleška delegacija pripravljene važne predloge, ki pa zaradi dogodkov v Angliji v zvezi s padcem funta ni prišel na dnevni red. V sporazumu s tajništvo Društva narodov je nameraval sir Artur Salter v imenu Anglije predložiti konkreten predlog, ki naj bi ojačil moč in vpliv Društva narodov. Po tem predlogu naj bi se takoj osnovala mednarodna vojska, ki bi bila na razpolago Društvu narodov v primerih, kadar bi prišlo do napada na kako državo, ki je članica Društva narodov. Ako bi posredovanje Društva narodov nič ne zaleglo, bi nasto-

pila ta vojska, ki bi nasprotneke prisilila k spoštovanju mednarodnih pogodb. V tej vojski bi bili zastopani vsi narodi in vse države, ki so vključene v Društvo narodov. Vojska bi predstavljala največjo oboroženo silo na svetu. Drugi del predloga je zasledoval namen, da bi se osnoval poseben fond za podporo državam, ki naj bi hujše prizadete od svetovne gospodarske krize. Salter je o tem svojem predlogu obvestil že vse delegacije, zbrane v Ženevi. Dva dni prej, preden je nameraval oficijelno predložiti svoj predlog na plenarni seji Društva narodov, pa je prišlo do padca funta, naker je prejel od angleške vlade brzojavno nalogo, naj svoj predlog umakne, oziroma sploh ne predloži.

NOV AMERIŠKI NAČRT

ZA KONSOLIDACIJO MIRU

Ob priliki poseta francoskega ministrskega predsednika namerava Hoover sprožiti nov načrt, ki naj bi ojačil svetovni mir in pospešil rešitev svetovne gospodarske krize

Washington, 3. oktobra. d. V vseh tukajšnjih političnih krogih podčrtava-jo važnost skorajšnjega poseta francoskega ministrskega predsednika Laval-a. Istočasno z Lavalom bo prišel v Ameriko tudi francoski maršal Petain ki se bo udeležil proslave 150-letnice borbe za neodvisnost Zedinjenih držav.

V ameriških političnih in gospodarskih krogih poudarjajo, da zahteva svetovni politični in gospodarski položaj čim tesnejše sodelovanje med Francijo in Ameriko. Amerika se vedno bolj zanima za razvoj dogodkov v Evropi in si želi zaradi tega čim tesnejšega sodelovanja z državami, ki imajo odločilen vpliv v Evropi.

Pariz, 3. oktobra. d. Radikalni list »La Republique« poroča, da namerava Hoover predlagati Lavalu poseben dogovor, po katerem bi bila Amerika pripravljena črtati polovico vseh vojnih dolgov, če se Francija, Anglija in Nemčija istočasno obvežejo, da bodo znižale svoje vojne izdatke za 25 odstotkov. Istočasno bi se morale Fran-

cija in Anglija odreči nezaščitenim anuitetam nemških reparacij.

Washington, 3. oktobra. d. Včeraj se je vršila v Beli hiši pod predsedstvom Hooverja nad 7 ur trajajoča konferenca, ki so se je udeležili poleg zunanjega ministra Stimsona tudi najodličnejši predstavniki ameriškega gospodarskega in političnega življenja. Ameriški strokovnjak za razorožitev, senator Morrow je konferenci razvil svoj načrt, čigar podrobnosti se čuvajo v strogi tajnosti. Zatrjuje se, da bodo objavljene šele po posetu francoskega ministrskega predsednika Laval-a. List »Baltimore Sun« poroča iz poudarjenega vira, kakor zatrjuje, da gre za načrt pakta varnosti v smislu želje francoske vlade, ki bi nudil Franciji in Poljski možnost, da brez nevarnosti za svojo varnost znižata svoje oboroževanje. Istočasno bi se s tem paktom rešilo vprašanje poljskega koridorja v smislu želje Nemčije tako, da bi nastopile v Evropi popolnoma normalne razmere ter bi se lahko vse države posve-

tile v polni meri reševanju gospodarskih problemov.

London, 3. okt. AA. Zunanje ministrstvo javlja, da so francoski ministrski predstavniki Laval, zunanji minister Briand in finančni minister Flandin povabili lorda Readinga v Pariz na razgovor o splošnem položaju.

Lord Reading odpotuje v Pariz v torek jutraj. Angleški zunanji minister bo tako prvič stopil v osebne stike s francoskimi ministri, odkar je na vladi.

Državniki bodo razpravljali o francoskem posetu v Berlinu, o bodočem obisku v Washingtonu, o položaju v Ženevi glede razorožitvenega vprašanja in o zadnjih finančnih in gospodarskih dogodkih.

Londoni politični krogi pozdravljajo povabilo ter menijo, da so osebni stiki v sedanjih časih zelo potrebni.

Bruselj, 3. oktobra. AA. »Peuple« doznava iz verodostojnega vira, da namerava predsednik belgijske vlade g. Francqui odpotovati še ta mesec v Washington. Čeprav ta obisk belgijskega predsednika vlade ni uradnega značaja, list vendar naglašja veliki pomen tega potovanja, ki se krije z bivanjem francoskega ministrskega predsednika Laval-a v ameriški prestolnici.

Praznik jugoslovenskih dobrovoljcev

Včeraj so se pričele v Beogradu velike svečanosti povodom kongresa Male antante dobrovoljcev

Beograd, 3. oktobra. p. Beograd je bil danes v znamenju svečane proslave praznika Saveza dobrovoljcev v zvezi s proslavo 15 letnice osnovanja prve jugoslovenske dobrovoljske divizije in kongresa Male antante dobrovoljcev. Ponoči in davi je z mnogimi vlaki prišlo v Beograd na stotine dobrovoljcev iz vse države. Na kolodvoru jih je sprejel ves upravni odbor Saveza dobrovoljcev s slepm podpolkovnikom Lujo Lovričem na čelu. Kolodvor je bil okrašen s francoskimi, rumunskimi, češkoslovaškimi in našimi zastavami. Prvi so došli delegati rumunskih dobrovoljcev, ki so bili izredno lepo sprejeti. Mnogo rumunskih delegatov je prišlo v narodnih nošah. Imajo tudi svojo narodno godbo. Rumune, ki so prišli s svojo zastavo, je pozdravil predsednik jugoslovenskega saveza dobrovoljcev dr. Lujo Lovrič, za pozdrav pa se je zahvalil rumunski dobrovoljec dr. Viktor Delau, poslanec in odvetnik iz Cluj-a. V svoji zahvali je izražal radost, ker se bo na kongresu Male antante dobrovoljcev manifestiralo bratstvo treh zaveznih narodov, kar bo tem bolj ojačilo medsebojne zveze.

Kmalu nato so prišli francoski in češkoslovaški delegati. S Čehoslovaki je došel tudi velik prijatelj našega naroda, češkoslovaški zdravnik dr. Freya. V imenu naših dobrovoljcev jih je pozdravil podpolkovnik Lujo Lovrič. Vsi tuji delegati so bili nastanjeni v hotelu »Excelsior«.

Ob 11. dopoldne so se delegati dobrovoljcev vpsali v maršalatu dvora v posebno knjigo. Zastopniki francoskih, rumunskih, češkoslovaških in naših dobrovoljcev so odšli tudi na Avalo, kjer so položili na grob neznanega junaka venec, ovit z našimi, francoskimi, rumunskimi in češkoslovaškimi narodnimi trakovi.

Ob 5. popoldne je bila v veliki dvorani univerze svečana seja Male antante dobrovoljcev, ki so se je udeležili poleg odličnih zastopnikov beograjske družbe, veliko številno predstavnikov vseh nacionalnih, kulturnih in humanitarnih organizacij, kakor tudi zastopniki francoskega, češkoslovaškega in rumunskega poslanstva. Predsednik Saveza jugoslovenskih dobrovoljcev Lujo Lovrič je pred vsem iskreno pozdravil zastopnike prijateljskih držav. V imenu Čehoslovakov mu je odgovoril poslanec in načelnik pisarne predsednika Masaryka Josip Patedl, ki je želel srečo in uspeha Mali antanti dobrovoljcev. Nato so govorili rumunski delegat dr. Viktor Delau, francoski delegat Louis Donjak in podpredsednik Polius d' Orient, Sanitetni podpolkovnik dr. Karel Freya je v imenu češkoslovaških dobrovoljcev poklonil našim dobrovoljski organizaciji umetniško izdelano bronasto žaro napolnjeno z zemljo z grobov češkoslovaških legionarjev, ki so jih obesili Avstrijci na italijanski meji. S slavnostne seje so bile odposlane pozdravne brzojavke kralju Aleksandru, kralju Karolu, predsedniku Doumeru in predsedniku Masaryku.

Pogajanja za delavsko konvencijo s Francijo

Pogajanja za vzajemnost v socialni zaščiti in socialnem zavarovanju delavstva se bodo pričela v četrtek v Parizu

Beograd, 3. oktobra. AA. Že dalj časa sta se naša država in Francija pogajali o sklenitvi konvencije o vzajemni zaščiti in zavarovanju delavcev. Ker se poprejšnja pogajanja niso še definitivno zaključila, se bodo kmalu nadaljevala. Na naš predlog, naj bi se nova pogajanja vodila v Beogradu, je francoska vlada izrazila željo, naj bi se vodila v Parizu. Naša vlada je to željo sprejela in tako je določen 8.

oktober kot dan, ko se bodo ta pogajanja obnovila. Za člane naše delegacije so določeni: za ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje gg. načelnik oddelka za socialno skrb Dušan M. Jeremič in šef oddelka za izseljevanje in priseljevanje dr. Fedor Aranicki, od Osrednjega urada za zavarovanje delavcev pa direktor g. Radovan Matjašić.

Še vedno nejasen položaj v Angliji

Odločilna posvetovanja liberalcev — Macdonald o svoji politiki Izgredi brezposelnih

London, 3. oktobra. d. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, odločitev glede razpusta zbornice še ni padla. V nasprotju s sročnjimi vestmi, da so liberalci že prišli na razpis volitev, se danes zatrjuje, da bo odločitev padla šele na nocojšnji konferenci liberalne stranke, ki bo definitivno odločala o stališču stranke glede razpisa novih volitev.

London, 3. oktobra. d. Sročni se je vršil v Seahamu zbor delavske stranke, na katerem je govoril tudi ministrski predsednik Macdonald. Proti pričakovanju je bilo zborovanje proglašeno za zapušno, tako da novinarji niso imeli pristopa. O zborovanju tudi ni bilo izdano nobeno poročilo, zvelelo pa se je, da je Macdonald na zborovanju zagovarjal svoje stališče in poudarjal, da je bil in ostane socialist. Zagovarja joče ukrepe vlade je poudarjal, da ga bodo blagovale baš oni, ki ga sedaj preklinjajo. Prepričan je, da je storil najbolje, kar je mogel, in da je s tem mnogo bolj ščitil interes delavstva, kakor pa če bi bil šel v opozicijo. Drug režim bi gotovo izdal sanacijske ukrepe, ki bi bili neprimerno bolj v škodo delavstva, kakor na se ukrepi, ki jih je izdala njegova vlada.

Zatrjujejo, da so zborovalci njegova iz-

vajanja sprejeli z velikim odobravanjem in da je opozicija proti njemu v delavskih krogih znatno popustela.

London, 3. oktobra. d. Pri razpravi o izgrelih brezposelnih v Glasgowu je prišlo na včerajšnji seji spodnje zbornice do zelo burnih prizorov. O dogodkih je poročal državni podtajnik za Škotsko Arhibal Sinclair, ki je izjavil, da se je demonstracija udeležilo okoli 50.000 brezposelnih. Delavski poslanec Kirkwood je energično protestiral proti postopanju oblasti v Glasgowu in iz vrst delavskih poslancev so se pri tem čuli ogrojeni vzkliki proti vladi. Hrup je bil tolik, da ga v angleškem parlamentu sličnega ne pomnijo. Šele po dolgem času se je mogla razprava nadaljevati.

Glasgow, 3. oktobra. d. Danes so se ponovile demonstracije brezposelnih. Nad 10.000 ljudi je navalilo na trgovski del mesta in začelo ropati trgovine. Nastopiti so morali močni oddelki policije na konjih, ki so po dolghih borbah jedva obvladali položaj. Demonstranti so obmetavali policijo s kamenjem in steklenicami ter je bilo več ljudi ranjenih. Policija je našla dokumente, iz katerih je razvidno, da so te demonstracije tajno organizirane in da so v ozadju najbrže komunisti.

Holandska galerija v muzeju kneza Pavla

Beograd, 3. oktobra. p. Davi ob 11. je bila v muzeju kneza Pavla otvorjena galerija sodobnih holandskih slikarjev v prisostnosti kneza Pavla samega. Navzoči so bili tudi ministri dr. Kumanudi, Maksimović in Boško Jeftić. Otvoritev je prisostvoval poleg drugih odličnih gostov rumunski princ Nikola. Goste je pozdravil naš častni konzul v Amsterdamu Merenc, ki je opisal, kako je došlo do razstave ter nakup slik za nas, naker je knez Pavle otvoril razstavo. Otvoritvi je prisostvoval tudi skoro ves diplomatski zbor.

Cene kruhu v primorski banovini

Split, 3. oktobra. n. Ban primorske banovine je v smislu zakona o določevanju cen predpisal nove cene kruha. V primorski banovini stane odslej kg belega kruha 4.50, polbelega 4 in črnega 3.25 Din.

Obsodba albanskih atentatorjev

Dunaj, 3. oktobra. p. Sodišče v Madrid je obsodilo v procesu proti atentatorjem na kralja Zogu obtožena Gjelosija na 7 let ječe. Camilla na tri leta ječe.

Zasedanje fašističnega sveta

Rim, 3. okt. s. V velikem fašističnem svetu je ministrski predsednik Mussolini poročilo stranknega tajnika predložil sklep, ki odobrava delovanje stranknega tajnika Giurattija in ki naglašja med drugim tudi dolžnosti fašizma v sedanjih dobi. Mussolini je govoril nato eno uro o notranjem in mednarodnem položaju. Veliki svet je nate ugotovil, da bodo ukrepi fašistične vlade lahko zajeli neizogibno brezposelnost v sedanjih razmerah. Glede svetovnega položaja je veliki svet izjavil, da ga brez takojšnjih ukrepov, ki bi se morali nanašati na probleme o razorožitvi, o dolgovih in o celokupnih reparacijah, ne bo mogoče uspešno rešiti.

Udeležba Ludendorfa pri heimwehrovskem prevratu

Dunaj, 3. oktobra. d. »Die Stund« poroča, da se je general Ludendorff v času heimwehrovskega prevrata dne 13. septembra skrivaj mudil v Solnogradu, kjer je imel zaupna posvetovanja z voditelji Heimwehra, ki so ga informirali o svojih načrtih. Ko se je izkazalo, da so heimwehrovski načrti propadli, je Ludendorff ponoči skrivaj odpotoval nazaj v Nemčijo.

Pretendent na španski prestol umrl

Pariz, 3. oktobra. AA. V Parizu je nenadoma umrl karlistični pretendent na španski prestol Don Jaime. Don Jaime je na nekem avtomobilskem izletu v Chantillyju blizu Pariza nenadoma začutil, da mu je slabo in se je takoj vrnil v Pariz. Uro nato je umrl. Zdi se, da je smrt nastopila zaradi hude angine.

Vojaška vzgoja italijanske mladine

Rim, 3. oktobra. AA. Po najnovejših podatkih se bo udeležilo letošnjih predvojaških tečajev okrog 1.200.000 mladeničev.

Jugoslavija : Hašk 3:3 (2:1)

Beograd, 3. oktobra. p. Na igrišču Jugoslavije je bila danes prijateljska tekma med Jugoslavijo in zagrebškim Haškom, ki se je končala s 3:3 (2:1). Jugoslavija igra jutri s Haškom še eno tekmo.

Minister dr. Kramer

v ponedeljek dopoldne v Ljubljani ne bo sprejemal strank, ker bo odsoten.

Naša gospodarska kriza

Odvč bi bilo opozarjati, kako hudo je svetovna gospodarska kriza zasadila svoje krepke tudi v Jugoslavijo. Saj čisto to na svoji lastni koži prav vsi. Naš kmet je z naporom vseh svojih moči srečno spravil pod streho poljske pridelke. A ne more jih sedaj vnovčiti; tudi živine, lesa, vina in hmelja ne more prodati. Zato nima kje vzeti denarja, da bi dokupil življenske potrebščine, ki jih sama ne pridelala, a jih ne more pogrešati; nima pa za obleko, za davke, za obresti. Se na slabšem je mali posestnik, ki ne prideluje niti za sebe in svoje dovolj žita in krompirja; in sem spada v Sloveniji večina kmečkega prebivalstva. Bedno je življenje našega delavca. Ne samo zato, ker so delavske meze skrajno nizke; še bolj zato, ker premmogi delavci niti slabo plačane dela ne morejo dobiti ali pa ga imajo samo po par dni na teden.

Siromaštvo med kmečkim in delavskim prebivalstvom vpliva na vse druge stanove in jih vleče s seboj v vrtnice. Obrtniku nič ne pomaga njegova sposobnost in marljivost, ako nima dela in zaslužka. Trgovca ne more prodati svojih zalog in zastoj se čuti v vseh naših trgovini. Naša industrija, ki je od nekdaj v prvi vrsti navezana na notranji konzum je zaradi splošne svetovne krize in obče stagnacije v težkih skrbih.

Kamorkoli se torej ozremo po naši domovini, povsod vidimo stisko. Ako pa pogledamo preko meje Jugoslavije v druge države Evrope, vidimo, da je tam ravno tako hudo, večinoma pa slabše in hujše kakor pri nas. Ni države v Evropi, ki bi ji bilo prizaneženo, in menda tudi nikjer v drugih delih sveta. Mnogi tuji, ki prihajajo k nam in spoznajo naše življenje in naše razmere, nas naravnost blagrujejo in pravijo, da je v Jugoslaviji pravi raj v primeri z večino drugih držav. Po njihovem mnenju bi pri nas sploh ne smeli tožiti, da se nam slabo godi, temveč bi morali hvaliti boga, da lahko živimo vsaj tako kakor živimo.

Gotovo je res, da vsaka stvar navadno lepše izgleda, če jo posmatraš od daleč, toda nesporno je mnogo resnice na tem, kar govorijo zunaj o našem življenju. Res mi sami najbolje vemo, kaj nas čelvelj žuli. Res pa je tudi, da moramo priznati, ako se ozremo po naših sosedih in še po mnogih drugih narodih, da je naš položaj vendarle mnogo boljši in da tudi mnogo več možnosti za hitrejši in popolnejši ozdravljivi kakor drugod. Brez dvoma je, da se bomo, ako bomo pametno in trezno gospodarili in pri tem vodili pametno politiko, mnogo lažje in hitreje izklopali iz sedanjih nadlog kakor drugi narodi, pri katerih so razmere mnogo bolj zapletene.

Naša prednost je v tem, da smo pretežno poljedelski narod, ker se je doslej še vedno pokazalo, da so agrarne države proti krizam mnogo bolj odporne od industrijskih in da jih prebole poprej in z manjšimi škodami. Naša prednost je dalje v tem, da so potrebe našega prebivalstva razmeroma skromne in da je razdelitev našega naroda na sloje in stanove tako uravnovešena, da se vse plasti med

seboj izpopolnjujejo. Naš geografski položaj je za gospodarski razvoj zelo ugoden, prirodno bogastvo naše zemlje priznajo veliki. Državni proračun Jugoslavije je urejen in uravnovešen, uravnovešen na novo, čeprav z velikimi žrtvami, tudi sedaj po hudem udarcu, ki nam je bil prizadejan po enostranskem reparacijskem moratoriju.

Vseh teh dobrin večina drugih držav nima. Da smo splošni krizi kljub temu tudi mi zapadli tako zelo, smo deloma krivi tudi sami. Naše pogreške so bile pomanjkanje metodčnosti in discipline v gospodarskem življenju, pomanjkanje čuta za gospodarsko solidarnost, premajhno zaupanje v samega sebe in preveliko poznavanje osnovnih gospodarskih resnic. Ko se je začelo, da povsod primanjkuje denarja in da so začele mnoge valute padati, se je takoj pojavila pri nas bojazan za denar, ki so jo začeli netiti še razni brezvestni hujšaki. In mnogi, drugače čisto pametni ljudje so pripravi »štimfe«, da žnjimi nadomestijo vložne knjižnice. Kakor da bi bil denar več vreden, če ga imaš v žepu, nego če je plodonosno naložen.

Na ta način so izginili iz prometa milijoni in milijoni, kar seveda ni ostalo brez posledic. Saj vendar vsakdo ve, da posojilnice in hranilnice in tudi banke nimajo hranilnih virov hranjenih v svojih blaginjah, temveč posojene naprej kmetom, trgovcem, obrtnikom in industriji. Ves ta denar je varno naložen, toda denarni zavodi ga ne morejo dobiti nazaj čez noč, ako nečjejo uničiti premmogih gospodarstev.

Take vrste je torej naša kriza. Ni to kriza dinarja, ki je soliden, kakor malokateri denar v Evropi. Tudi ni samo kriza našega splošnega gospodarstva, o katerem smo gori pokazali, da ne nudi vzroka za malodušje. Je to pred vsem kriza zaupanja, bolezen nervoznosti. Napetost zadnjih dni bo takoj popustila, čim se bo vrnilo zaupanje in bodo ljudje zopet vlagali denar v hranilnice, kar se je k sreči že začelo. Ko se vrnejo vsi odtegnjeni in sedaj bog ve kje in kako brezmišlno skriti milijoni in se jim pridruži prejšnji normalni pritok, bomo zopet svobodno zadihali.

Toda preko tega prvega ozdravljenja moramo misliti in stremeti naprej, stremeti ne le k popolnemu ozdravljenju, temveč tudi k bistvenemu izboljšanju naših gospodarskih razmer. Pregledati moramo vse naše gospodarsko dejanje in nehanje in ga preurediti tako, da bo kar najbolj odgovarjalo naši gospodarski in socialni strukturi in omogočalo harmoničen razvoj vsem slojem in stanovom jugoslovskega prebivalstva. Ta naloga je glavna naloga, kar jih je vlada v svojem volilnem programu začrtala v delovni program bodoče Narodne skupščine. Volitve 8. novembra bodo zato tudi v gospodarskem pogledu nad vse važne. Pokazale bodo, da se hočemo krepko upreti vsem nadlogam in da hočemo složno in brez ozira na to, kar nas je nekdanj delilo, zastaviti vse moči, da si izboljšamo in olepšamo življenje.

Rumunski zunanji minister v Rimu

Rim, 3. oktobra AA. Agencija Stefani poroča, da je prišel iz Pariza v Rim rumunski zunanji minister princ Ghika. Njegov poset je zasebnega značaja. Na postaji so princa Ghiko sprejeli rumunski poslaniki pri Vatikanu, rumunski odpravnik poslov na Italijanskem dvoru, uradništvo obeh rumunskih poslanstev in višji uradniki italijanskega zunanjega ministrstva ter zastopniki ministra Grandija.

Mednarodni geografski kongres v Parizu

V dneh od 16. do 24. septembra l. 1931 se je vršil v Parizu mednarodni kongres geografov, ki je zbral za dober teden dni zastopnike geografske vede doma iz vsega sveta.

Kot prirediteljica geografskih kongresov fundira mednarodna geografska unija, ki drži geografje skoro iz vseh civiliziranih predelov zemlje, organizirane po državah, kjer so se sestavili narodni geografski odbori za posamezna državna ozemlja. Narodni geografski odbor za Francijo, ki je potekalem strokovna reprezentanca države, je organiziral pravkar zaključeni mednarodni kongres v Parizu.

Geografski kongres mednarodnega obsega so stara institucija in se vršijo na tri leta. L. 1928. se je vršil na Angleškem v Cambridgeu, a tri leta pred tem, l. 1925., v Kairu v Egiptu.

Pariski kongres je bil organiziran nad vse emoteno. Slovanski geografski kongres, ki so bili namenjeni v prvi vrsti medsebojnemu spoznavanju, tako spoznavanju zemlje ter prebivalstva kakor osebnemu kontaktu strokovnjakov, so bili do slej prirejeni tako, da se je moglo na njih predavati karkoli iz kateregakoli področja geografske vede, kar je seveda moralo imeti čisto za posledico, da se diskusija ni mogla v zadostni meri koncentrirati. Mednarodni geografski kongresi so po svoji uredbi za znaten korak dalje. Tu so se vnaprej odbrala za predavanja in diskusije nekatera vprašanja, ki so za sodobno stanje geografske vede najaktualnejša, ta pa so se zopet razdelila po svoji važnosti v dve skupini. V prvo skupino so se vrstilo sedem vprašanj, med njimi posebno proučevanje kmetijskih naselij, proučevanje obrežnih ter rečnih teras, klimatskih sprememb posebno v historični dobi itd. V drugo skupino pa se je vrstilo nadaljnjih 25 vprašanj. Na ta način se je pozornost geografov iz vsega sveta obrnila na določene znanstvene probleme, ki so se v pripravih za kongres obvarovali tudi pod enotnimi ali vsaj sličnimi vidiki, čemer so služile še posebne publikacije. Ker so se vrh tega predavanja vsaj v izveščju objavila v posebnih edicijah za kongres, tako da se je mogla diskusija prav dobro koncentrirati po postavljenih smernicah, je mogel biti uspeh kongresa tudi v znanstvenem pomenu prav velik. Saj so se mogli primerjati tako rekoč neposredno rezultati geografskega proučevanja v najrazličnejših predelih zemlje, posebno pa seveda Evrope, in v debatah so se preizkusile metode in se razbistrihli vidiki, medsebojno seznanjanje je moglo zaznamovati znaten napredek ne le v osebnem, marveč tudi v stvarnem pogledu. Te svrhe so se mogle doseči tem bolj, ker je bilo delo razdeljeno na pet sekcij in so bile skupne seje omejene na vsakodnevno otvoritveno in zaključno sejo.

Pred kongresom in po njegovem zaključku so se vršile dobro organizirane ekskurzije po raznih predelih Francije in celo po francoski severni Afriki.

Udeležba na letošnjem kongresu je bila izredno velika, največja od vseh dosedanjih. Priglasilo se je na kongres nad 900 zastopnikov, prišlo pa jih je nekaj čez 600. Seveda je k temu nekoliko pripomogla tudi kolonialna razstava. Posebno velika je bila udeležba Angležev, od Slovanov so bili najbolj številno zastopani Poljaki, za tem Čehoslovaki. Iz sovjetske Rusije sta dospel dva delegata, iz Bolgarije nobeden. Iz Jugoslavije so se kongresa udeležili trije delegati iz Beograda (general Bošković kot predstavitelj Vojnega geografskega zavoda, ter z univerze Bora Milojević), dva iz Zagreba (Artur Gavazzi in Milan Senoa) ter Anton Melik iz ljubljanske univerze. Geografov iz Nemčije in Avstrije ni bilo, kar je posledica spora, ki se vleče še od svetovne vojne. Tudi Madžarska ni bila zastopana.

Po enakih načelih se bo priredil prihodnji mednarodni kongres na Poljskem v l. 1934. Poljska delegacija pod vodstvom prof. Romerja je povabila mednarodno geografsko unijo, da priredi naslednji kongres na Poljskem. Poljaki dosledno težijo za tem, da se čim najbolj uveljavijo tudi v njej znanstvenem svetu, kar jim je toliko lažje, ker jim dajo državna oblastva potrebna materialna sredstva v obilni meri na razpolago.

A. M.

Savinjskih požarov še ni konec

Pretekli teden je gorelo v Št. Pavlu in v Ponorju

Braslovce, 3. oktobra.

Kakor smo že kratko sporočili, je v sredo ponoči okrog 11. nastal v Št. Pavlu ob Prebolu ogenj, ki je popolnoma uničil gospodarsko poslopje posestnika Zoharja, po domače Lončarja. Domači so vsi trdno spali, ko je začelo goreti, in so se zbudili, šele ko so jih priklicali prihajajoči ljudje. Požar pa je že toliko napredoval, ko so vstali, da niso mogli ničesar več rešiti. S poslednjim vrelom so zgorele 3 koke, 17 kokaš, 2 svinji in svinoh vse, kar se je nahajalo v poslopju. Škoda je precejšnja in je delno krita z zavarovalnico.

V torko 1. zjutraj pa je požar upepelil gospodarsko poslopje posestnika in trgovca Cizeja, po domače Jovana v Prekopu pri Vranskem. Zgorelo mu je gospodarsko poslopje na posestvu v Oblatih pri Ponorju. Posebno se je trdilo gasilno društvo iz Kaple, da bi omejilo ogenj. Ker pa je bila zgradba prav zanemarljiva, so jo plameni tako hitro objeli, da ni preostalo druge, kakor da so jo podrli in pustili kup razvalin zgoroti.

Kako je ogenj nastal, je tudi v obeh primerih nejasno. V zadnjem času so bile zaradi suma požigov aretirane številne osebe in je upati, da se bojo na podlagi teh aretacij ugotovili vzroki številnih letošnjih požarov v Savinjski dolini.

En dan iz življenja Špelice

6. Zvečer

Zvečer pa zala Špelica
Prav mirnim srcem spat je šla.
Za njo dan velikega p' pranja,
Zlaj lahko si privoči spanja.
In slatko sanjala je vso noč —
To Albus-Mila je čudežna moč.

Vsaka gospodinja lahko mirno zaspi, ako uporablja za veliko pranje perila Albus-Milo. Ne dajte se premotiti in ne sprejmite mesto davno preizkušenega pralnega Albus-Mila nobenega navidez poceni mila. Kajti navidez ceneje je čisto dražje, radi tega ne izpostavljajte svojega perila nikakim dvomljivim eksperimentom, temveč uporabljajte samo

ALBUS MILO

Znatno povečanje zlatega kritja dinarja

Narodna banka je dobila za 111 milijonov dinarjev zlata — Kritje bankovcev znaša v samem zlatu 32%, v zlatu in devizah pa 42,5% — Banka je dala gospodarstvu na razpolago nova sredstva

Beograd, 3. oktobra. r. Narodna banka je pravkar izdala izkaz o svojem stanju na dan 30. preteklega meseca, ki nam prinaša v vsakem pogledu velike spremembe. Ob koncu prejšnjega meseca je stavilo naše gospodarstvo na Narodno banko večje zahteve, ki jim je pa Narodna banka lahko zadovoljila, ker se je v zadnji četrtini septembra njeno kritje bistveno povečalo. Zlati sklad Narodne banke se je od zadnjega izkaza (22. septembra) povečal za nič manj kakor 111.256.000 Din, tako da je dosegel že 1.656.740.000 Din. Kakor znano, se je zlati sklad Narodne banke do zakonske stabilizacije dinarja gibal na približni višini 1 milijarde Din. Glede na zakonski predpis, da mora biti najmanj ena četrtina obloka bankovcev in obveznosti po vidu krita s čistim zlatom (brez tujih deviz), je Narodna banka že ob priliki prehoda k zlati valuti (ob koncu junija) kupila za pol milijarde Din zlata. V prvem izkazu po uveljavitvi zlate valute je imela Narodna banka 1540.000.000 Din zlata. Z malimi nakupi se je ta zlati sklad do 22. pr. m. dvignil za nadaljnjih 5 milijonov Din, sedaj pa na mah za novih 111 milijonov.

Kritje obloka bankovcev in obveznosti, po vidu znaša sedaj po najnovšem stanju samo v zlatu 29,9% ali skoro 30%; kritje samega obloka bankovcev brez zlatih obveznosti v zlatu znaša 32%. Devize, vštete v podlagi, so se v zadnji četrtini septembra zmanjšale za 10,9 milijona Din, tako da se je skupna podlaga povečala za 100,5 milijona Din na 2093,2 milijona Din.

Kritje obloka bankovcev in obveznosti po vidu v zlatu in zlatih devizah pa se je navzlic povečanju obloka sprito povečanja podlage dvignilo od 36,8 na 37,8%. V izkazani podlagi pa, kakor znano, niso vštete vse devize. Narodna banka ima sedaj še za 114 milijonov deviz, ki niso vštete v podlago; če se te devize prištejejo k izkazani podlagi, tedaj vidimo,

da ima Narodna banka za 2.207.000.000 Din zlata in deviz.

V mnogih državah se kritje računa le od obloka bankovcev in ne tudi od obveznosti po vidu. Če primerjamo gori označeno vred-

nost zlata in deviz Narodne banke z oblokom bankovcev, tedaj vidimo, da znaša kritje obloka bankovcev v zlatu in devizah nič manj kakor 42,5%.

To povečanje zlatega sklada je omogočilo Narodni banki, da je v večji meri eskompitirala menice in dala gospodarstvu v sedanjih krizi na razpolago nova denarna sredstva. Menična in lombardna posojila so se povečala za 119 milijonov Din, in sicer menična za 86,7 in lombardna za 32,3 milijona Din. Skupna vsota meničnih in lombardnih posojil znaša sedaj 1 milijardo 819 milijonov Din. Začasno posojilo glavni državni blagajni pa je pri višini 470 milijonov Din ostalo nespremenjeno.

Znatnejšo spremembo je zabeležiti tudi pri obloku bankovcev, ki se je v večji meri dvignil, kakor so se povečala posojila. Oblok se je namreč povečal za 306 milijonov Din, tako da znaša sedaj 5 milijard 197 milijonov Din. To povečanje je nastopilo, ker so se zbirne naložbe pri Narodni banki od 22. septembra do konca meseca zmanjšale za 175 milijonov Din. Navzlic povečanju pa oblok bankovcev še vedno ni velik, kajti vse do letošnje pomladi se je stalno gibal znatno nad mejo 5 milijard in šele zadnje mesee se giblje pod 5 milijardami. Sedanj oblok pa je tudi še vedno manjši, kakor je bil lani v tem času, ko je znašal 5 milijard 536 milijonov Din.

Sedanje ugodno stanje naše novčanične banke bodo vsi naši gospodarski krogi toplo pozdravili, zlasti pa okolnost, da je Narodna banka ustvarila možnost za boljše kreditiranje našega gospodarstva, zlasti denarnih zavodov, kar mora tudi onim, ki so bili v zadnjem času zbežani, po naši državi sovražnih elementih, vcepiti novo zaupanje.

Stanje Narodne banke na dan 30. septembra je bilo naslednje: (v milijonih Din, v oklepajih razlike nasproti stanju od 22. septembra):

Aktivna: podlaga 2093,2 (+ 100,5), od tega v zlatu 1656,7 (+ 111,3), v tujih valutah 2,7 (+ 0,2), v devizah 433,7 (- 10,9); devize, ki se ne vstijejo: v podlagi 114,0 (- 4,7); posojila na menice 1519,9 (+ 86,7); posojila na lombard 299,1 (+ 32,2); začasno posojilo glavni državni blagajni 470,0 (-).

Passiva: oblok bankovcev 5196,7 (+ 306,0); obveznosti po vidu 341,7 (- 174,9), od tega nasproti državi 6,7 (- 115,7), po zbirnih računih 287,0 (- 34,2) in po raznih računih 47,9 (- 25,2); obveznosti z rokom 784,5 (+ 82,1)

Hmelj

Zatec, 3. oktobra h. (Tedensko poročilo.) Na zateškem hmeljskem trgu je bilo ves teden živahno povpraševanje, vendar je bil doseženi promet manjši kakor v preteklem tednu, ker so bili lastniki hmelja rezervirani in so se tudi zaloge pri gojiteljih zmanjšale. Cene so se gibale med 250 do 425 Kc. Ob koncu tedna je bila tendenca mirnejša, cene so ostale čvrste. Na deželi je bil nakup slej ko prej zelo živahen, dočim je bilo v Zatu razpoloženo mirnejše. Do petka je bilo ovelovljenih 54.000 stotov po 50 kg zateškega hmelja, kar pomeni za celih 22 stotov več kakor v preteklem tednu, dasi je bil nakup živahnejši kakor v preteklem tednu. V okolici Roudnice so plačevali 150 do 265 Kc, toda bilo je le zmerno povpraševanje. V Ousteku so bili ovelovljeni 103 stoti zateškega hmelja. Cena je bila 175 do 280 Kc. Dne 28. septembra je bil ob javljen dodatni protokol k češkoslovaško-francoski trgovinski pogodbi, ki uveljavlja vozne carine za hmelj v Francijo in tudi novo kontingentacijo hmelja.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Porast oblakosti, precej stalno in toplo, prehodno poslabšanje vremena verjetno. — Situacija vterajšnjega dne: Barometrska depresija, ki prihaja s področja Atlantskega oceana, je začela že vso zapadno obalo evropskega kontinenta. Višji pritisk leži nad vzhodno in južno Evropo in povzroča porast temperature in oblakosti. Zračni tlak je pri nas v splošnem porasel za 0,1 do 5 mm. Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Spremenljivo; pomeje naglo izboljšanje.

Slovenska prireditel v Beogradu

Beograd, 3. oktobra p. Kulturno društvo »Cankar« v Beogradu je priredilo nocoj trgatve grozdja s pestrnim spredom. Prireditel je zelo lepo uspešna ter so se je udeležili odlični predstavniki beogradske druž-

Dve prometni nesreči

Ljubljana, 3. oktobra.

Danes sta se pripetili dve težji prometni nesreči v metstu: prva opoldne v Šolskem drevoredu, kjer je nepreviden kolesar podrl 56-letnega Ivana Vodopivca, ščetarja in ga na nogah tako poškodoval, da so ga morali z reševalnim avtom prepeljati v bolnico.

Okrog 16. pa je privozil po Poljanski cesti neki tovorni avto in podrl pred njim vozečega 56-letnega Ignaca Jeršeta, zaposlenega na mestni pristavi. Kolesar je odletel stran in obledel z veliko rano na glavi, dočim se je avtomobilist ustavil po kakih 20 metrih od kraja nezgode. Jerše je bil sicer težko poškodovan, vendar je imel še toliko moči, da je odhitel na reševalno postajo, kjer so mu nudili prvo pomoč in ga nato prepeljali v bolnico. Kakor zatrjujejo očividci, je bil nesrečo kriv sofer. Jerše trpi tudi precejšnjo škodo, ker je bilo kolo pri karambolu popolnoma strto.

Elitni Kino Matica

Samo še danes se boste izvrstno zabavali pri veseli opereti

Mamselle Nitouche

V glavni vlogi šarmantna in temperamentna

ANY ONDRA

in poleg nje

OSKAR KARLWEIS,
GEORG ALEXANDER
HANS JUNKERMANN

Bombe smeja! Salve krohota!

Krasno dopolnila I. Ufin kabaret z najboljšimi pevci in artistii.
Dajos Bela orkester!

Nova Micky miška!

Predstave ob 3., 5., 7. in 9. zvečer

Naši kraji in ljudje

Dr. Gregorju Žerjavu velikemu Jugoslovenu

V zlatih črkah bodo zažarele te besede na ljubljanskem pokopališču pri Sv. Križu, kjer se postavlja velikemu

pokojniku spomenik, ki simbolično izraža njegov delo za veliko in močno Jugoslavijo. Grobnico bodo obložili še z mramorjem in na njo postavili 30 stebričkov, na katerih bodo drhteli plameni v čast nepozabnega pokojnika.

Velikostni spomenik sta ustvarila dva mlada nadarjena umetnika. Osnutek je napravil učenec mojstra Plečnika arh. ing. Vinko Glanz, plastiko pa je izklesal Meštrovičev učenec Boris Kalin. Kamnoseška dela izvršuje trdka Franja Kunovarja. Grobnica je široka 4 m in 5 m dolga, na nji pa je težka plošča z napisom. Nad njo raste 5 in pol m visok stebel, na katerem je 14 figur v reliefu združil umetnik Kalin v alegorično sliko hrepenenja in borb za Jugoslavijo in končno zmago. V zlat lavorjev venec tega nagrobnega stebra bo vdelano tudi obličje dr. Gregorja Žerjava, kakor nam ga kaže slika, posneta po modelu iz mavca. Vsi, ki so se udeleževali pri ustvaritvi tega veličastnega spomenika, so storili vse iz hvaležnega srca in globokega spoštovanja do velikega pokojnika. Globoka pietet do velikega pokojnika je vodila roke mojstrov in ko bo veličasten spomenik odkrit, bodo rojaki, ki so zanj prispevali, lahko rekli, da je ta spomenik res najboljši izraz njih želja in občutkov.

Siromaštvo v Beli Krajini

Poziv na pomoč našim najrevnejšim rojakom

Tisti, ki je letošnje poletje potoval čez Gorjance v Belo Krajino, je opazil vedno večje sledove neznozne vročine in suše, čim bolj se je oddaljeval od Gorenjske in Ljubljane. Bela Krajina je nudila s svojo zaostalo letino, rujavimi travniki in napolnjenimi sadnim drevjem najžalostnejšo sliko.

Ti kraji med Kolpo in Gorjanci že pred vojno niso mogli niti v dobrih letih prehraniti svojega prebivalstva. Prvi med Slovenci je moral belokrajinski kmet v tujino iskati si kruha in zaslužka. Po vojni pa je že več let tujina skoro čisto zaprta, domači jug ne potrebuje toliko delovnih moči in smajhne kmetije morajo prehranjevati vse svoje množične člane. Letošnje leto je eno najtežjih. Druge košnje — ali, kakor pravijo, otave — letos ni bilo treba voziti domov. V nekaterih krajih niti prva košnja ni bila prida. Edini zaslužek belokrajinskega kmeta, ki ga daje živinoreja je šel po vodi. Kmet bo prisiljen — v kolikor tega še ni storil — pod ceno prodati živino, ki mu je edina poleg vinogradništva dajala par borih dinarjev presežka za obutev, obleko, sol in drugo najpotrebnejše. Pšenica je rodila srednje, koruze bo komaj za seme, ajda je pozebla, krompir in fižol je vzela suša, prav pičla je prašičja hrana. Kjer ni bilo toče, bo vinska letina dala sicer po količini malo, po kakovosti pa prav dobro kapljico. Vendar so cene vinu tako nizke, da letošnje belokrajinsko vinogradništvo ne bo izkazalo dobička.

Bela Krajina je že izraziti Kras; v najboljših letinah in pri današnjem zelo omekšanih delovnih možnostih je pasivna pokrajina naše banovine. Tembolj pasivna in podpora potrebna je letos, ko je suša, toča in pozeba vzela več ko polovico življenjskih potrebščin. Nekatere občine, kakor

Talči Vrh, Tanča gora, Planina, Adlešiči, že danes nimajo dovolj hrane za ljudi in živino, mnogo boljše ni v Radovici, Suhorju, Vinici, Starem trgu in drugod.

Nujna pomoč je neobhodno potrebna. Sedaj ko sta metliški in črnomeljski srez zopet priključena dravski banovini, Slovenija Bele Krajine v nesreči ne sme pozabiti; ne sme pozabiti, da ji je ta najrevnejši del dal sinove, ki so jo proslavili preko njenih meja.

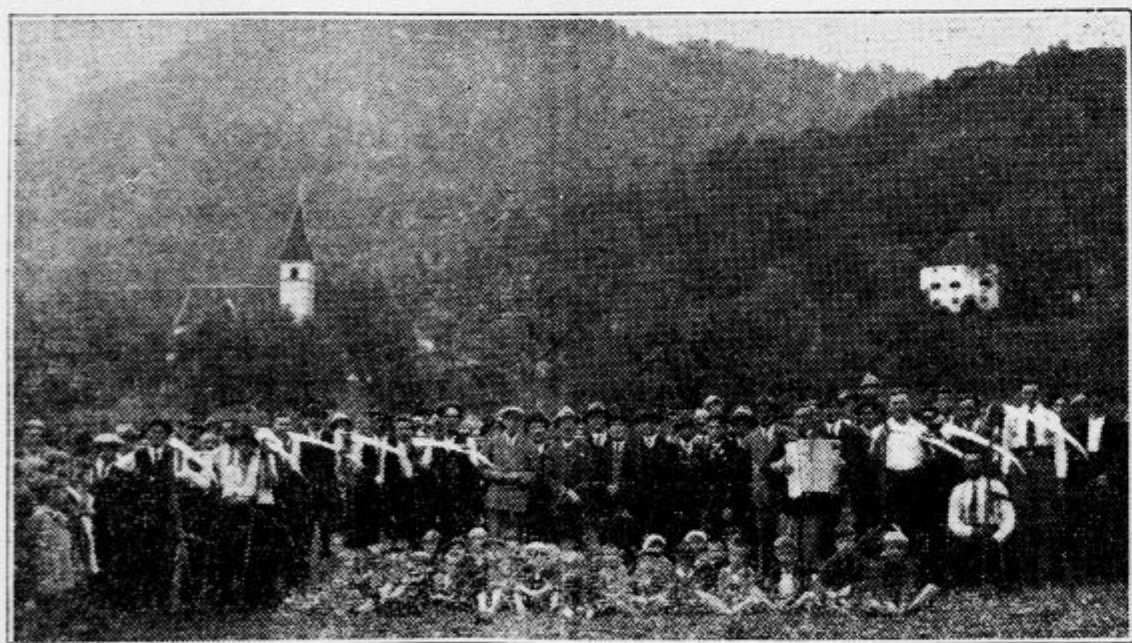
Pomagajmo najpotrebnejšim, da jih ne pokonča glad in jetika, pomagajmo živini, da se prebije preko zime in dočaka prve paše. Po sedanjih poročilih bi zadostovalo kakih 30 do 40 vagonov sena in 5 do 6 vagonov koruze. Potrebna bi bila olajšanja pri davkih, podpora za nabavo semenskega krompirja, država naj bi dovolila tem pasivnim krajem tovarniške popuste na železnici. Vsak dar, naj bo v denarju ali blagu ali živili, je dobrodošel.

Upravičeno čaka belokrajinski kmet letošnje jesen in zimo pomoči. Apelira na državo, ki jo je sanjal dolgo pred njenim postankom, apelira na banovino, ker je bil vedno dober Slovenec, apelira na Ljubljano, Maribor in druga slovenska mesta, za pomoč. Poziva vse prijatelje Bele Krajine, posebej svoje v Ljubljani in drugod živeče rojake, naj organizirajo podporno akcijo po plemenitem zgledu drugih banovin za enako revne primorske kraje. Belokrajinski kmet ne prosi miloščine, on posojuje in bo bogato vračal svoji ožji in širši domovini, ki se ga spomni v nesreči.

V prihodnjih dne bo vložena prošnja za podporno akcijo upravi dravske banovine in Rdečemu križu v Ljubljani. Prepričani smo, da se bodo vsi po svojih močeh odzvali tej prošnji, tako kakor se brat odzove bratu, kadar je v stiski in nesreči.

E. L.

Vesela družba na tekmi koscev v Konjicah

Tekmo je priredilo Sokolsko društvo v Konjicah na nedeljo 20. septembra. Slika predstavlja skupino koscev po tekmi s prireditvenim odborom in z občinstvom v ozadju. V sredi slikane skupine je v črni obleki konjiški sreski načelnik Trstenjak, poleg njega na levi starešina Sokolskega društva dr. Mejak Ervin, na desni pa sreski kmetijski referent Nemec Ivan.

Nekaj misli in informacij o meščanski šoli

V raznih slovenskih in hrvatskih listih se je zadnje čase mnogo pisalo o hiperprodukciji inteligence, navahu na gimnazije in podobnem. Skoro iz vseh tozadevnih člankov smo lahko posneli, da ne smemo smatrati navala na šole kot kvarnega pojva, pač pa bodi naša skrb, da ta naval primerno usmerjeno razdelimo na razne šolske tipe. Iz teh člankov smo lahko posneli, da je tudi meščanska šola tak šolski tip, ki se mu naj v bodoče na pristojnih mestih kakor tudi v narodu posveti več pažnje.

Ko je minister g. dr. Albert Kramer sprejel zastopnike meščanskošolskega učiteljskega zbora, da se je kot naš poslanik v Pragi prepiral, da je naš meščanska šola ona šolski tip, ki je za kulturni in gospodarski razvoj najširših narodovni plasti najpotrebnejši. Bratska Českoslovaška se ima svojem gospodarskem napredku v veliki meri zahvaliti prav svoji meščanski šoli.

Tudi zagrebški univerzitetni profesor in član zakonodajnega sveta g. dr. Bazala je poročevalcu »Novosti« med drugim izjavil, da so meščanske šole zaradi svoje praktične orijentiranosti namenjene splošni višji izobrazbi trgovskega, obrtnega in kmetijskega naraščaja.

Iz statističnih podatkov, ki smo jih prejeli iz meščanskih šol v naši banovini, je razvidno, da je bil v tekočem šolskem letu vpis v I. razred v primeru z lanskim vpisom znatno številnejši. To pa predvsem v večjih mestih in industrijskoobrnjenih centrih na deželi. To je očitno razveseljiv pojav, kar kaže, da spoznava narod pomen meščanske šole, zakaj pravi namen meščanske šole kot svojevrstnega šolskega tipa ni konkurenca z nižjo gimnazijo, kar, žal, čisto popolnoma napačno tolmači tudi naša inteligenca. Tudi ni namen meščanske šole pripravljati njenih gojencev za prestop v gimnazije. One so predvsem namenjene splošni zaokroženi višji izobrazbi, ki naj absolutnem omogoča uspešno udejstvovanje v praktičnem življenju. Enako omogočajo meščanske šole, da njih absolventi nadaljujejo študij na raznih strokovnih šolah višjega srednjega šolskega tipa. Po svojem ustroju, kvaliteti in kvantiteti učne snovi pa so do lanskega leta omogočale meščanske šole svojim nadarjenim gojencem, ki niso imeli takoj po dovršeni osnovni šoli prilike za prestop v gimnazijo, da prestopijo s primernim diferencialnim izpitom tudi v te učne zavode. Po gestu »Nadarjenim prosti pot« naj bi tudi novi meščanskošolski

zakon omogočal tak prestop. Iz prakse zadnjih let je razvidno, da je bilo število takih gojencev, ki so prestopali iz meščanske šole v gimnazije, zelo majhno in da so vsi oni nadarjeni njeni gojenci, ki so prestopili, tudi odlično uspevali.

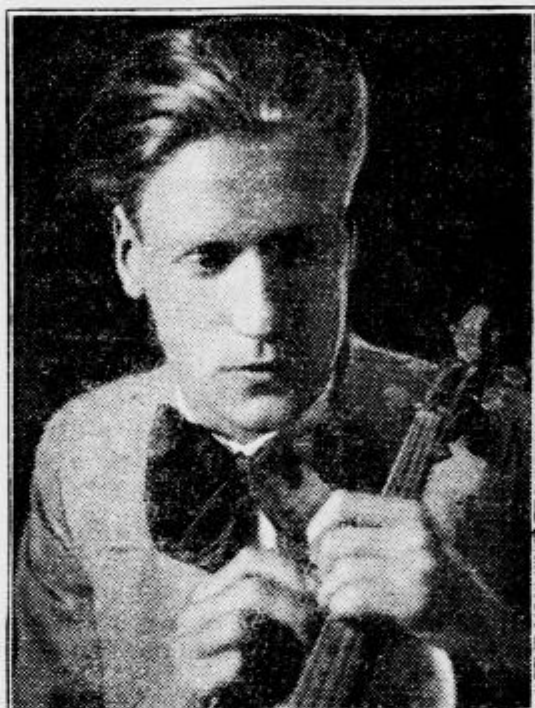
Meščanska šola se je po vojni v naših krajih razmeroma zelo razvila, saj imamo samo v dravski banovini 40 mešanih, deških in dekleških meščanskih šol. Vendar pa to število še od daleč ne zadošča. Posebno jih primanjkuje v obrtnih, industrijskih in kmetijskih centrih. Za uspešen razvoj meščanskih šol je nujno potrebno, da se z zakonom določi pravni položaj šol samih kakor tudi njenega dijaštva in učiteljskega. Zato moramo upravičeno upati, da bo zakon za meščanske šole izšel čimprej in da bomo tudi v naši mladi nacionalni državi po vzgledu Českoslovaške imeli v skorajšnjem času po naših obratih domače predelavce in delovodje.

Vsa apatičnost in neupravičena sovražnost napram meščanskim šolam naj izgineta in na njuni mesti naj stopita stvarno umevanje dejanskega stanja in uvidevnost, da se zamujeno čimprej nadoknadi, kajti le v dobro razvitem in vsestranskem šolstvu, ki pa mora imeti neke skupne karakteristične poteze, je prvi pogoj za uspešen razvoj in napredek kulture in narodnega gospodarstva. Meščanska šola je kljub svoji hudi borbi za obstoj pokazala toliko življenjske sile in sposobnosti, da je s tem v polni meri postala eminentno važen prosvetni činitelj, katerega zapostavljanje ali pa celo ukinitje bi imelo nepopravne posledice.

Velik koncert mladega slovenskega umetnika

Ljubljana, 3. oktobra.

Rupel Karel, prvi slovenski virtuoz na gosli, nastopi v ponedeljek v veliki dvorani hotela Union. Vnovič se bo pokazal do-

mačemu kraju s svojo umetnostjo. Ko je lani po prvih pariških študijah zaigral med nami, mu je vsa kritika priznala nenavadno globino predvajanja, podčrtala njegovo popolno tehniko in čestitala Ljubljani na takem umetniku.

Posnetniki lanskega koncerta se bodo že spominjali tistega večera. Bil je doživetje! Rupel hodi svoja pota. Poslušaj ga, ko svira Bacha itd. in ti boš v oblasti duha, ki suvereno kroji tvojo fantazijo in jo vodi v misterije. Zato so Rupelovi koncerti nekaj več kakor navadne koncertne prireditve. Ljubitelji čiste umetnosti, ne zamudite v ponedeljek edinstvenega večera!

Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, gnoloba v črevesju, žolčanat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, blede barva obraza izginejo čisto po večkratni uporabi naravne »Franz Josefov« grenčice s tem, da jo izpijemo kozarec, predno ležemo spat. Specialni zdravniki za bolezni v prebavnih izjavljajo, da je »Franz Josefov« vodo toplo priporočati kot v te namene služee domače zdravilo. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zločinski požig

Novo mesto, 3. oktobra.

Blizu gozda, imenovanega Celjsko mesto, pri Cikavi, je bila v samotni med holmci mala domačija kočarice Antonije Turkove. Kočarica, ki pere perilo v mestu, je prišla v četrtak pozno zvečer domov in ji je mala hčerka pripovedovala, da je hodil okrog hiše neznan mož. Mati je še gledala okrog hiše, a ker ni našla ničesar sumljivega, se je podala k počitku. Iz spanja pa jo je kmalu zbudilo ropotanje in skozi okno je videla plamen. Naglo je odnesla spečo hčerko iz hiše ter poklicala sosedo, da bi rešili, kar se še da. Ogenj je ohlaj vso hišo ter so sosedje z gospodinjjo vred rešili le nekaj predalov iz omare, kjer je bilo shranjeno perilo in zavarovalna polica na 10.000 Din. Z veliko težavo so kočarici rešili tudi kozo, vse drugo pa je zgorelo.

Ogenj je zaneli brez dvoma neznan zločinec, ki se je potikal okrog hiše. Oznja ni so mogli opaziti iz bližnje Smolenje vasi, ker je Turkova domačija globoko v kotlini in ker je bila noč zelo temna. Za zločinca, ki je spravil ubogo kočarico ob vse, marljivo poizvedujejo orožniki.

VABIMO VAS; oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

Nudimo olajšana plačila.

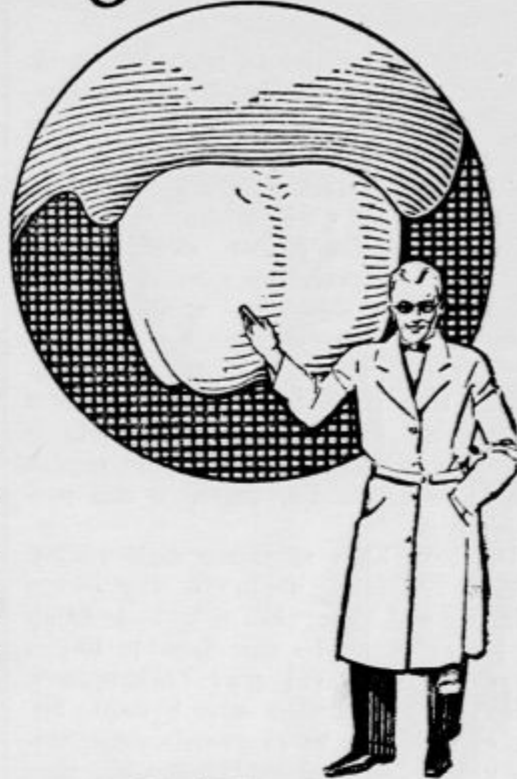
A. Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Brez zobnega kamna

SARGOV

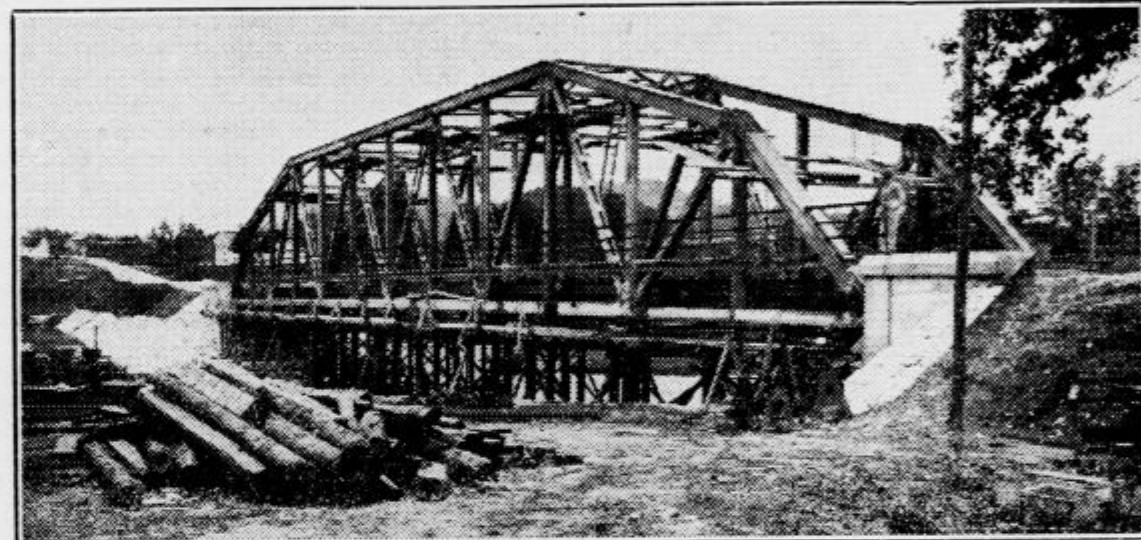
bodo in ostanejo zobje čvrsti in obvarovani težkega obolenja edino z rednim negovanjem s Sargovim Kalodontom. Samo Sargov Kalodont vsebuje učinkoviti dodatek proti zobnemu kamnu (Sulfuricinoleat po Dr. Bräunlichu). Vsakdo more ohraniti sedaj čvrste in zdrave zobe.

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Novi most čez Soro pri Medvodah

Na račun reparacij dovršujejo v Medvodah novi most čez Soro, ki je bil nujno potreben. Drugače tako mirna Sora je ob navih zelo nevarna. Kadar so bile poplave, je Sora poškovala in naposled tudi odnesla stari most v Medvodah, ki je bil itak največja ovira za avtomobilski promet, ki je na tej cesti zelo živahen. Novi most je zgrajen že zunaj vasi, okrog 300 m višje od starega.

S to zgradbo preneha tudi ostrí cestni ovinek, kajti državna cesta se je ob prejšnjem mostu ostro zavila in potem zaletela na Sorsko polje po dolgem in nevarnem

alancu, katerega imajo v najslabšem spominu nekdanji vozniki in na katerem so imela preglavice tudi današnja vozila. Gradnja novega mostu se je pričela lani septembra in ji je zelo nagajala voda, ki je odnesla dva provizorna mosta. Opornike mostu so morali postaviti 7 m globoko pod vodo ter jih zavarovati s težkimi skalami lomljenca, ki so ga porabili okrog 300 kubičnih metrov. Naporno delo je vzorno izvršeno in pri kolavdaciji, ki jo je izvršilo gradbeno ministrstvo, je dobila gradbena družba, ki je prevzela vsa dela mosta in ceste, laskavo pohvalo.

Pomnoženo število delovnih dni

Trbovlje, 3. oktobra.

Delavstvo je obveščeno, da se bo delalo v oktobru 5 dni na teden. Praznovalo se bo samo ob sobotah. To pomeni za delavstvo veliko olajšanje njegovega mizernega stanja. Upajmo, da bo v bodočih zimskih mesecih odpadlo praznovanje tudi ob sobotah. Zvišanje delovnih dni je gotovo posledica zgodnje zime, ki se nam letos obeta, v veliki meri pa tudi državnih faktorjev, katerim je mnogo na tem, da se ublaži nevzdržni položaj našega delavstva.

Trojni jubilej narodnega delavca

Hrastnik, 3. oktobra.

»Zavodenskemu grabnu«, kakor so naši predniki imenovali hrastniško dolino, je prinesel premogokop z industrijami vred pred desetletji blagostanje, vzela pa ji je mir in povrh še privedel med nas tuje. Tuji, ki so bili na najvplivnejših mestih pri rudniku in vedno bolj razviti industriji so vneto sledili svoji ponemčevalni misli in je bilo nekdanj težko zaježiti ta val potujevanja. Med temi, ki so uspešno zmo-

gli to težko delo, je bil učitelj Miloš Roš iz znane hrastniške hiše, ki je bila od svojega začetka v ospredju narodnostnih bojev. Vsi, ki so izšli iz te hiše, so se vneto udeleževali v nacionalnem pokretu.

Miloš je študiral v Ljubljani ter je pred 30 leti nastopil svojo prvo učiteljsko službo na Dolu blizu Hrastnika in je že tedaj stal v prvih vrstah našega nacionalnega gibanja. Ne samo z besedo in zgledom, tudi z dobrimi članki v listih je bodril svoje rojake.

Pred 25 leti pa je nastopil učiteljsko službo v domačem kraju in že v prva leta njegovega službovanja padejo ustanovitve vseh hrastniških narodnih in kulturnih društev kakor: Narodne čitalnice, Streleškega kluba, Ciril-Metodove družbe, Sokola, Slovenskega delavskega podpornega društva itd. Pri vseh teh društvih je bil soustanovitelj in ob najtežjih prilikah najboljši svetovalec in delavec. Zaslužni narodni delavec praznuje končno še svoj tretji jubilej, kajti srečal se je z Abrahamom, ter mu množični prijatelji in znanci ob

Nesrečen strel lovskega čuvaja

Novo mesto, 3. oktobra.

Te dni se je vršil lov na medvede, ki so ga izvedli ljubljanski lovci v revirju nekega ljubljanskega lovskega zakupnika v Kočevskem gozdu pri Srednji vasi. Med lovci, ki so v zgodnjih jutranjih urah zasledovali zverjard, je bil tudi lovski čuvaj Ivan Zalta, ki je vodil pse na vrvice. Ko je dospel do gozdnega obronka, je zaslišal z neke hruške cmokanje in lomljenje. Mislil je, da je to medved, ter takoj sprožil v dotično smer. Z najnižjih vej hruške se je skotila na tla neka prikazen, ki se je po vseh starih odvelela proti Srednji vasi. Za prikaznijo, ki je zaradi mraka in megle ni bilo mogoče razločiti, so se pognali psi, ki so lovca podirli na tla. Ob padcu se je lovcu sprožila tudi puška in tedaj so prihiteli od vseh strani še drugi lovci, ki so ugotovili, da čuvaj ni zadel medveda, temveč mladega kmečkega fanta, Josipa Trojeta iz Srednje vasi, ki je v zgodnjih jutranjih urah obiral domačo hruško.

Fant je dobil strel skozi nadlaktično desno roko. Odpeljali so ga takoj k zdravniku v Črnomelji, ta pa ga je odpremil v bolnišnico v Kandijo.

Meinlove

proslule mešanice kave

najbolje od najboljšega

Letošnje knjige Vodnikove družbe

Vodnikova družba v Ljubljani bo izdala v letu 1931 naslednje štiri nadvse zanimive, zabavne in poučne knjige:

1. Vodnikovo pratio za leto 1932. Ohranila bo dosedanje lepo pratikarsko opremo, ter prinesla obilo izbranega, poučnega in zabavnega gradiva v besedi in sliki. Knjigo krasi 16 strani izvrstnih in zanimivih fotografskih posnetkov v bakrotisku.

2. Ivana Matičiča povest: »Moč zemlje«. Pisatelj je živel pred vojno nekaj let med našimi rojaki na Koroškem in ob desetletnici plebiscita je napisal povest o naši lepi zemlji onkraj Karavank. Ni to ljubavna zgodba dveh, treh ljudi, temveč živa pripoved Koroške vasi, pisana kolektivno, zajeta iz resničnega doživljanja naše izgubljene zemlje. Povest, ki je ne odložiš, dokler je nisi prečital.

3. Dr. Ivan Lah: »Sigmovo maščevanje«. Povest iz življenja ubožnega dolenjskega plemiča Sigme, čigar oče je pristal Zrinjskih. Ko se pripravljajo zarota, pride hrabri Sigma na Ozalji, glavni grad Frankopanov, kjer se razvijajo romani mladih ljudi. Naposled nastane boj, ki se ga udeležuje Sigma do katastrofe hrvaških zaročnikov, nato pa se vrne domov in maščuje zločine očetovalnih nasprotnikov. Delo riše borbo idealizma proti hlapčevstvu in je napisano izredno živahno in krepko.

4. Profesorja Mihajla Pupina svetovnoznani lastni življenjepis: »Od pastirja do izumitelja«, ki podaja pester slike in nad vse zanimive prizore in premišljevanja nadarjenega jugoslovenskega dečka, ki je šel v deželo dolarjev s trebuhom za kruhom, izkusil tam obilo gorja in neprijetnosti, postal naposled profesor na kolumbijski univerzi in znameniti izumitelj. Knjigo je poslovenil dr. Pavel Brežnik.

Uprava Vodnikove družbe vlijudno opozarja vse lanske člane, ki še niso poravnali svoje članarine za leto 1931, naj plačajo članarino pri svojih gg. poverjenikih ali pa jo nakažejo direktno družbeni pisarni v Ljubljani po položnici, ker se nabiranje članstva približuje svojemu zaključku. Kljub gospodarski krizi si bo vsak ljubitelj lepih knjig prihranil znesek 20 Din in ga položil na oltar Vodnikove družbe. Za ta mal znesek 20 Din dobi konec meseca novembra t. l. 4 lepe knjige. Za ta znesek se ne boš kesal. Marsikateri dolgi zimski večer Ti bodo letošnje knjige v družbo in Ti krajšale dolgčas.

Član Vodnikove družbe stoji še danes k svojemu poverjeniku ter mu poravnaj članarino za leto 1931, ali pa si kupi na poštenu uradu položnico ter jo izpolni sledeče: Vodnikova družba v Ljubljani št. 14.530.

ski list, da bo dala Cosulicheva družba zgraditi novo veliko ladjo, ali rimska vest je bila hitro demantirana.

Rimska vlada je odredila, da se ima pospešiti zgradba velikega istrskega vodovoda. Na zborovanju vodovodnega konsorcija v Puli so sklenili, da se odlože vsa stranska, sedaj ne baš nujna dela in da se pohiti z dovršitvijo čisto vodovodnih zgradb, da pridejo istrske vasi v kar mogoče najkrajšem času do tako potrebne vode. V kratkem se začne delo tudi v coni Mirne. Gradba celega vodovoda je preračunana na 260 milijonov lir.

Lani je razglasilo ministristvo za narodno vzgojo, da se ukine gimnazija v Tolminu in nadomesti s kmetijsko in gozdarsko šolo. Nedavno pa je bil šolski skrbnik od ministrstva obveščen, da se bo delovanje tolminske gimnazije nadaljevalo v šolskem letu 1931/32.

V Trstu je umrl trgovec Emil Vodopivec — Bevilacqua. Na tržaškem trgu so zaplenili nedavni den 206 kg sadja in zelenjave, 123 kg rib in 2215 kg gob. Vse to blago je bilo slabo in nagno, med gobami je bilo mnogo strupenih.

Dobrodružna kongregacija v Trstu apostolov na novo meščanstvo, naj pohiti z darovi za borbo proti berančenju, kajti bliža se zimski čas in potrebe so ogromne. Prispevki so pa pri sedanjih gospodarskih krizah le malenkostni in zato je kongregacija v skrbih, kako bo mogla pomagati po zimski sedaj tako visokemu pa še vedno naraščajočemu številu ljudi, ki so brez strehe in kruha.

Mestni otroci, ki so bili na počitnicah po slovenskih vaseh, pripovedujejo sedaj doma, kako je bilo lepo po naselbinah, travnikih in gozdovih in kako so jedli z dobrim tokom. Vsa poročila v listih naglašajo, da so se počitniške kolonije izjemno obnesle in da so se otroci zredili in okrepčali na svežem zraku. Slovenske kmetovalce stanejo tako letovišča mestnih otrok vsako leto lepe vsote.

Iz mnogih delov Julijske krajine prihajajo poročila o neugodni letini, ki je posledica velike poletne suše. Posebno hudo je prizadeta južna Istra. Da bo beda po zimski večja, je vlada znatno zvišala carino na uvoz koruze in koruzne moke.

Reška škofija je podrejena direktno rimski kuriji. Izpolnila se je fašistična zahteva, da se nova škofija ne sme podvreči oblasti goristiškega nadškofa, ki je Slovenec. Kar so hoteli s tem doseči fašistični voditelji, se sedaj vse natančno izvršuje. Reški škof Sain je navdušen pristaja fašizmu in enako njegova družba. Ti duhovniki so mnenja, da je potujočanje Slovanov dobro delo in samemu bogu dopadljivo. Škof Sain je ustanovil zavod za vzgojo novih duhovnikov, ki bodo delovali izključno po smernicah fašizma med našim ljudstvom.

Ptičji lov je za letos prepovedan z ministrskim dekretom, kar je bilo po običajih razglašeno. Kljub temu je dobila goriska kvestura v zadnjem času izredno mnogo prošnje za dovoljenje ptičjega lova. Sedaj je sledil nov razglas, da je letos prepovedano loviti ptiče in ukazano je varstvo ptičev.

Tržaška pokrajinska uprava prične v kratkem graditi v Istrski ulici v Trstu ogromno vojašnico za orožnike, v kateri bo tudi orožniško poveljstvo. Nova vojašnica bo zavzela cel hektar zemljišča in bo stala 5 milijonov lir. Za vojašnice orožnikov je izdala tržaška pokrajinska uprava v zadnjih treh letih nad 5 milijonov lir.

svoje okolje, svoje misli in želje. Pravica do poseganja v razvoj mladega človeka pa je upravičena samo tedaj, če je oškodovanje drugih ljudi in njega samega izključeno. Če pa preiskujemo razloge, ki danes dovedejo h kaznovanju, vidimo, da — v mnogih primerih — otroke kaznujemo za napake, ki so jih povzročile druge osebe ali pa nezdružne in nesocialne razmere okolice, v katero je usoda vrgla otroka. Žal, je tako, da starši vidimo le pojave, ne iščemo pa globljih vzrokov za »pregreške«.

Ako otrok pretepa svojo drugo, potem je pač vzrok v tem, ker se je tepenja naučil od drugih oseb. Morda je bil sam telesno kaznovan, morda je videl kaj podobnega na ulici, morda je doživel mučenje kakšne živali. Mati se smeje, ako majhna Metka bje svojo punčko prav z istimi gibi in besedami, kakor to stori mati z Metko. Ali tako počete ne da misliti? Ali ne bi starši mogli reči: Mi, močnejši, moramo slabše varovati, namesto da na njih svojo moč preiskujemo! Ali se ne zavedamo, da je vsak udarec »pravica močnejšega« in kot tak krivica za slabšeje?

Pogosto so kazni izraz vzgojiteljeve jeze in nerazpoloženja, ki se hoče izživet na otroku. To večkrat prezremo. Ne upoštevamo pa da je tudi otroška narava dožetna za nerazpoloženja in trmo, ki jo starši smatramo za neumestno »revolto«, potrebno leskovek.

Prav tako je nepotrebno besedičenje navadno vedno le izraz posnemanja odraslih, ki se v navzočnosti otrok pripravajo in obrekujejo.

Laži so pri otroku vedno krivi le odrasli. Otroci izve šele od svetlih, da lahko goljufa in laže. Otroci sam na sebi ostane pri resnici, ki pa vedno ne odgovarja istinitosti. Kakor hitro pa vidi, da mu odrasli dajejo lažne odgovore namestu resnice, da ga nagovarjajo h krivi napovedi staro-

KULTURNI PREGLED

K otvoritvi mariborske gledališke sezone

Vprizoritev Jonsonovega »Volpona«.

Mariborsko gledališče je otvorilo letošnje sezono v četrtek, dne 1. oktobra z Jonsonovo komedijo »Volpone«. Ta »neblaga« komedija si je s svojim neodoljivim humorjem zmagovito utrla pot na vse evropske odre ter za širše obdobje otela pozabljenju ime Shakespearovega sodobnika, poeta in igralca, dvornega dramatika in prisklednika — Bena Jonsona.

Jasneje kot Shakespeare v svojih veseloigrah nam razgrinja Jonson v tej komediji vso strastno-čutno stran renesanse: besno orgijo pohote in sladostrastja, pestrobarvni bakalan vseh sedmero naglavnih grehov. Prizor se podi za prizorom v otipljivi nazornosti oseb in bohotni drastični jezika.

Naslonjena na Plauta obravnava ta »neblaga« komedija znan motiv osleparjenega sleparja. Toda s koncepcijo naslovnega junaka prenaša okvir burkaste značajke.

Volpone, mešetar, zlatožer in priganjalec pocenstev v Benetkah, pravi levantinski lump, je s svojim lisjaškim gobcem izvoval nov pridobitni vir: spekulacijo s podlostjo človeške duše, z njenim pohlepom po zlatu in bogastvu.

Znan kot petičen dedec brez potomstva se napravi na smrt bolnega, betežnega starca, ki še pri živem telesu zavdarja. Spekulacija mu uspe v polni meri. Kot na bič priteče pisana procesija lovcev za dediščino: hotne ženske mu prinašajo svoje razkrečene noge, poslovni poslovni prijatelji pa darih, nestrpno čakajo ob njegovi krepavini na smrt in dediščino. Volpone pa jim zdrav, hropeč in stokajoč pušča kr drugemu za drugim po vrsti. Ta nova pridobitvena metoda mu preide v strast, postane nujno potrebna naslada. Iz želje občestnosti išče novih prilik, da bi se do razpoka nahajal nad beneskimim mrharji. S pomočjo svojega prisklednika Mosce preizkusi za svoja dva »glavna dediča« — Corbaccia in Corvina. Svojo vdano prijateljstvo naj mu dokazata na nov način: Corbaccio, najhujši skopuh v Benetkah, naj razdedini svojega edince in postavi Volpona za glavnega dediča. Ljubosumni trap Corvino pa mu naj pošlje »znak iskrene prijateljstva« svojo ženo v posteljo. To podlost pa mu skoraj da usodno pokvari Mosca. Toda za enkrat se še vse dobro razplete. A njegova zloba, ki bohotno poganja iz temne oblasti zlata, mu ne da in ne da miru. Še eno bi rad zagodel mrhovinarjem! Za šalo napravi Mosco za glavnega dediča, jim da oznaniti svojo smrt, da bi jim se enkrat zbežal žolč iz jeter in videl na lastne oči, kako se tepo in grizejo za njegovo dediščino. Toda to pot gre po zlu in na skrivaj mora ostaviti Benetke, njegov prisklednik Mosca pa postane »legatit« njegov glavni dedič.

Morala te aristofansko frivolne komedije ni posebno debele sorte. Nekam suhljata je, prikrojena samo za teatersko razrešitev fabule: Vetrnjak Mosca je zrušil demonsko moč zlata v Volponovih rokah. Kot glavni dedič bo dal Volponovim zlatim Kebrčkom krila, jih raztepel z veseljačenjem z vinskimi bratci in vlačugami. In to je po Jonsonovem mnenju še najpametnejše in dovolj moralno.

Režija J. Koviča se je potrudila, da občinstvo prijetno preseneti in pozabava. Njegova uprizoritev je zamišljena v stilu Shakespearijevih veseloiger, par pa ji ni vsekosov v korist. Shakespearijeve komične osebe imajo vedno, vzhle vsej norčavosti, nekaj individualno človeškega na sebi. Jonson pa je v tej komediji posebej razne človeške lastnosti. Duhu komedije ustreza, da se podajajo osebe bolj karikaturno kot naturalistično. Saj je delo v najbližjem sorodstvu s *commedia dell'arte* in sega s svojimi »osebam« preko atiske komedije do živalskega mita. Za to govore dovolj prepričevalno že sama imena oseb: Volpone — lisjak, Mosca — mušica, Voltare — jastreba, Leone — lev, Colomba — golobica, Coroino — krokar, Corbaccio — gauran, Canina — psica. To naj bi se vidno izražalo tudi v maskah in kostumih, ki bi morali biti karikirani.

Režijski domislek, da se dejanje med prizori ne prekinja, je brez dvoma srečen in že precej vdomečen. Toda začetki in konci prizorov in neme improvizacije, ki se odigravajo tik pred ramom, bi morali biti izdelani z dvojno pazljivostjo in okusom. To, kar se nam je nudilo ob premijeri tik pred ramom, se nam ne zdi posebno posrečeno. Ze od povojnega Shakespeara smo vajeni moderne, neiluzionistične scene. Ali taka inscenacija mora biti v estetskem oziru brezhibna, sicer res ni vredno, da smo žr-

stni na železnici, da mu prigovarjajo govorniki neresnico ob priliki obiskov, tedaj začne tudi on posnemati svoje vzornike, seveda ne tako rafinirano kakor znajo obiti razne etične zakone oni »veliki«... Ali je torej kaj zvedra, če se že v zgodnji mladosti v srcu vsidra zavest, da so odrasli krivični in se skuša že otrok izogniti gotovim zakonom, da si olajša življenje??

Uvidevne matere kmalu spoznajo, da otrok v svojem posebnem svetu doživlja marsikaj le v fantaziji. Iz tega sledijo potem namišljena pripovedovanja, ki jih bo prava mati takoj spoznala kot »napačne izjave«, nikdar pa kot laži. Ako pa bi to stali, bi otroka krivično obsodili za lažnivca. Če bo kaznovan, se zaradi krivičnega postopanja v njem zbudi gnev in trma. Rekel bo sam pri sebi: Če odrasli verujejo, da je »lažnivec«, naj imajo prav! Torej tudi tukaj so prvi korak v nepravno smer povzročili starši.

Nerednost, nesnažnost in netočnost zakrivilo največkrat domače razmere same. Ako otroku zamerimo, da ne pospravi igrače, obleke itd., ne pomislimo, da v gospodinjstvu morda same nimamo reda. Otroka kaznujemo zaradi nesnažnosti, pa ga nismo dosledno navajale na snago že iz malega.

Tudi zavist in sovraštvo povzroča okoliča. Otroci teme, ki dneвно vidijo, kako drugim sije sonce, postajajo zagrenjeni in zasvojevajo — sonce. Nadarjenega otroka starši stalno hvajajo, a nadarjenega vedno grajajo. Lepa hčerka dobiva lepe obleke in je predmet občudovanja, neznašno se stro pa le pomljujejo. Ako se zbudi zavist ali sovraštvo, starši neizprosno kaznujejo seveda take »eksesce«.

Prav gotovo so podedovane zmožnosti in nezmožnosti potrebne upoštevanja, saj so te večkrat vzrok »pregreškove«. Toda smo li upravičeni kaznovati otroka zaradi napadnih dispozicij? Ako bi kazni izboljšale

duševno stanje otroka, bi bile umestne. Izkušnje pa kažejo, da vplivajo kazni uničujoče na otrokov duševni organizem. Nikdar se ne smemo ozirati na trenutni zunanji »uspeh«, ki navadno sledi kazni. To nas lahko silno vara, ker mislimo, da se je otrok »popobil«. V notranjosti njegove duševnosti pa je morda nastal prepad, preko katerega ni več najti mostu...

Kako torej? Nova vzgoja pozna sredstva, ki vplivajo sigurneje in varujejo otroško dušo pred razburjenjem in polomom: stvaritev ugodnega okolja, zgodnje navajanje, vzorni vzgled odraslih! Kaznovanje znači vedno le priznavanje lastne nemoci: nepoznavanje uspešnejših vzgojnih možnosti! Namestu kazni hočemo življenjske pomoči! Verujemo v moč otroka in pomagamo mu, da bo dober. Dobra mati zna otroka za zaupanjem v samega sebe dvigniti do poštenega člana človeške družbe, kjer laž, tatvino, sovraštvo itd. smatramo za slabost, ki se z medsebojno pomočjo da premagati. Vsekakor je to mogoče z vzgojiteljsko osebnostjo matere, ki se zaveda svoje vzvišene naloge.

Marsikatera izkušnja v praksi pravilne vzgoje nam lahko pomagajo preko raznih težkoč. Individualni psihološki priporočila iskanje motivov za pregreške, ki jim je navadno vzrok — čustvo manjvrednosti in pomanjkanje za uveljavljanje. Mnogo pa že pokaže sama uvidevnost: ako je otrok ne previden, smo pač premalo vezali njegovo zmožnost za previdnost; ako je egoističen, ničimuren in skop, potem gotovo ni imel prilike, da bi se dovolj razvijale njegove socialne sposobnosti. Če bo mati vedno skušala dognati vzrok »pregreškove«, bo — najbolj gotovo — lahko izhajala brez kaznovanja otroka. Že to spoznanje samo pa znači prav gotovo pot v — boljše bodočnost.

Pavle Kovič se kot karakterni igralec presenetljivo razvija. Volpona si je zamislil burkasto — karakterni in ga dobro kreiral. Gotovo bi pa bilo celoti igre v korist, da ga je poglobil v demoničnost. Iz Volpona govori temna oblast zlata, ki se meri s samim Bogom! G. Skrbinek je igral Mosco zelo okrotno in z odkrito inteligenco. Morda pa je njegov Mosca, to vetrnjak morda dete vselega trenutka, za spoznanje premalo nagonski in prevec premišljen. Prijeto nas je presenetil Furjanov Corvino s svojo v mimiki in govoru originalna kreaciji. Colomba ni bila pravilno zasledena. Gdč. Kraljevi se cemerava in omejena zakonska putka Colomba ni posrečila. Notarja je podal g. Tomasič po svoje, toda sprejemljivo; močil pa je njegov pomaziljeni ton, ki se ni skladal s tipom (jastreba), ki ga je predstavljal. — Sodnik G. Razbergerja se kot edina svetla oseba v igri ni dovolj ločila od ostale družali. Canina (Starčeva) je bila mestoma preteatralna. Rožljajoči in gromčiji voljaški teleban in poveljniški šbirrov (Tovornik) sta bila posrečena.

Za zabavni večer je nagradilo občinstvo igralce s toplim aplavzom. Videti je bilo, da mu je šla ta poprana jed hudo v slasti! V. K.

Kmetijski vestnik

Še k jesenski setvi

Opazja se, da se naši kmetovalci zavedajo važnosti dobrega semena. Letos je veliko povpraševanje po semenskem blagu, in to ne samo po zimski pšenici, temveč tudi po ozimnem ječmenu in rži. Poizkusi se delajo tudi z ozimnim ovsem, ki se ne bo slebo obnesel, kakor vse kaže. V tem pogledu smo bli korak naprej.

Ne morejo se pa naši kmetovalci privariti tega, da bi semensko žito pred setvijo razkuževali. Sicer je ponekod v navadi namakanje žita v raztopini modre galice in apna, drugje zopet samo v apnenem beležu, ali vse to ne zaleže mnogo iz raznih razlogov, ki smo jih že večkrat navedli.

Skraini čas pa je, da se poprimemo razkuževanja semenja z novejšimi sredstvi, ki jih izdelujejo tudi doma v državi, s katerimi se seme samo praši pred setvijo. Tako sredstvo je n. pr. porzol, ki ga izdeluje tvornica »Biljana« v Beogradu in se dobi tudi pri Kmetijski družbi. Cena se mu je sedaj precej znižala in znaša za 20 kg (kar zadostuje za 100 kg) le 15 Din. Kdor se hoče varovati, da mu ne bo snet žito poškočevala, naj uporablja to uspešno sredstvo, ki ima še druge ugodnosti, kakor na primer zadrževanje snežne plesni, nepokvarjenost preostanka.

Vsak razumen gospodar bo kljub težavi za denar uporabljal pri setvi tudi umetna gnojila, in to predvsem ona, ki so primerna za žito. S 40 odstotno kalijevjo soljo, apnenim dušikom in Thomasovo žlindro, ali namesto tega z mešanim gnojilom nitrofoskatom bo dosegel zaželjen uspeh. Razmerje med temi gnojili, na 1 mernik posetve preračunano, naj bo: kalija 15 kg, dušika 20 kg, Thomasove žlindre 35 kg, ali nitrofoskati 60 kg. Važno je, da se ta gnojila pred setvijo z zemljo dobro premešajo in šele nato se poseje razkuženo žito.

duševno stanje otroka, bi bile umestne. Izkušnje pa kažejo, da vplivajo kazni uničujoče na otrokov duševni organizem.

Nikdar se ne smemo ozirati na trenutni zunanji »uspeh«, ki navadno sledi kazni. To nas lahko silno vara, ker mislimo, da se je otrok »popobil«. V notranjosti njegove duševnosti pa je morda nastal prepad, preko katerega ni več najti mostu...

Kako torej? Nova vzgoja pozna sredstva, ki vplivajo sigurneje in varujejo otroško dušo pred razburjenjem in polomom: stvaritev ugodnega okolja, zgodnje navajanje, vzorni vzgled odraslih! Kaznovanje znači vedno le priznavanje lastne nemoci: nepoznavanje uspešnejših vzgojnih možnosti!

Namestu kazni hočemo življenjske pomoči! Verujemo v moč otroka in pomagamo mu, da bo dober. Dobra mati zna otroka za zaupanjem v samega sebe dvigniti do poštenega člana človeške družbe, kjer laž, tatvino, sovraštvo itd. smatramo za slabost, ki se z medsebojno pomočjo da premagati. Vsekakor je to mogoče z vzgojiteljsko osebnostjo matere, ki se zaveda svoje vzvišene naloge.

Marsikatera izkušnja v praksi pravilne vzgoje nam lahko pomagajo preko raznih težkoč. Individualni psihološki priporočila iskanje motivov za pregreške, ki jim je navadno vzrok — čustvo manjvrednosti in pomanjkanje za uveljavljanje. Mnogo pa že pokaže sama uvidevnost: ako je otrok ne previden, smo pač premalo vezali njegovo zmožnost za previdnost; ako je egoističen, ničimuren in skop, potem gotovo ni imel prilike, da bi se dovolj razvijale njegove socialne sposobnosti. Če bo mati vedno skušala dognati vzrok »pregreškove«, bo — najbolj gotovo — lahko izhajala brez kaznovanja otroka. Že to spoznanje samo pa znači prav gotovo pot v — boljše bodočnost.

Visokega ni zidal slovenski kmet

Grad je bil prvotno last loške gospode

Poljane, 1. oktobra.

V »Slovenskem Narodu« od sobote 12. septembra se nahaja daljši opis Visokega pod naslovom: »Visoko ni bilo nikoli aristokratsko«. Pisec A. G. skuša dokazati, da Visokega niso postavili ali zidali nekdanji škofješko ali brizinski škofje, niti ni bilo last loške graščine, ampak da je navadno večje kmetstvo posestvo, ki ga je postavil nekdanji slovenski kmet, bogataš. Ze res, da se najdajo velika kmetijska poslopja, po obsega morda celo večja od Visokega, a v Poljanski dolini ni mogoče ne zdaj, še manj je to bilo v davnih časih, da bi si kak kmečki bogataš postavil takšno, gradcu podobno poslopje. Sploh pa tudi ni znano in tudi ni nobenega usteznega izročila, da bi se bili nahajali v dolini kdaj res kakšni takšni kmetijski patriciji. Bile so v dolini večje kmetije, ne dosti manjše ali celo večje kakor Visoko. Tudi po svojem denarnem bogastvu so se kosale s tem, a niso imele takih poslopj.

Tudi glede inteligentnosti in ponosa niso zastajali za Visočani. Vzemimo samo Vidmarjevo hišo v Poljanah. Tu je gospodaril rod Inglichev nič krajšo dobo kakor rod Kalanov na Visokem. Ta hiša je veljala zadnji dve stoletji za eno najbogatejših v dolini, a ni imela nikdar kaj takega kakor je Visoko. Pa je še več drugih. Čudno tedaj, da bi le on domovanec delalo tako razliko od drugih kmetijskih domov, ki so si vsa več ali manj podobna drugo drugemu. In ravno Visoko naj dela izjemo, če tudi ga je zidal slovenski kmet.

Visoko je bilo zidano po mnenju g. A. G. pred dobrimi 200 leti. Tedaj v dobi, ko so na Visokem že gospodovali Kalani (tedaj še Kahllein). Nikdar nisem slišal od domačih sarih lj diji pripovedovati, da so Visoko gradili Kalani, ki so bili za moja mladosti še tam gospodarji. Če bi to bilo res, bi bilo gotovo med ljudstvom ohranjen kot ustno izročilo. Čul sem pa dostikrat pripovedovati stare moč, Poljance, da je bilo Visoko nekdanj last loške graščine, da je na Visokem prebival nekak upravitelj ali »ferboltar«, kateremu so morali oddajati desetino za loško graščino itd. Gotovo je pa tudi, da se je poslopje v teku dolge dobe večkrat popravljalo in prezdavalo. Pri takem popravilju se je odstranil graščinski grb, če ga je poslopje kdaj imelo.

Da bi si nekdanji stari Visočani, če tudi so bili nekaki kmetijski patriciji, nabavljali

Lepa knjiga je zrcalo duše, zato sezi-te po romanu velikega bengalskega pesnika Tagoreja:

Dom in svet

ki ga je izdala Tiskovna zadruga v mojsterskem prevodu V. Levstika.

Vzgoja otrok brez kaznovanja

Našim materam v premislek

Kdor izmed roditeljev v zadnjih letih opazuje področje našega vzgojstva, opazja, da se poleg sodobne šolske vzgoje odpira nova pota tudi vzgoji otroka v družinskem krogu. Revije in časopisi so vzgojnimi problemom pričeli posvečati posebne predele z namenom, da bi predvsem matere gledale na vzgojo svojih otrok iz vidikov sodobnega vzgojstvolva in duševstvolva. Temu služijo že tedaj in predavanja po naših mestih, pa tudi gospodinjstvi tečaji široma naše domovine, ki ustreči bodočim materam, da delujejo v smeri boljše in srečnejše bodoče generacije. Saj je ravno domača vzgoja temelj otrokovemu napredku za vse življenje.

Slej ko prej zavzema mati svojo vzvišeno nalogo, da napravi iz neobčlenega otročička človeka, ki bo vreden člana človeške družbe. Žal, pa se mati premalo zaveda razvoja, ki gre svojo pot in z izpremembo vsakdanjosti prinaša tudi nujne zahteve po izpremembi vzgoje. In vendar se tudi vzgoja mora prilagoditi sodobnosti, kakor se morajo prilagoditi novim izkušnjam tehnika, medicina in druge znanosti! Stara in nova vzgoja.

Kakor je v Slomskovih časih zahtevala vzgoja Blažeta in Nežice k pokorščini, pnižnosti in poslušnosti popolnoma odgovarjala takratnemu družbenemu položaju, tako današnje gospodarske in družabne razmere zahtevajo novega človeka, polnega iniciativnosti in zaupanja v lastne tvorne sile. Zato moderna vzgoja teži po svobodnem razvoju otroka, da v miru dozoreva v osebnost, samostojno v mišljenju in udejstvovanju. Da taka vzgoja zahteva povsem drugi postopek kakor je odurno kreganje, klečanje, zapiranje in pretapavanje, leži na

dlani. Žal, se mnogi roditelji novih nalog ne zavedajo in tako nevede greše. V mnogih slovenskih družinah pogrešamo še danes moderno vzgojno usmerjenost na škodo otroka, ki v vsiljevanjem in kaznovanjem še vedno doraščajo v slabike, ki se samo s tujo pomočjo znajo znajti v človeški družbi, če že prej ne padejo kot žrtve reakcij brezmejne strogosti, včas pa tudi kot žrtve nesmiselne nežnosti v domači hiši.

Otrok nikdar ni »mladi odrasli« nego se moramo stalno ozirati na njegovo svojevrstno naravo in na njegove resnične potrebe. Dušiti ga v razvoju z vsiljevanjem norm se pravi, ubijati v otroku vso iniciativnost, veselje in otroškost. Z večnim opominjanjem postane otrok že v najnežnejši dobi top in »vdan« v voljo svojega okolja. S tem pa ni rečeno, da se lahko razdvaja po mili volji! S smiselnim postopanjem vzgojiteljev in s pravilnim življenjem otroka v človeško družbo se otrok igraje nauči podrejati svoje koristi koristim celokupnosti. Poslušnost mora biti samoumevna nujnost in ne samo zunanja podoba »dobre vzgoje«, nikdar pa — končni cilj! Pri vsem tem je treba upoštevati vedno otrokove dispozicije, zato jih roditelji moramo poznati in upoštevati. To je važna zahteva moderne vzgoje!

— Kaj pa kazen?

Vzgoja je usmerjena na učinke v daljni bodočnosti, dočim kazen hoče učinkovati trenutno. Tako kazen sicer lahko postane pomožno sredstvo za doseg gotovih trenutnih ciljev, v pravi življenjski vzgoji pa si od nje ne moremo obetati kaj prida.

Kaznovanje pomeni vedno neko poseganje v življenje gotove osebnosti. Tudi otroka moramo smatrati kot osebnost, ki ima

10letnica naših društev v Nemčiji

Lepo slavlje vzorne organizacije naših rojakov v Suderwicu

Suderwich, 1. oktobra. Jugoslovenska delavska in podporni društva, ki jih je po prevratu začel v Westfaliji in Poronju obujati neutrudni rudarski organizator Pavle Bolha, praznujejo letos desetletnico. Vsako tako slavlje je lepo obiskano in se na njem utrjuje v današnjih težkih časih zavest lovariske vzajemnosti, mračne ekribi pa vsaj za par ur prežene prijetno raz-

zatorej počutijo najbolj doma in zato je vsaki priveditvi pri Lückerkju že vzaprej zagotavljen uspeh.

V nedeljo je bila udeležba posebno obilna, prišli so tudi mnogi rojaki iz sosednjih kolonij. Zborovanje je otvoril predsednik Reher, nato je rojak Korošek odkril za desetletnico pripravljeno sliko kralja Aleksandra in kraljice Marije. Slavnostni govor je

Članstvo jugoslovenskega delavskega in podpornega društva v Suderwicu: v sredini vodja zveze naših organizacij Pavle Bolha, desno od njega predsednik društva Reher in podpredsednik zveze Doberšek, levo od Bolhe pa (v beli halji) gostilničar Fritz Karp in poleg njega Avgust Korošek

pokoženje. Posebno lepa je bila preteklo nedeljo desetletnica v Suderwicu, kjer vodi društvo neutrudni predsednik Janez Reher, odbor pa tvorijo sami preudarni možje. Društveni lokal je v lepi gostilni pri Lückerkju, katere lastnik je Fritz Karp, ki je za naše ljudi naravnost vzorno požrtvovalen. Dolgujemo mu mnogo zahvale za vse usluge, ki jih je že izkazal našim v časih težkih kriz v Poruhrju, zlasti ob zasedbi in v dobi inflacije. Ker poleg gostilne premore tudi nekaj kmetije, je mnogim našim šel skrivaj na roko, ko je vsega primanjkovalo. To je delal povsem nesebično. Dvorano v njegovi gostilni so si naši čisto po svoje uredili in so vanjo s slikami blejske in drugih naših pokrajin vnesli čisto domačo noto. Tu se

imel vodja gosp. Pavle Bolha iz Essena. Slednjič se je razvila veselica s trgovsko grozdja, ki je potekala sila lepo, primerno teži krizi, dokaj skromno, a vendar prav pristočno in domače. Društvo je prejelo pozdrave iz uredništva »Jutra« in »Domovine«, dalje od NSZ v Ljubljani, brzojav min. tajnika dr. Voduška v Beogradu (ki je bil do nedavna naš vicekonzul v Düsseldorfu) in pa pismo od strani izseljenskega komisarja dr. Deželiča v Düsseldorfu. Pozdravi iz domovine so bili sprejeti s posebnim navdušenjem in velikim zadovoljstvom. Proslava je dala mnogo nove volje za nadaljnje delo. To nedeljo pa bo praznovalo desetletnico društvo naših rojakov v Buer - Hasslu, kjer so tudi zelo delavni in zavedni.

realno. Z enakim rezultatom je končala tudi revanš tekma za II. drž. Pri tej je moštvo Srednje teh. vodilo že s 14:7, ki je začelo s silnim elanom, vendar je kasneje popustilo in prepustilo točko nasprotnikom. Le-ti so pokazali toliko živivosti, da je zlepa se nismo videli pri kakem moštvo.

Nastop I. državne realne gimnazije proti III. drž. realni gimnaziji ni pokazal posebnosti ne v igri in ne v moštvo.

Igra II. drž. gimnazije s klasično gimnazijo je poživela publiko. Vehementno igrana tekma med dvema skoro enakima rivaloma je končala z zmago II. drž. gimnazije. V naslednji revanšni tekmi so se humanisti potrudili in postavili rezultat 16:14 v svojo korist. Odlučna igra pa je pokazala, kaj moštvi zmoreda. II. drž. gimnazija je zelo lepo zaigrala in z delno kombinacijo dosegla zmago 15:13 nad humanisti, ki so v prvi polovici ugajali, nakar so se izgubili v tempu II. drž. gimnazije.

Srednja tehnična šola je zaigrala s I. drž. realno, katera je »zmagala« s 15:5. Take tekme pač ne prikazujejo moštev v najboljši luči. Igra je bolj! Tudi tu nastopa osebnostni značaj!

Ob 14. sta igrali II. drž. gimnazija in I. drž. realna gimnazija. Tu je moštvo I. drž. realne igralo požrtvovalneje, več volje je bilo videti v tekmi. II. drž. gimnazija je bila zelo, zelo slaba. Le slučaj je pripisati, da so zmagali 16:14. Tudi revanšna igra se je končala z zmago II. drž. (17:15), ki pa se je znašla v igri in zaigrala kot po navadi.

Klasična se je brez igre udala III. drž. gimnaziji in s tem izgubila 15:0 in 15:0.

Zaradi nepravilnosti v tekmi klasične s II. državno je sodnik ugodil pritožbi humanistov in odredil ponovno igro, katera je končala z zmago II. drž. realne gimnazije 15:13.

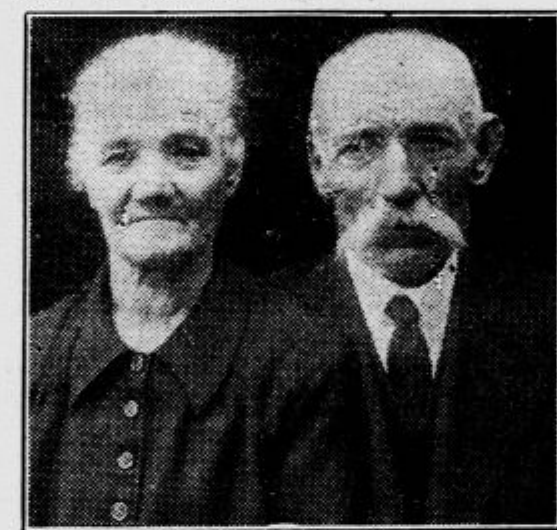
Moštvo II. drž. realne gimnazije si je osvojilo časten pokal. V moštvo so igrali (Kraigher, Blagjanje, Sket, Fakin, Slanina in Gerzinič). Slanina in Fakin sta označili kot najboljša. Povedati pa moramo, da so zelo častno zastopali svoj zavod kljub temu, da je večina od njih maturantov in jim študij dela obilo dela.

Po točkah si sledijo: II. drž. realna gimnazija s 8 točkami, III. drž. realna gimnazija, Tehnična, Realna s 4 točkami, klasična (I. drž. hum. g.) s 3 točkami.

Zlata poroka v Zagorju

Zagorje, 3. oktobra.

V črnih revirih so redki zlati jubileji. malo je solnca pod zemljo. Treba je iklenih mišic. mnogo vdanosti in vedroga ozleda za tako življenje.

4. oktobra 1881. sto stopila dva taka človeka, rudar Janez Rančigaj iz Peč pri Kamniku (rojen 30. oktobra 1855) in Marija Kurnikova iz Hrastnika (rojena 9. septembra 1860) pred oltar. On je s svojimi 24. leti med tem že odpravil bosansko vstajo kot pionir v 18. četi 5. bataliona, videl bitke pri Jaicu in Livnu. V zagorski dolini še žive njegovi vojni tovariši Prašnikar - »Nabušencan«, Dolar Hanza iz Kisovca in Dolinšek iz Rempka. kotredžiki Prašnikar je pa že umrl. Zaradi svoje delavnosti in vestnosti je Rančigaj kljub raznim krizam obdržal delo polnih 46 let in 3 mesece. kar priča, kako je bil cenjen pri svojih ravateljih. ki jih je preživel kar osem. Medtem je potrkala štorlika 12 krat na vrata male domačije pod Malim vrhom. Nekajkrat pa je potrkala tudi smrt. Šest sinov, same napredne grče, zavzema danes ugledna mesta: Robert je gostilničar in posestnik v Toplicah. Josip je trovec v Ormožu. Pavel in Ivan sta v Srbiji oznakila v rudniku. Stanislav je strojnik v Nišu. Niko je pa izučeni mizar na Jesenicah. Hčerka Polidoročena Robavs je na Francoskem. Ana, poročena Flisek pa je staršema kot gospodinja v oporo na stara leta.

Zlatonoročena sta še duševno in teles-

no čila. samo njeza tare naduha. kar na ga ne ovira. da ne bi nasekal drv za domačo potrebo in ne bdel nad družino. Z družino sta briedila zadnja leta po štiri. letos pa za svoji ljubici kar osem pravišev. Vso vodo za družino in vso »spizo« za debelorence ie znosila mati pri svojih sedmih križih na glavi. deset minut daleč v hrib.

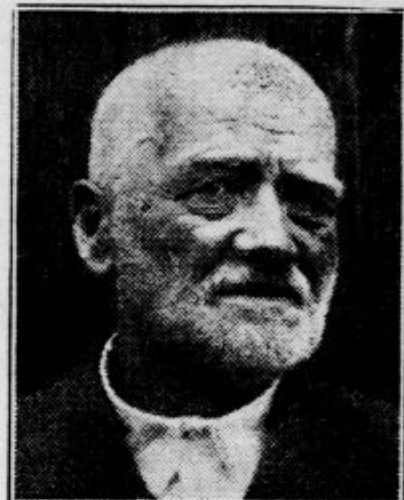
To nedeljo ob osmih bo opravil z svetnik Sitar v farni cerkvi zlatomašniške obrede Jubilantoma zlatoporočencema čestitamo in želimo še mnogo solnca. ki nai ima obžari dneve. kolikor ima iih ie še odmerjenih. Na mnoga leta!

Zlati jubilej vzornega trgovca

Maribor, 3. oktobra.

Te dni je slavil v Sv. Juriju ob Ščavnici trgovec in posestnik g. Alojz Korošek svoj zlati jubilej. Pred petdesetimi leti je odprl v svojem domačem kraju trgovino, ki je kmalu zaslovela daleč naokrog.

Rojen 5. aprila 1855 v lepih Berkovcih, je

posejal ljudsko šolo pri Sv. Duhu na Stari Gori, potem pa ga je oče odpeljal v Radgono v »strti klas«, v meščansko šolo. Po dovršenju meščanske šole se je posvetil trgovini. Ko je odslužil svoja vojaška leta, ga je vleklo srce med domače ljudi. In od tega časa je med nami in z nami! Ne le kot trgovec je obče priljubljen in spoštovan, on je svetovalec in vodnik svojega ljudstva. Koliko nasvetov je dal temu in onemu, ko-

Vinogradnikom treba več trgovskega duha

Pri manjši nervoznosti pa večji stanovski solidarnosti bodo uspehi lepši

Ljutomer, 3. oktobra.

Bliza se trgatve in vprašanje cen za vinski mošt postaja vsak dan bolj pereče. Govori se mnogo o tem privatno in na raznih sestankih, nikdo pa ne ve nič zanesljivega. Pametni ljudi pravijo, da ga bodo kupci plačevali po 10 p za sladkor stopinjo, drugi pa vedo, da bo še cenejši. Vinski trgovci so baje mnenja, da morajo izgubo pri lanskem pridelku letos zaslužiti; vinogradniki pa so določili temeljno ceno 3 Din za liter navadnega vina, za boljše vino več, za sortirano pa še više.

Vinogradnik osebno manjši, ki jedva čaka, da svoj vsakoletni pridelek vnovči, je zbežan in si ne zna pomagati. Nedvomno se bo zgodilo, da bo ta ali oni v strahu, da mu vino ostane v kleti, prodal mošt za slepo ceno, s katero ne bo kril niti dela svojih stroškov. S tem pa bo rušil itak nizke cene v škodo vseh drugih. To je ena stran krivde vinogradnikov, ki so preveč nervozni, se puste za lahkoto preplašiti in silijo naravnost s svojim pridelkom na trg. Kupec bi ne bil pameten, če

Perite vse Vaše fine stvari v blagi peni

LUX

KI VARUJE BARVO IN TKANINE

TRA 6

liko pomoči je bil deležen ta ali oni in vse brezplačno, vse le za naš jurjevske »Bog platil«

Svojo deco je vzgojil v strogo narodnem duhu. Kot dolgoletni občinski odbornik je imel nemošča dela za naše česte. Med vojno je vršil ves čas kot župan ta težki posel. Bil je med ustanovitelji naše Hranilnice in posojilnice, ter vrši posle predsednika še danes. Nj. Vel. kralj ga je odlikoval z redom sv. Save. Za vse zasluge pa ima najlepši spomin v srcu svojih rojakov.

Mnogoštevilni prijatelji in znanci mu oo jubileju iskreno čestitajo ter želijo še mnogo srečnih let. — t.

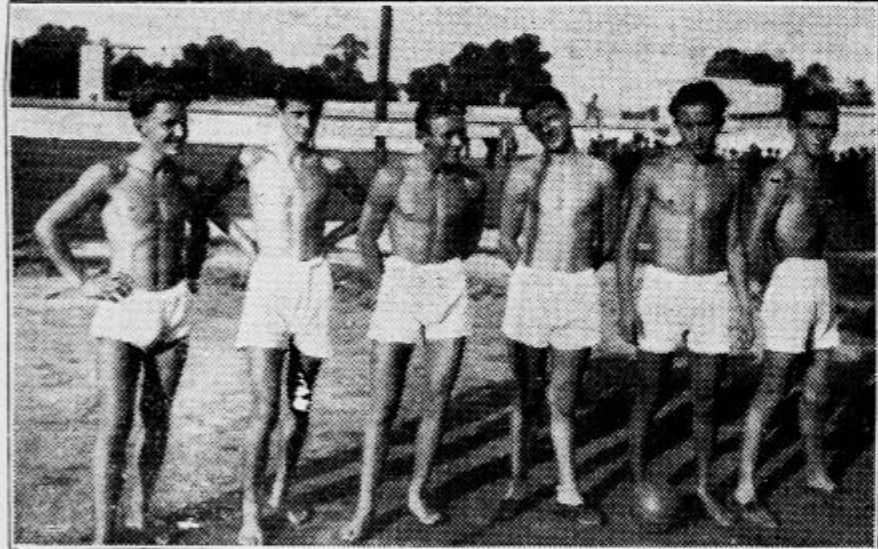
Srednješolske pokalne tekme v odbojki

Pred tednom so se vršile na Sokolskem telovadišču tekme v odbojki. Pokroviteljstvo je prevzel g. prof. Trošt. Sodelovala je večina ljubljanskih srednjih šol. Zmagovalcu so pripravili maturanti II. drž. realne gimnazije lep pokal, ki je prehodan.

Veliko število dijaštva se je v soboto in nedeljo zbralo, da bi videlo svoje reprezentante v njih borbi. da rešio čast svojega

zmagalo III. drž. realni, ki je pokazala nekoliko več borbenosti.

Nato sta nastopili moštvi II. državne in učiteljske. Prvo tekmo je dobila II. državna z rezultatom 16:14. II. drž. gimnazija je zaigrala skoro povsem izenačeno igro z učiteljskim. Revanš tekma je končala z zmago učiteljske 11:15. Tu je bila igra v oblasti učiteljske. Rezultat 15:8 pa si je

Zmagovalno moštvo II. državne realne gimnazije v pokalnih tekmah v odbojki. Od leve na desno: Kraigher, Grzinič, Slanina, Sket, Fakin, Blagjanje

zavoda. Seveda, razumljivo je, da je vsako svoje kar najbolj izpodbujal k vztrajnosti in jim pri tem želel čim odličnejši rezultat. Naj navedemo posamezne rezultate, iz katerih bo vsakemu mogoče razbrati moč, borbenost in vzdržnost posameznih moštev.

Sobotni pari: Realna je nastopila proti učiteljski. Moštvo učiteljske je ugajalo in igri dalo razmah. Rezultat 13:15 za učiteljske. Revanšna igra je bila končana z visoko zmago realne 15:4. Učiteljske v tej igri ni zmoglo tempa realke. Odlučna zmagala 16:14 pripade učiteljski.

Tehnična proti III. državni realni gimnaziji. Rezultati 9:15, 15:13 in 0:2 so dali

II. drž. gimnazija pridobila s sistematično igro in s tempom, česar pa učiteljske ni zdržalo. Par: klasična : realka. Zmagala je klasična z rezultati 15:3 in 15:7. Odlučna nadmočno klasične.

Kot zadnja igra sobotnega dne je bila: II. drž. realna gimnazija in III. drž. realna gimnazija. Rezultati 15:10 in 15:1 jasno prikazuje premoč II. drž. gimnazije.

Nedeljski pari: II. drž. realna proti Srednji tehnični šoli. Premoč II. drž. realne je bila vidna. To igro bi smatrali za najlepšo doslej odigranih iger. Srednja tehnična je namreč nudila velik odpor in zato predvedla močno igro. Rezultat 16:14 za II. drž.

Tudi šah je nalezljiva bolezen

Ljubljana, 3. oktobra

Znatno manjša kulturna nadloga kakor so boka, hoja po vrvi in rokoborba pa je šah. Manjša kulturna nadloga namreč zato, ker pravijo, da bistri duha. Seveda, ne glede na to, da šahisti po končani igri pogosto ne vedo, kje se jih držati glava — in se vprašujejo, ali so že večerjali ali ne.

Vsekakor, šah je manj spodbujajoča zadeva, za gledalca pa prav gotovo bolj dolgočasna kakor prve tri sportne panoge. Tistega napetega pričakovanja da bi si kdo mogel zlomiti tilnik, nogo, roko, izgubiti zobe ali pa celo kar vse življenje — ni pri šahu.

Škoda!

Ta šahovska psihoza je prišla z Bleda. Turnir je končan. In vsiljuje se vprašanje, kako dolgo bo šah naš za šah navdušene ljudi — držal v rokah...

Zadeva glede na boks, ples na vrvi in rokoborbo ni, kakor bi si ta ali oni utegnili misliti, tako preprosta.

Kmalu ne bo več nobenega koticika, kjer bi ne ležala šahovnica, po njej čudno razpostavljene čudne figure, pred njimi dve razmršeni glavi. zatopljeni v nekaj, kar vsem zemljanom prav gotovo ne more biti tako lahko umljivo. — Saj včasih se bije boj kar za visoke tisočake, v velikem svetlu celo za dolarje. Pri naših turnirjih, ki jih goje zadnji čas v vsakem večjem slovenskem kraju, so nagrade seveda nekoliko manjše.

Nade pa so velike, da bo porast šahovskega rodu nedvomno še zelo močan.

Včasih je človek srečeval na tivolskih klopih, po zapuščenih, bolj težko pristopnih stezah — zaljubljene dvojice — zdaj pa —

nič več ni idil — ne v mestu ne v Tivoliju — vidiš povsod same šahiste, mlade, stare — da še celo ženske so pričele šahirati!

Pa mraz pritiska vse bolj. Nekaj časa človek še zdrži na prostem, dolgo pa ne more biti zatopljen v boj svoje vojske z nasprotnikovo. Roke pomodre, nos pordi in tisti, ki izgubi največ iger, prične iznenađeno tožiti, kako je hladno in da mu ni nič kaj dobro. Oni pa, zmagovalec, ki je od neštevilnih zmag ves v ognju — sil v kavarno, ali pa kamorkoli pod streho. Da bi ga zdaj izpustil, ko sem razpoložen! Ne! Igrajva! Daj mi revanš! Oni, ki ga zebe in ki ni dober šahist, mora popustiti. Uzlajeni ponos dobi besedo.

Kavarne bodo kmalu morale svoje zbirke šahov pomnožiti z novimi. Neka čudna novost se je vselila v te svetle, v jeseni zmerom polne prostore, kjer ljudje sede kakor pribiti na stolič ur in ure dolgo, in kjer diši po kavi, da se kmečke ženice pred vrati ustavljajo in željno vdihavajo prijetni vonj.

O, ta gospoda! Vendar ta gospoda je od dne do dne manj gospodka.

V kavarnah vlada včasih tak trušč kakor v mizarskih delavnicah tedaj, kadar vajenec ježno razmetuje letve in deske in žeblje okrog sebe.

Šahovske deske ropočajo, škripajo, da človeka spravlja kurja polt do obupa. Tu pa tam pa bijejo figure ob trdi les, kakor da gre komu za življenje. Natakariji skalejo sem in tja, tekajo od ene mize do druge in preže. kje bo kak šah prost.

In edine, menda vsedrežujoče besede, ki jih je neprenehoma slišati, so: šah, šah, matt! »šah! slišiš!« — »Mat! Haha!« Tako je do poznih nočnih ur.

Po drugi popoldnevni uri pa obvisi, obleže in obstoje v lokalih čudni gostje: klo-

buki, dežniki, palice, doze, ustniki, — listnice — pa tudi — kljub mrazu — suknje, plašči in povrtniki.

Natakariji gledajo drug drugega. Ura je že pol treh. Kaj zdaj? V prazni kavarni je obup. Potem pa — kaj bi — se natakariji kakor jastrebi vržejo na pozabljene klobove, dežnike, palice, doze in plašče, pomečejo reči klovekam, ta ali oni trešči šah, da figure žalostno zajokajo, zakriče kakor v hipni bolečini — in oneme za nekaj ur.

Po mračnih nočnih cestah se premikajo čudne postave. Tiho, kakor sence hite dalje. Zdaj pa zdaj se opotečejo. Glave imajo sklonjene globoko na prsi. Mraz je in dež prši. — Ta je brez klobuka, oni je brez dežnika, tretjega stresa, brez suknje je, četrti pa kakor iz uma obrača žepe — kadil bi rad, a nima doze, ne cigarete.

Vraga!

Ali neprenehoma premišljuje. Po glavi jim gomaze težka vprašanja. In temu ali onemu uide polglasno izrečena beseda: »šah!« — »Mat!« »Hm, vraga, moral bi žrtvovati tekača — pa...«

Da, pa... ni videl!...

Poleg vsega tega, poleg šaha, rokoborb, boksa in hoje po vrvi, pa ljudje delajo ali pa dela iščejo, love srečo in denar, se zaljubljujejo in se ženijo, pa tudi kdaj pa kdaj ob dobri kapljici pokramljajo ali pa se spro. Govore o zunanjih in o notranjih politikah, o blizajočih se volitvah, o gradnjah v Ljubljani — in če bodo še dolgo gledali tu pa tam, na Marijinem trgu, pred dramo, pred opero, pred »Slonom« in drugod strahotne podrtije, kupe smeti, opeko in kamenje, in če bodo še dolgo poslušali nezmožni hrušč...

O, bržkone še dolgo. Ljubljana raste. Mesto in ljudje se na vseh koncih in krajih kultivirajo. Ljubljanski mešan je na bojnem pohodu. Ho-

če se mu civilizacije in kulture.

In res, treba mu je priznati, da za kulturo še nikoli ni bil tako skrbel. Kulturne hrame prenavlja kar po vrsti. In da se je usmilil Glasbene Matice in opere, zato mu gre vsa čast.

Opera je zunaj vsa prenovljena. Nič več ni tako dolgočasna, kakor je bila nekoč. Pred vzhodom bo dobila tudi novo streho. Le da bi ne bila preveč nemška! — In ograjo, tisto strašno ograjo, ki je leta in leta kazila vse poslopje, so kakor po čudežu podrli, jo enkrat za vselej odstranili, poslopje oprostili okov in ga obdali z vrtom.

Sicer pa, kako težko je govoriti o vsem tem, o tej zunanosti, o večnem popravljanju pročelj.

Vse je prav za prav bolj malo potrebno.

Zdrava deca je vesela!

Energin

daje zdravo in močno kri, — zdrave in močne živce

DOBER APETIT

Energin v lekarnah: steklenica pol litra 40 Din

DAJTE DECI VSAK DAN 3 male žličice okusnega

Energina

za jačenje krvi, živcev in apetita.

Po pošti pošilja

Laboratorij Alga, Sušak

3 steklenice Energina Din 128.—

6 steklenic Energina Din 248.— in eno zastoj

12 steklenic Energina Din 492.— in dva zastoj.

Razstava najmodernejših nagrobnih spomenikov

4688

FRANJO KUNOVAR kamnoseško in kiparsko podjetje, pokopališče SV. KRIZ - LJUBLJANA

Telefon 27-87.

Domače vesti

• VI. »Jutrovo« potovanje v Pariz na kolenjalno razstavo je, kakor smo že poročali, dokončano določeno na čas od 5. do 15. t. m. Vsem gg. udeležencem smo že razposlali po pošti vidirane potne liste, razstavljalec je gorenjskim brziavolom v smeri Jesenice-Schwarzach-St. Veit-Innsbruck-Buchs-Basel-Pariz Udeleženci ekskurzije, ki jo bo vodil g. Vladimir Pintar, ravnatelj Zveze za tujski promet, se zberejo v ponedeljek zvečer med 7.30 do 8.15 v vrtnem salonu kolodvorske restavracije na glavnem kolodvoru Ljubljana, da se med seboj seznanijo. Izvenljubljanski udeleženci lahko tam ob tej priliki večerjajo. Za to naše potovanje, ki je letos že šesto in zadnje te vrste, se je prijavilo 21 oseb iz raznih krajev ne le dravske banovine, nego tudi iz oddaljenih krajev naše države: iz Splita, Dobroja, Kneževih Vinogradov in ena oseba celo iz Avstrije. To je najboljši dokaz, kako se je daleč razširil dober sloves teh »Jutrovih« potovanj v Pariz. Upamo za trdno, da bodo tudi udeleženci tega zadnjega potovanja vsestransko zadovoljni in da bodo odnesli iz te ekskurzije najboljše vtise.

• Vojaške vesti. Kakor smo že poročali, so bili dne 1. oktobra absolventi-naredniki naše šole vojne akademije v Beogradu imenovani za podporočnike, med temi tudi večje število naših ožjih rojakov. Novi podporočniki so bili pridržani na službovanje: pehotnim polkom Ivan Držar, Josip Štor, Braško Mešek, Miroslav Krulc, Aleksander Stancelj, Zdravko Znidar, Vladimir Poček, Franc Kleč, Adolf Pirhan, Slavko Levcar, Stanislav Javornik, Josip Zupanec, Rudolf Renčelj in Ivan Sever; artiljeriji Franc Zorec, Emil Čol, Ludovik Čuček, Josip Kuhar, Stanislav Perhavec in Rudolf Šagovec; konjenici Rudolf Levak in Branišlav Gmajner, inženjeriji pa Josip Devetak, Brodarski podoficeri so šolo absolvirali in opravili končni izpit: Jože Plešec z odliko; Ludovik Bračesko, Geza Debeljak, Stanko Bajec, Ljubomir Demšar, Franc Sever, Vinko Tomič in Robert Dobrajc — vsi s prav dobrim uspehom: Anton Plešec, Feliks Golob, Zvonimir Tomažič, Emil Može, Karel Novak, Vinko Orač, Avgust Škrjanc, Julij Kos, Peter Fink, Alfred Medved, Franc Lipovšek in Zvonimir Dolinar — vsi z dobrim uspehom.

• Odobrena praksa. Minister za gradbe je odobrila Josipu Čančetu, inženjerju v Ljubljani, da sme vsiti javno prakso v naši kraljevini specialno iz gradbene stroke. Istotako je odobreno Rudolfu Kiffmanu inženjerju v Mariboru, da sme vsiti javno prakso v naši kraljevini specialno iz gradbene stroke.

• Koroški rojaki in prijatelji Koroške! Ob priliki svoje 3. redne letne skupščine v Celju priredila Klub koroških Slovencev v Ljubljani in njegov celjski pododbor naslednje prireditve: v soboto 10. t. m. ob 20. koroški večer v dvorani hotela »Evropce« v Celju, nagovor predsednika celjskega pododpora in predavanje g. dr. Janka Arnejca, deklaracije, pevsko in godbene točke; v nedeljo 11. t. m. ob 9. v mestni

župni cerkvi v Celju maša za umrle slovenske koroške voditelje in borce za našo Koroško z verskim govorom, mašo bo bral g. dr. Arnejc; istega dne ob 10. bo 3. redna letna skupščina Kluba koroških Slovencev v dvorani hotela »Evropce« v Celju in po že objavljenem redu. Polovična vožnja za udeležence iz dravske banovine je dovoljena! Udeleženci kupijo cele liste do Celja. Ti listki veljajo s potrdilom kluba, da so se udeležili skupščine, za brezplačen povratek. Zato udeleženci svojih kart ko prispejo v Celje, ne smejo oddati na postaji, nego hraniti za povratek. Vožnja olajšava velja za dobo od 9. do 12. t. m. Na svidenje v Celju! Klub koroških Slovencev v Ljubljani s pododbori v Mariboru, Celju in na Jesenicah.

• Splitški Slovenci ustanovljajo podružnico Ciril - Metodove družbe. V Splitu živi okrog 2000 Slovencev. Med njimi je mnogo idealnih ljudi, ki so sklenili na pobudo tamkaj se mudече gđ. Tilke Leckerjeve, najmarljivejše Cirilmetodovke, ustanoviti podružnico CMD. Ustanovni občni zbor bo v nedeljo 11. t. m. ob 15. v Kovčevičevem hotelu, ki ga ima v najemu g. Lorenčak iz bivše Stajerske. Po občnem zboru bo prosta zabava. K udeležbi se vabilo vsi rojaki. Letna članarina je le 5 Din.

• Slovenska alijansa v Kaliforniji: je nedavno priredila veliko svečanost, na kateri je proslavila dva-stoletnico svojega obstoja. Svečanost so priredili najboljši slovenski umetniki, ki žive v Kaliforniji. Med drugimi sta nastopila tudi znana hrvaška pevka Tonka Ivanova, ki je s svojim briljantnim sopranom našla mnogo priznanja, ter g. Folletti, ki je svojim lepim basom odpel nekoliko opernih odlomkov in slovenskih melodij. Razen teh dveh so nastopili tudi nekateri češkoslovaški, jugoslovanski in ruski umetniki. Lepo število udeležencev je prisostvovalo svečanosti v slovenskih narodnih nošah.

• Službeni list dravske banovine objavlja v 60. letnici številki: zakon o družini, shodi in posvetih, zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino, zakon o ureditvi cen slakov in sladkorne pese in izpremembo v banovinskem proračunu za leto 1931/1932.

• Izpremembe v potniškem prometu. Zagrebška železniška direkcija nam je poslala: Od 4. t. m. se bodo ustavljali: na progi Gyenkenyes—Zagreb glavni kolodvor — Susak, odnosno Reka, brza vlaka 302/302a in 305a/305, na progi Skrljevo—Bakar mešana vlaka 1434 in 1435, na progi Podravska Slatina—Noskovec mešana vlaka 3236 in 3235, na progi Zabok Krapinske Toplice—Krapina potniški vlak 2116/2117, na progi Zabok Krapinske Toplice—Gornja Stubica mešana vlaka 2234 in 2233, na progi Banova Jaruga—Barč mešana vlaka 2526 in 2525 med Virovitico in Lukačem in obratno, na progi Pavlovac Dražica—Grubišno polje mešana vlaka 2834 in 2833. Ker so avstrijske železnice s 3. t. m. ukinile vlake D 189 in D 190, odnosno združile z vlakoma D 187 in D 188, je bil od tega dne ukinjen brzi vlak 8 Zagreb glavni kolodvor—Maribor, a namestu njega bo prometoval med Zagrebom glavnim kolodvorom in Mariborom nov brzi vlak 8 b po naslednjem voznom redu: Zagreb glavni kolodvor odhod 22.31; Zagreb Sava prihod 22.37, odhod 22.45; Zapršič 23.01, 23.02; Brežice 23.28, 23.34; Videm Krško 23.46, 23.47; Rajhenburg 23.54, 23.55; Sevnica 0.14, 0.15; Zidani most 0.50, 1.00; Laško 1.17, 1.18; Celje 1.31, 1.33; Poljčane 2.12, 2.13; Pragersko 2.30, 2.33; Maribor glavni kolodvor prihod 2.56. Vozni red brzega vlaka 7 Maribor—Zagreb glavni kolodvor ostane neizpremenjen.

• Kie bo zborovala narodna skupščina. Čim so bile razpisane volitve za narodno skupščino, je nastalo važno vprašanje, kje naj se sestane skupščina in senat. Novo nosilce narodne skupščine se ni dograje in se tudi ne more dovršiti do sestanka skupščine. Zato je bilo treba začasno poslati drugod primerne prostore. Kakor doznava »Politika«, se je to vprašanje rešilo na ta način, da se je za potrebe skupščine vzelo v našem gledališču na Vračarju, ki se bo v to svrhu primerno preuredilo.

• Gradba velikega hotela v Banji Luki. V Banji Luki so pričeli gradnjo velikega vakuškega hotela. Gradbeni dela je prevzel stavbenik Marjan Božić iz Zagreba za 3.400.000 Din. Nadzorstvo nad gradnjo vodi arhitekt Sunko iz Zagreba.

• Novi grobovi. V Vojniku je v starosti 63 let preminil g. Emerik Rattey, ekonom in gostilničar. Pogreb pokojnika bo danes ob 17. — V Sarajevu je umrl uradnik Gradske štedionice g. Hinko Jezovšek. Pokojnik, ki je bil dober uradnik in čisljan mož, zapuščal je Ljubljani vdovo in hčerko. — V Hrastju-Moti pri Slatini Radenci je po dolgotrajni bolezni umrl v visoki starosti 70 let ugledni posestnik g. Lovrenc Krizanič. Pogreb pokojnika bo danes 4. t. m. dopoldne na pokopališču pri Kapeli. — V Mariboru v Koroščevi ulici 20. je umrl Edvard pl. Schatzel-Zilinsky-Mühlfort, divizijski general v pokojju, star 76 let. — Pokojnikom blag spomin, žalnočim naše sožalje!

• Naš generalni konzulat v Trstu se je preselil v Via Omenoni št. 2, drugo nadst. (tel. št. 87-617).

• Za pokojninsko zavarovanje zasebnih uradnikov. Ob priliki bivanja ministra za socialno politiko in narodno zdravje gosp. dr. Marka Kostrenčiča v Zagrebu, sta izročila gosp. ministru zastopnika centralne uprave Zveze bančnih zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov Jugoslavije predsednik gosp. Branimir Šicel in glavni tajnik gosp. Fadil Kurtagić spomenico, v kateri se prosi za izdajo novele za razširjenje pokojninskega zakona na vse skupine zasebnih uradnikov v vsej državi. Nekaj dni prej je posetil zvezni glavni tajnik gosp. Kurtagić z zastopniki beograjske zvezne podružnice in isti zadevi pristojnega referenta v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje.

• Kongres in glavna skupščina Glavne zveze društev hišnih in zemljiških posestnikov kraljevine Jugoslavije bosta 10. in 11. t. m. v Zagrebu, obenem s proslavo 20letni-

Nova pošiljka damskih plaščev zadnjih novosti dospel

ce delovanja društva hišnih in zemljiških posestnikov v Zagrebu. Vabimo vse posestnike iz naše banovine, da se polnoštevilno udeležijo teh važnih zborovanj. Na zborovanju se bodo skušali staviti primerni predlogi za ureditev najemnin, kakor tudi; raznih avtonomnih doklad in davštin. Dovoljena je znana železniška vožnja in za prenočišča je preskrbljeno. Legitimacije se dobe v društveni pisarni v Ljubljani, Salendrova 6.

Afriski nosorog

živl po močvirjih ob rekah in jezerih. Vsaj enkrat na dan prihaja k vodi, da se napije in povalja po blatu. Debeli koža ga varuje poškodb, kadar se poda v pragozd.

Sličice teh živali se nahajajo v mlečni čokoladi »Mirima«. Za nabiranje teh sličic dobite v vsaki trgovini album za 4 Din. Kupite ta krasni album in zbirajte sličice iz kraljestva živali!

• Zimski strokovni tečaj za hotelarje in gostilničarske stroke se bo vršil od 15. novembra do 15. decembra v Zagrebu. Priredi ga zagrebško Uduženje gostilničarske banovine. Tečaj bo za lastnike hotelov, restavracij, kavarn in penzionov prvi te vrste v naši državi. Za tečaj vlada veliko zanimanje interesentov tudi iz drugih banovin. Vsakdo, ki se zanima za tečaj, naj se pisмено ali osebno obrne na Uduženje gostilničarske banovine, ki mu bo radi volje dalo potrebna pojasnila.

• Predavanje dr. Kugyja na Bledu. Kakor je bilo že enkrat objavljeno, bo imel g. dr. Kugy Julij danes ob 15. v dvorani kina »Blede« predavanje o Julijih Alpa. Opozorjamo ponovno vse ljubitelje planin na zanimivo predavanje.

• Določevanje vrednosti stanovanj in naš učitelstvo. Za omiljenje določb nove uredbe o določevanju vrednosti stanovanj državnih uslužbencev je zastopstvo JUJ, sekcija Ljubljana podvelo na pristojnih mestih potrebne korake. Kakor doznava »Učiteljski tovariši«, so se merodajni čimtelji v Ljubljani prav tolo zavzeli za učitelstvo.

• Ljudska samopomoč v Mariboru nanašanja c. občinstvu Dravske banovine, da je ustanovila s 1. t. m. peto skupino z odd. A-IV, B-IV, C-IV, D-IV. V te oddelke se sprejmejo do preklica vse zdrave osebe od 51. do 90. leta in stier za 1000, 2000, 4000, 10.000 Din oz. iz vseh oddelkov za 17.000 Din podpore. Ker se sprejme za vsak oddelk le omejeno število starejših članov je takojšnji pristop jako priporočljiv.

Kako postanem dober godbenik?

To brezplačno knjižico pošlje tovarna glasbil MEINEL & HEROLD v Mariboru štev. 101-B vsakemu prijatelju glasbe, bodisi začetniku ali izveščanu. Zahtevajte knjižico takoj z navadno dopisnico! 311

• Smrt malega ponesrečenca. Z Jesenic nam pišejo: Po hudem trpljenju je preminil v noči od četrtka na petek 5-letni Drazo Kolenc, sinček tvorniškega delavca az Savi, o katerem smo poročali, da je po nesreči padel v lonec vrelega luga. Dečka so prepeljali v bolnišnico bratovske skladnice, toda ves trud zdravilnika je bil zaman in je naposled smrt rešila ubogega dečka hudega trpljenja. Vsa soseska pomljuje ne srečne starše, ki so na tako tragičen način izgubili svojega edinega sinčka.

• Drevo ubilo mater štirih otrok. Janja Mandičeva iz Velike Kladuše pri Banji Luki se je v četrtki podala v gozd, da bi nabrala lesa za kurjavo. Opazila je neko trlo deblu, ki ga je podsekala. Deblu je padlo prej, kakor je pričakovala, jo zadelo in jo tako poškodovalo, da je zaradi poškodb izdihnila. Zapustila je štiri nepreskrbljene otroke.

• Na današnji trgatav grozdja vljudno vabi Prostovoljno gas. društvo v Kresni-cah. Začetek ob 15.

Izdelovanje moških oblek po najnovejši modi — Trenchcoati po najnižji ceni.

„NOBLESSE“ LJUBLJANA Aleksandrova 4

• Neroden motociklist. Iz Braslovč nam pišejo: Te dni je v brzem tempu pridrvel po klancu za cerkvijo neznan motociklist prav v času, ko je šel po cesti vajence mesarja Čilenška in vodil v mesnico vola. Motociklist ni mogel tako hitro ustaviti motorja, pa se je zaletel v vajenca in ga podr na tla. Obenem se je prevrnil tudi motociklist in obležal za trenutek nezavesten na tleh. Ko se je zavedel, je sedel zopet na kolo in se odpeljal. Vajence, ki sicer ni bil deležen večjih telesnih poškodb, si je zapomnil številko motorja in neprevidega motociklista ovadil orožništvu.

• Telefonski promet pri pošti Kočevska Reka se je otvoril v petek 2. t. m.

• Nova lekarna v Laškem. Banjska uprava dravske banovine razpisuje natečaj za podelitev lekarniške koncesije v svrhu otvornitve in obratovanja nove javne lekarne v Laškem. Prosilci naj pravilno opremljene prošnje vlože do 1. novembra pri banški upravi dravske banovine.

• Triglavski dom na Kredarici je zaprt. Prav tako so zaprte tudi vse ostale koce v Triglavskem pogorju. Čoljova koča na Kokrkšem sedlu je bila zaprta 27. septembra. Oskrbniki koče g. Fran Erjavšek je na razpolago (samo večjim družbam) v Stahovici pri Kamniku, kjer se je v primeru poseta zgostil.

• Osrednja protituberkulozna liga v Ljubljani je prejela naslednja darila: soproga ravnateljice OUZD g. dr. Bohinje je nabrala v družbi Ljubljancanov pri Sv. Janezu ob Bohinjskem jezeru 270 Din. Njeni otroci, Joško, Metka in Polonca, so poslali ligi darilo v znesku 284 Din. Uradništvo Pokojninskega zavoda je v počastitev snomina na umrlega g. Lovšina, občeta zavodovega podpredsednika g. Evgena Lovšina, podarilo ligi znesek 1144 Din.

• V snegu je zmrazil. Kakor poročajo iz Sarajeva, je v okolici Livna te dni v snegu zmrazil kmet Marko Zelo iz Lusnice. V hribovju je izgubil orijentacijo, v snegu očešal in zmrazil. Šele več dni pozneje so domačini našli njegovo truplo.

• V gostilno ne sme. Vajsu Francu, delavcu v Zablaku, občina Boračova pri Slatini Radenci, je po razsodi okrajnega sodišča v Gornji Radgoni od 30. septembra prepovedano zahačati v gostilne za dobo enega leta. Gostilničar, ki bi dal čimenuvemu v času prepovedi alkoholne pijače, se ocrarja na posledice zakona.

• Dolenjska zločinska tolpa Sotlar in Rozman, o kateri smo že pred dnevi obširno poročali, ima po dosedanjih ugotovitvah na vesti nad 60 večjih in manjših zločinov, ki jih zločinci po večini priznavajo. Za to sodno razpravo, ki bo ena največjih, kar jih je imelo novomeško sodišče, vlada že sedaj med občinstvom veliko zanimanje.

• ITO »zobna pasta najboljša.

• Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.

• Zimski vozni red »Ekspress« veljaven od 4. oktobra do 22. maja 1932 je izšel.

• Za razkuževanje Sanitol. V vseh lekarnah in drogerijah. »Chemotechna« družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču tvrdke A. & E. Skaberne).

• Starci in starker! Toplo vam priporočamo za masazo preparat »Algae«. Masirajte često trdne žile z »Algae« in takoj boste občutili življenjsko radost in svežost.

• Vodo in solnce cvetki, bledim deklicam pa »Energine« za okrepilo krvi in živcev ter za zboljšanje telesa. »Energine« se dobi v lekarnah v steklenkah po 40 Din.

• Darujte podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Pod Tranco 2-III.

Izvršujemo vsa fotoamaterska dela

v 12 urah. Drogerija Kanc, Ljubljana — Maribor 2

Iz Ljubljane

u— Prvi simfonični koncert letošnje sezone bo definitivno v ponedeljek 12. t. m. v veliki unisonski dvorani. Priredi ga uprava Narodnega gledališča s svojim opernim orkestrom in pod vodstvom dirigenta g. Lucijana Marije Škerjanca. V orkestru so poleg članov opernega orkestra še člani orkestralnega društva Glasbene Matice in gojenci državnega konservatorija. Na programu pa so skladbe: Bach: Druga simfonija, Lajovic: Caprice, Škerjanec: Lirična overtura in Čajkovski: Klavirski koncert, katerega izjava s spremljevanjem orkestra priznani koncertni pianist Ivan Noč. Program je v resnici lep, dobro naštudiran in upravičeno pričakujemo velik umetniški uspeh. Predprodaja vstopnic od ponedeljka dalje v Matični knjižarni.

u— Violinist Karlo Rupel si je pridobil v teku svojega dveletnega bivanja v Parizu v tamošnjih glasbenih krogih prav dobro ime. Resni glasbeni kritiki hvalijo njegovo izvrstno igrjo, predvsem pa njegovo tehnično spretnost. Rupel je pogostokrat nastopal v Parizu na raznih dobrodelnih prireditvah kakor tudi na vseh prireditvah našega pariškega poslanstva. Ljubljancem je ljub in dober znanec še iz časa svoje študijske dobe, prav posebno pa iz časa lanskega samostojnega koncerta, ki mu je v vsakem pogledu izvrstno uspel. Program, ki si ga je izbral za ponedeljkov nastop, je v resnici prvovrsten in mu daje priložnost pokazati vse svoje sposobnosti. Zastopani so avtorji raznih literatur in dob kakor tudi najnovejša slovenska skladba. Osterčeva fantazija za violino in klavir. Pri klavirju bo sedel Marjan Lipovšek, ki je znan kot zelo spreten pianist in izvrsten spremljevalec. Koncert bo v ponedeljek 5. t. m. ob 20. v dvorani Uniona.

u— Drevi ob 17. uri otvoritev plesne šole glasbenega društva »Zarjec« v dvorani Delavske zbornice. Plesni učitelj Košček.

Zadnja novost v damskih plaščih

„NOBLESSE“ LJUBLJANA Aleksandrova 4

Cene nizke!

Krasni plašči že od Din 300 naprej na ogled in izbiro vabi tvrdka

F. Lukič

Stritarjeva ulica

u— IV. delavski prosvetni večer, ki za priredila »Svoboda« in »Zarjec« v sredo 7. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice, bo obsegal koncertne točke godbe »Zarjec« in solopse mezzosoprana, baritona in bas-baritona. Cilil Stukelj bo pa predaval o nedavni največji mednarodni športni olimpijadi na Dunaju. Na modernem epidiaskoku bo pokazal nad 100 krasnih fotografiskih posnetkov. Vstop na prosvetni večer je prost.

u— Alpinski predavanje s slikami. 6. t. m. ob pol 21. priredi Zveza kulturnih društev zanimivo alpinski predavanje gosp. Cveta Šviglija z 90 slikami. Predprodaja vstopnic v ZKD vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 18. Sedeži po 6 Din, stojišča po 3 Din.

u— Danes »Bratje Karamazov« v filmu. ZKD bo predvajala danes ob 11. dopoldne v Elitnem kinu Matiči film »Bratje Karamazov« po slovitom romanu J. Dostojevskega. V glavnih ulogah največji filmski umetniki Fritz Kortner in Ana Sten. Režijo vodi ruski režiser F. Ozep. Cene globoko znižane. Mladini film ni dostopen.

Pri vseh nečistočah obraza in polti

delujejo zanesljivo že 60 let poznana

Bergerjeva medicinalna mila

Dobivajo se v vseh lekarnah in drogerijah 289

u— »O sedanjem položaju na denarnem trgu« je naslov predavanja, ki ga boste čuli v oddaji radijske postaje Ljubljana v ponedeljek, 5. t. m. ob 20. Tema, ki je zlasti z ozirom na poslednje dogodke izredno aktualna, bo gotovo privabila k radijskemu aparatu najširše občinstvo. To pa tembolj, ker bo predaval strokovnjak med našimi finančnimi in gospodarskimi krogi predsednik društva bančnih zavodov gen. ravnatelj g. dr. Ivan Slokar.

u— Organizacija diplomiranih tehnikov vabi članstvo na širši sešestanek, ki bo v torek 6. t. m. v kletni dvorani hotela »Miklič« ob 20.

u— Sokol i obvešča članstvo, da je razposlal položnice s prošnjo za poljubne zneske za podporo gladojučim bratom, sestram in mladini sokolske župe mostarske. Kdor bi pomotno ne dobil položnice, naj se poslužijo splošne položnice in vpiše številko 11.253 ali pa vplača svoj dar v društveni pisarni, kjer se sprejemajo tudi darila v obliki, obutvi in drugem. Priškolimo bratom na pomoč!

u— Prednjaški zbor Ljubljanskega Sokola naznanja, da se vpisovanje dece in naraščaja končno zaključil 17. t. m. Pozneje je prijavljene društvo ne bo moglo sprejeti.

u— JNAD Jadran otvori letošnje plesne vaje v četrtki dne 15. t. m. v dvorani Trgovskega doma (poleg banške palače). Ples je pod pokroviteljstvom go. Kramereje, Pucove in Fetičihove. Vodi plesni mojster g. Jenko.

u— Elitni plesni večeri v Kazini pod vodstvom mojstra Jenka se bodo tudi letos vršili redno ob sredah in petkih. Oficijska otvoritev v petek 9. t. m. ob 20. Vabila se razpošiljajo. Reklamacije dnevno pri gosp. Jenku v Kazini.

u— Nedeljski popoldanski plesni tečaj Jenkove šole se otvori danes ob pol 4. do 7. ure zvečer v Kazini. Začetniki za vse plesne vabljeni točno ob 3. — Posebni začetniški plesni tečaj Jenkove šole pa se prične jutri v ponedeljek 5. t. m. ob 20. v Kazini. Informacije in prijave dnevno od 10. do 13. in od 15. do 21. Posebne ure po dogovoru.

u— Starši, ki žele, da se otroci naučijo pravilno govoriti, deklamirati in pravilno peti, naj se zglaste tekom tedna. Poučevala bom brezplačno. — Angela Trost, Mirje, Lepi pot 15.

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri tvrdka J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova c. 12.

VABLJENI VSI

na Galléto special kremo v kozarcih, union rezine, figaro, lešnikove rezine, kongres, malinove in perzijske rezine ter Ia, mandalate itd.

Se najvljudneje priporoča

Slaščičarna „OLGA“

lastnik ALOJZ GALLE, LJUBLJANA Aleksandrova cesta — Pasaža palače »Viktorija«. 12503

VELIKA IZBIRA, NAJUGODNEJŠI NAKUP

la ČEŠKEGA PORCELANA kuhinjske emajli- in aluminijaste posode, genochromalpaca, rjeprostege jedilnega orodja kakor tudi vse vrste jeklenega orodja pri

„JEKLO

LASTNIK ALBERT VODNIK STARI TRG 296

Oglejte si brezobvezno zalogo! ZAHTEVAJTE CENE!

Zvočni kino Idea!

Gromovit smeh in plesk je spremljal večerajšnje premiero sijajne šaloigre iz vojaških krogov

Huzarji plešejo...

GRETL THEIMER, OSKAR KARLWEIS, OSKAR SIMA, ERNST VEREBES.

Če se hočete zabavati in od srca nasmejati, morate videti ta film!

Danes ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri zvečer

Omislite si potrebne vstopnice v predprodaji

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani!

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo.

3. oktobra.

Ljubljana 7, 769.5, 7.4, 88, tiho, megla, —; Maribor 7, 768.8, 7.3, 90, tiho, 10, —; Zagreb 7, 768.3, 6.2, 96, tiho, 8, —; Beograd 7, 769.8, 6.0, 94, tiho, 0, —; Sarajevo 7, 770.4, 3.7, 90, tiho, 0, —; Skopje 7, 770.4, 5.0, 92, tiho, 0, —; Kumbor 7, 766.1, 13.2, 86, tiho, 0, —; Split 7, 766.5, 13.4, 57, NNE4, 0, —; Rab 7, 766.4, 15.0, 46, NE2, 0, —.

Temperatura: Ljubljana 16.2, 6.0, Maribor 14.1, 6.4, Zagreb 14.9, 5.0

Kino Ljubljanski dvor

Telefon 2730

Danes ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri zvečer

BUSTER KEATON Danes! v sijajni šaloigri

Pot skozi okno

Cene 4.— in 6.— Din.

u— Plesni krožek Tabor bo nudil letos prvovrsten strokovni pouk v vseh družinskih plesih in vabi najljubše vse do sedanjih obiskovalcev kakor tudi vse nove posetnike, da se udeležijo njegovih plesnih tečajev. Poučevali se bodo naslednji plesi: quick-fox, tango 1932, english waltz, slow-fox, paso-espagnol in la ranchera. Dalje bodo na programu tudi naši najlepši narodni plesi in francoska četvorka. Prva vaja bo danes 4. t. m. ob 20. Pouk je razdeljen tako, da imajo vsi začetniki večbo že ob pol 20., vsi drugi plesalci pa ob pol 21. Poučevalo se bo po najmodernejši, lahko umiljivi metodi, zaradi česar vabimo vse cenj. plesalce in plesalke na sigurno poset.

Dr. Eleonora Jenko Groverjeva

ZOPET REDNO ORDINIRA od 8.—1.

Miklošičeva cesta št. 13 II

12537

u— Tatinski drobiž. Delavec Ivan Šubelj, staaoujo v Podmelniku, je prijavil, da je bil izvršen v baraku ob Gradščici v Hribarjevem gaju v noči na petek vliom. Tat je odesel par škornjev, last Šublja. — Predvčerajšnjim so bila ukradena v Ljubljani spet-tri kolesa, in sicer na škodo delavca Franceta Kušarja, Ivana Gnežde in Adolfa Šviterja. V nekaj primerih pa so tatovi niso mogli polastiti celih koles, zato so odnesli samo dinamske svetiljke. Tako smola se je pripetila Andreju Dovšku, ki je prislonil kolo k steni neke hiše na Cankarjevem nabrežju, in Francetu Briceju, kateremu je tat odnesel svetiljko s kolesa, ki ga je imel pripravljeno na dvorišču gostilne pri Stefanu na Miklošičevi cesti.

u— Zopet vliom v stanovanju. V stanovanju delavca Nikole Kučika na Cesti dveh cesarjev se je vtihotil v četrtek popoldne neznan tat in mu odnesel razno obleko. Tat je kar v sobi odložil svoje cape in se popolnoma preoblekel. Kakor domneva, se je tat že popoldne skrivil v sobo in nato popolnoma neopaženo izginil.

Važno pri trajni ondulaciji

so brezhibni, solidni

APARATI,

prvovrstni, preizkušeni

KEMIČNI PREPARATI

ter osebe z velikim praktičnim znanjem za postrežbo. Vse to Vam nudijo A. & H. Fettič — Frankheim, Ljubljana, Kongresni trg 19. V zimski sezoni pavšalna ugodnost 12536

u— Trvdka klavirjev in glasbil Alfonz Breznik je sedaj na Aleksandrovi cesti 7. u— Znižanje cen telecijem in kostrnjemu mesu. Mestno tržno nadzorstvo javlja, da se je v večerajšnjem dnevni znižala cena kostrnjemu mesu od 14 na 13 in tetelini I. od 18 na 16 Din za kg. Cena II. od 12 do 14 Din ostane.

u— Popolna odpredaja vsega blaga po tovarniški ceni v trgovini Hočevar — Meglič, Pražakova ulica 15 ob Miklošičevi cesti.

u— Končno je Ljubljana dočkala otvoritev nad vse prijazne in postrežljive najmodernejšie gostilne pri Angeleki na Ježici št. 6, kjer se sestanejo vsi najbolj razvijani poznavalci dobre kapijice in prijatelji najdelikatnejše kuhinje.

u— Pri Gradu v Zgor. Kašlju vsako nedeljo domače krvave klobase in izvrstna portugalka na drobno in debelo. Avtobus vsako uro izpred Mestnega doma.

u— Walle — Expres, Mestni trg 5/II, lika, kemično čisti, pošije, modernizira, obrne moško, damsko garderobo. Likanje 18 Din, obračanje 280 Din.

u— Paviljon »Grajka klete« na velesajmu je odprt vse leto. Toči priznana Podboška vina.

Iz Maribora

u— Osetna vest. Za okrožnega zdravnika a Rušah je imenovan tamošnji zdravnik dr. Adolf Zorec.

u— Proslava 25 letnice popularnega člana mariborskega gledališča Eda Groma bo v torek, 6. t. m. Jubitant bo nastopil kot prestolonaslednik Rudolf v zgodovinski Zalogi »Mayerling«, ki jo je po svojem romanu dramaturgiral francoski pisatelj Claude Anet. Za to igro, ki je že v Zagrebu žela velik uspeh, vlada še sedaj veliko zanimanje in priporočamo zato čim prejšnjo nabavo vstopnic.

u— Lutkovni oder v Radvanju. Pevsko društvo »Lirac« v Radvanju si je nabavilo krasen lutkovni oder, delo g. Lajnsčica iz Studencev. Oder stoji v dvorani g. Lobnika in bo te dni otvoritvena predstava.

u— Glavni vhod v gledališče je odslej skozi vežo s Slomškovega trga.

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Nedelja, 4.: Takšna je prava. Veseloigra.

Premijera. Izven.

Ponedeljek, 5.: Zaprtlo.

Torek, 6.: Kralj na Betajnovi. D.

Sreda, 7.: Gododek v mestu Gogi. E.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Nedelja, 4.: Volpone.

Ponedeljek, 5.: Zaprtlo.

Torek, 6.: Mayerling. Premijera. Proslava

25letnice umetniškega delovanja Edo Groma.

Opozorjamo na četrti dramsko premijero šrevi ob 20. v dramskem gledališču. V režiji prof. Šesta se vzpiri Hirschfeldova veseloigra »Takšna je prava«. Zasedba: ge. Nablocka, Medvedova, gđ. Kukčeva ter ge. Gradiš, Zeleznik, Plut in gđ. Slavčeva. Režija in zasedba jamdijo v vsakem pogledu za popoln uspeh veseloigre, ki je repertoarna igra vseh zunanjih gledališč. Premijera bo pri običajnih cenah izven abonmaja.

a— Tombola v korist najrevnejših vojnih žrtv priredi danes ob 14. na Trgu Svobode krajevni odbor invalidske organizacije. Ta tombola bo tudi glede svojih velikih dobitkov najvažnejša ter se vsem priporoča.

a— Prodaja cenenege mesa. V ponedeljek 5. t. m. se bo na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnicni prodalo od 7. naprej 190 kg govejega mesa po 6 Din ter 100 kg svinjskega mesa po 8 Din in sicer na osebo po 1—2 kg.

a— Darilo Sokolu. Občinski odbor v Radvanju je na svoji zadnji seji sklenil podariti tamošnjemu Sokolskemu društvu 200 Din, ki jih dolguje občini nek tamošnji posestnik.

a— Aretiran ubijalec. Kakor smo že poročali, se je v Radvanju pri Mariboru v noči na petek primeril žalosten dogodek. Pri posestniku Stefanu Dregarčiču se je zbralo osem fantov iz Hoč k likanju koruze. S seboj so imeli harmoniko, ki je privabila na zabavo tudi precej domačinov. Naenkrat pa je okrog 2 zjutraj vroča mlada kri zavrela, fantje so se spoprijeli in udarili. Zabliskal se je tudi nož in sicer velik kuhinjski nož za rezanje kruha, ki je običal v srcu 24 letnega Hočana Feliksa Pukla. Orožniki na Teznu so imeli težko delo, preden so izsledili storilca v osebi 23 letnega Marca Boraca. Zaslišati so morali poprej okrog 20 ljudi, ki so bili ob času pretepa navzoči. Aretiranca so izročili sodišču.

a— »PAN« ovratnik pri Jakob Lah.

a— Kinematografske predstave. Grajski kino od danes dalje nemški vefilmi »Pred preiskovalnim sodnikom«. — Union kino od danes dalje nemška dunajska veseloigra »Dunajska cvetličarka«.

Iz Celja

e— Češke legionarje je v petek popoldne na peronu pričakovala velika množica prebivalstva poleg celjskih dobrovoljcev in predstavnikov društev in oblastev. Ob sviranju železničarske godbe se je vlak ustavil in iz vagona so izstopili člani češke delegacije, deloma v uniformah, deloma v civilnih oblekah. V imenu celjskih dobrovoljcev in tukajšnje Jugoslovensko-češko-slovaške lige jih je pozdravil s toplimi besedami predsednik g. dr. Juro Hrašovec, nakar se je za pozdrav zahvalil eden izmed gostov. Drugi pozdrav češkim borcem za svobodo je spregovoril poveljnik tukajšnjega 39. pehotnega polka g. polkovnik Golubovič. Ker je imel brvolzak le 6 minut postanka, so morali češki legionarji zopet vstopiti, nakar je vlak ob zvokih godbe in navdušenem obojestranskem pozdravljanju nadaljeval vožnjo.

CENJENEMU OBČINSTVU

vljudno naznanjam, da sem popolnoma preuredila gostilno »LIVADA«, prej »Anski dvor« nad Skalnatno kletjo, ter se najvljudneje priporočam! MARICA MISJA. 12543

e— Dražba opekarne in posestva na Zg. Ložnici pri Zalcu v ponedeljek dne 5. t. m. na licu mesta ob 9. se bo brezpogojno vršila. Denarni zavod, ki je glavni upnik, je na naše vprašanje izjavil, da obstoječe razmere ne morejo ovrniti izvršitve dražbe, tem manj, ker se lahko plača tudi s polizvitijo hranilnih knjižic drugih zavodov, eventualno lahko kupo po dogovoru prevzame vključeno posestvo.

e— Mestni kino bo predvajal danes ob pol 17. pol 19. in pol 21. zvočni zakonski komedijo »Moja žena, Tvoja žena?«. Jutri zvečer ob pol 21. premijera zvočnega filma »Hrepenenje vsake žene« z Vilmo Bankyjevo v glavni vlogi.

e— Plesna šola »Svobode« se prične 18. t. m. v Unionu.

Dr. MANDIL, kapetan I. kl.

ordinira za spolne bolezni vsak dan od 1.—3. popoldne in od 6.—8. zvečer CELJE, Kralja Petra cesta 13. 12457

e— Plesna vaje trg. nameščencev se bodo pričele v soboto 10. t. m. v mali dvorani Celjskega doma. Ob 8. bo sprejemanje prijavi, ob pol 9. pa začetek prve plesne vaje, katere bo vodil priznani plesni učitelj. Posebna vabila ne bodo razpisana. Zato naj vabi vsak, da bo udeležba čim mnogoštevilnejša.

e— Težka nesreča poljedelca. V Frankolovem je posestnik in podžupan g. Matija Potočnik v petek delal s svojim 3 letnim bikom na njivi. Na robu njive pa se je bik nenadoma zagnal proti gospodarju in sta oba padla v kakih 12 m globok jarek, kjer sta obležala težko poškodovana. Potočnik ima zlomljeno levo roko, levo nogo in 3 rebra na levi strani prsnega koša. Bik pa si je zlomil eno sprednjo in eno zadnjo nogo, zato so ga morali na licu mesta zaklati. Na Potočnika pa je vrhu tega padla še železna brana in ga ranila po životu. Prvo pomoč mu je nudil okrožni zdravnik g. dr. Mikuš iz Voljnika, naslednji dan pa so ga morali z reševalnim avtom spraviti v celjsko bolnico. Njegovo stanje je resno.

e— Primarij dr. Watzke ne ordinira od 6. do 20. t. m.

Iz Novega mesta

n— Javno kopalnice. Pred kratkim se je za mesto in bližnjo okolico osnovala družba »Sanitas« in si stavila za cilj, da adaptira v novi zgradbi na Trgu sv. Florjana moderno in higijskim zahtevam ustrezajoče javno kopalnice s kadnimi in pršnimi kabinami. Adaptacije bodo v kratkem gotove. Kopalnice bo odprto ob 20. t. m. Tako bo naša dolenska pokrajina dobila svoje prvo javno kopalnice.

n— Elegantna prefriganca se je pred dnevi pojavila v naši okolici in se izdajala za sestro šentpeterskega kaplana. Pot jo je zanesla tudi v Razbore, kjer se je oglašila pri posetniku Teropišču in mu odnesla v čase pomenka na drzen način par kovačev. Odtod se je napotila k posestniku Zagarjevi, kamor ji je kmalu sledil okradeni Teropišč. Tu so po kratkem prerkanju navzoči ljudje lepo neznančno prišli in jo preiskali, vsemu pa denarja niso našli pri njej, ker ga je zvitja tujka spravila pravočasno v svoj lepi čevlček pod stopalo. Neznanka, ki je imela s seboj tudi lični samokres, se je v mučni situaciji hitro

Preklic.

Podpisani izjavljam, da ne priznavam nobenih dolgov in tudi nisem istih plačnik, ki bi jih napravljali na moje ime g. Blaž Stepšnik. 12540

IVAN ŠMALC,

trgovec, Novo mesto

Tako je bilo nekoč . . .

Krtača in perilnik sta odveč. Oboje nadomešča našim vrlim gospodinjam novejša uporaba

Persila, ki je zelo enostavna:

Raztopite Persil

za 25—30 l vode

in kuhajte perilo

To je edini pravi način pranja. Tako postane perilo lepše in čistejše.

Persil varuje perilo!

znašla, izbrala ugoden trenutek in izginila ljudem izpred oči. Teropišč je mogel priti med ruvanjem s tujko samo do njene denarnice, v kateri pa ni bilo dosti vrednosti. Pač pa so ji bile s preganjanjem onemogočene še druge tatinske manipulacije, ki jih je hotela na račun kaplanove esetre poteti pri nas. Za drzno prefriganco poizveduje orožništvo.

POZOR! Naznanilo POZOR!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril v novem Prosvetnem domu na Florjanskem trgu krojaški atelje. Izdelujem po meri in nizkih konkurenčnih cenah, vsakovrstne moške obleke, plašče, uniforme in vse vrste oblek za duhovščino itd. kakor tudi damske kostume, plašče itd. Priporočam se cenj. občinstvu, ter jamčim za dobro delo in najnižje cene. 12477 FRANC PELKO ml., krojač Florjanski trg št. 9, palača Prosvet. doma

Iz Škofje Loke

sl— Poročita se danes na Kofčah pri Trziču agilni član škofjeloškega Sokola gosp. Celjar Jože, knjigovodja pri industriji Dolencu v Stari Loki, in gđ. Tavčarjeva Anica, učiteljica v Križah pri Trziču. Bilo srečno!

sl— Javno kopalnice bi bilo Škofji Loki zelo potrebno. Ker se poslednje čase govori, da se zgradi v sirotišnici na Spodnjem trgu kopalnice, bi aranzirji ustregli reči najboljše s postavitvijo higijskne urejenega in dovolj velikega kopalnice za vso javnost, ki take naprave doslej v Loki pogreša.

Iz Kranja

r— Župa Kranj, ki je že češče pokazala krasen razmah sokolske ideje na Gorenjskem, je v veliko večino nastopov gotova. Med društvi in četami pa, ki so z javnim nastopi počakali prav do jesenskih dni, sta tudi sokolski organizaciji na Brezjah in v Naklem. Danes popoldne pokažejo agilni Sokoli plodove svojega dela v telovadnici. Sokolska četa Brezje-Mošnje ima danes ob pol 15. na vrtu br. Solarja na Brezjah prvi javni telovadni nastop. Spored obsega 8 točk. Nastopijo s sodelovanjem Radovljice in Javornika članice, moška deca, deca skupno, ženski naraščaj, članstvo na orodju, ženska deca in za zaključek članice in člani. — Sokol v Naklem ima drugi javni nastop s pričetkom ob 15. na letnem telovadišču. Sodeluje cerkljanska godba. Sprejem gostov ob 13. Telovadba obsega vse telovadeče oddelke. Na prireditev mladih sokolskih postojank vse prijatelje Sokola toplo vabimo!

Z Jesenic

sl— Volilni imenik za skupščinske volitve je bil od pristojnih oblastev potrjen in je bil tako vestno sestavljen, da ni bilo nobene reklamacije.

sl— K »Slovenec« kritiki šentjakobčanov. Pišejo nam: »Slovenec« od 27. novembra priobčuje notico svojega jeseniškega dopisnika o gostovanju ljubljanskega šentjakobškega gledališkega odra v Sokolskem domu na Jesenicah v dne 19. in 20. septembra. Pisec pravi, da so igrali šentjakobčani »prav slabo« in svetuje zunanjim igralcem, naj na Jesenice ne hodijo z igrami, ki nimajo velike vrednosti in ki so poleg tega še slabo podane. Jeseniški igralci (iz Krekovega doma) baje napravijo take reči bolje. Kot ljubitelji gledališke umetnosti posamec vse predstave na Jesenicah in moramo resnici na ljubo priznati, da do danes nismo videli na Jesenicah tako dobrih delantov, kakor so šentjakobčani, ki bi delali čast marsikateremu poklicnem odru. G. dopisniku »Slovenec« ne zamerimo, da smatra svetovnoznane Oskarja Wildeja za ničvrednega, kajti velikega komediografa razume pač le oni, ki ima gotovo stopnjo inteligence. Ni torej čudno, da se g. dopisnik ni zabaval, kakor se je zabavalo ostalo občinstvo.

sl— Razne nesreče. Rabič Pavel, tovarniški delavec s Hrušice, je v tovarni KID padel na železniške tračnice tako nesrečno, da si je močno poškodoval prvo vreteno. Vidic Jože, delavec iz Nove vasi, se je vračal iz tovarne, po nesrečnem naključju padel in dobil hude poškodbe na roki in obrazu. Marolt Vinko, delavec iz blejske okolice, si je v tovarni na Blejski Dobravi zlomil ključnico. Vsi trije poškodovanci se zdravijo v bolnici Bratovske skladnice.

Iz Prekmurja

pm— Prekmurški dobrovoljci v Beogradu. Na svečanosti, ki jih prirede jugoslovenski dobrovoljci v prestolnem Beogradu, je odšlo tudi okrog 30 prekmurških dobrovoljcev, ki so vključeni v Organizacijo prekmurških dobrovoljcev pod vodstvom predsednika g. Horvata Pavla iz Dolnje Lendave. Letos je bila organizacija naših dobrovoljcev poživljena in lep dokaz njenega življenja in delovanja se kaže tudi v tem, da se svečanosti v Beogradu udeležijo tako veliko število vrhnih dobrovoljcev.

Naši dobrovoljci bodo tudi to pot pokazali in manifestirali svojo ljubezen do osvobodjene domovine in radost nad priborjeno zmago. Priprani smo, da se bodo vrnili iz prestolnice še ojačani v svoji ljubavi in nacionalnem čustvovanju, kakršne jih naše Prekmurje potrebuje.

Iz Ptuja

j— Koncert violonista Karla Rupla. Letošnjo koncertno sezono otvori Glasbena Matica v Ptuj s koncertom našega najboljšega violonista Karla Rupla, ki si je s svojim lanskim koncertom na mah pridobil vso naklonjenost našega občinstva. Od takrat je nadaljeval svoje študije v Parizu in se vrača med nas kot zrel umetnik. V petek 9. t. m. ga bomo lahko slišali. Spored bo gotovo zadovoljil vse poslušalce.

j— Ženski zbor Glasbene Matice v Ptujtu bo imel prvo vajo v torek 6. t. m. ob 20. Polnočevilno in točno.

j— Cirkus Fischer, ki je bil tri dni v Ptujtu, nas zapušča in je vseh senzacij konec. Vzbuja je veliko pozornost ne samo med meščani, temveč tudi med okoličani, ki so se vozili k predstavam v skupinah z avtobusi. Promet je bil v večernih urah ogromen in ga Ptuj že dolgo ni videl takega. Golovo so prišli vsi na svoj račun, čeprav je cirkus prišel šele tik pred zadnjim v mesecu, ker si je uredil gostovanje tako, da je priredil zadnjo predstavo 1. t. m.

Iz Guštanja

gu— Učiteljska društva za marenberški okraj in mežiško dolino so se strnila v Dravogradsko eresko učiteljsko društvo v Prevaljah, ker po zakonu smejo politični srezi obsegati samo eno udruženje s sedežem na srezu, kar pa bo imelo v našem raztrošenem srezu velike težkoče pri obveznih zbornoganjih. Saj potrebuje posredne iz zgornjega kota mežiške doline ali s Pohorja v Prevalje najmanj dva dni, zvezana z velikimi stroški. Zato se je sklenilo formalno, da se bo zborovalo izmenoma enkrat v središču gornjega, drugič zopet v središču spodnjega dela sreza. Na izrednem običnem zboru so bili izvoljeni predsednik Gallo, tajnik Stanič, blagajničarka Gačnikova in 7 odbornikov in namestnikov.

Iz Litije

l— Sejem. V ponedeljek bo v Litiji Mihelov sejem, na kar opozarjamo kramarje in živinorejce, predvsem pa seveda kupce. Občina hrani zanimivo listino o dovoljenju tega sejma, ki se bo vršil čez dve leti že stotič.

l— Preurejen Sokolski dom. Zadnji čas so z vso naglico hoteli preurejevati naš Sokolski dom, ki je bil tega res že močno potreben. Stavba je prenovljena na zunan, prav tako pa tudi njena notranjščina: pohvalno omenjamo, da so položili v dvoran parketna tla. Danes se bo vršila v renoviranem domu prva prireditev. Litijski gasilci vabijo na vinsko trgatve. Pri zabavi sodeluje lastna, že dobro poznana godba na pihala.

l— Nesrečen padez z jablane. Gđ. Jelničar Angela, bivša uradnica v litijški predilnici, je v Kresnicah obirala jabolka. V vrhu visokega drevesa pa ji je spodrsnilo na spolzki veji in je strmoglavila nizdol. Zlomila si je desno nogo v členku ter si izpahnila desno roko v komolcu. K posrednečeni so poklicali zdravnika dr. Ukmarja, ki jo je odpremil na rentgenološki pregled v Ljubljano.

Iz Zagorja

z— Srebrno poroko sta slavila te dni rudniški nameščene g. Anton Drnovšek in njegova ga. soproga Karolina. Vretnu in uglednemu paru želimo še mnogo let!

z— Sokolske prireditve. Prošlo nedeljo je imel naš Sokol svojo običajno vinsko trgatve, še večje zanimanje pa vlada za njegovo tombolo, ki bo to nedeljo na letnem telovadišču z mnogostevilnimi in prav lepimi dobitki. Prva tombola bodo 4 prašiči ali pa 3000 Din gotovine.

Iz Trbovelj

t— Novo ustanovljena skupina Zveze bojnikov Trbovlje bo imela danes ob 9. dopoldne pri Fortuju na Vodah svoj ustanovni občni zbor, katerega se udeležijo tudi delegati glavnega odbora iz Ljubljane Matičič, Bonač, Rozina. Snujoča se zveza ima namen popraviti odnosno olepšati spomenik padlim Trboveljčanom.

Otvoritev naznanilo!

Tovarna JOS. REICH, Ljubljana

naznanja, da je otvorila novo sprejemališče v Trbovljah Loke št. 19 (Terzija) v hiši g. A. Cerarja, sodavkarja, ter se vljudno priporoča za kemično snajenje, barvanje in plisanje oblek. Pranje in svetlolikanje ovratnikov, zapestnic itd. 12452

t— Učiteljsko laskega sreza zboruje v ponedeljek 5. t. m. ob 10. uri v Laškem. Na dnevnem redu je med drugim predavanje sreskega šolskega nadzornika gosp. Potočnika: Reminiscence glede na poizkusni razred v preteklem šolskem letu na osnovni šoli v Laškem. Učiteljstvo si bo lahko ogledalo tudi sadno razstavo.

t— Dramatsko šolo otvori letos Sokolsko gledališče. Pouk bo brezplačen, lahko ga poseča vsak od 16. do 22. leta starosti, ki čuti veselje in zmožnost do odra. Vpisovanje bo od 5. do 10. oktobra med 19. in 20. na odru Sokolskega doma, kjer bo stajala br. Odzavek in Plavšak vsem zainteresiranim podrobno pojasnila.

t— Kino Sokol predvaja danes ob 16. in 20. zvočni film »Ekspres št. 317« in zvočni: Foxov žurnal.

t— Orjaška jurčka je našel rudniški nadzornik g. Arhar. Popolnoma zdrava goiba tehtala 108 kg, kapa meri v premeru 32 cm. Lahko si ogledate tega orjaka v izložbi podružnice »Jutra«.

t— Lep dar. G. inž. Szekely je oddal v podružnici »Jutra« 1000 Din za Koloto jugoslovenskih sester v Trbovljah.

t— Ježiški akrobati v Trbovljah. Naši akrobati so prišli tudi v Trbovlje. Na Nji, vi so čez ulico potegnili vrvi, pod njo pa mrežo. Že eno uro pred začetkom predstave se je zbralo polno občinstva in izkazalo domačim fantom velike simpatije, kar priča že to, da je bilo tokrat prav malo zastojkarjev, to pa največ otrok in takih, ki pri najboljši volji niso mogli žrtvovati niti dinarja. Videli smo, da zna biti naš delavec tudi kavalir, kadar mu je to mogoče. Toda kriza! Ob zvokih delavske godbe so se pokazali na žici mladenci, lepih postav in elegantnih krenjen. Kdo bi kaj takega pričakoval od naših kmetskih fantov! Na žici so delali naravnost čudeže in gledalcem je kar sa zastajala. Vse točke so izvajali s sigurnostjo, ki smo jo morali občudovati. Akrobati ostanejo tu do nedelje. Upamo, da bodo prišli kljub kritičnim časom na svoj račun.

Prijatelje naše lepe knjige opozarjamo na

Šentpeter

originalni slovenski roman Juša Kozaka. Izredno razgibano dejanje je postavljeno v središče staroslovne ljubljanske fare.

Iz Hrastnika

h— Kino Narodni dom nima danes, v nedeljo, nobenih predstav. Pač pa bo ob 14. pred Narodnim domom velika tombola. Glavni dobiček je 3000 Din v gotovini. Po tomboli bo ljudska veselice.

Iz Laškega

l— Namesto venca svoji preminili članici, odnosno odbornici, je daroval odbor ženskega društva »Blago srce« v Laškem »dobrodelne namene 280 Din; prijatelji Sokoli so darovali v isti namen 215 Din, rodbina Štrekljeva 100 Din in rodbina Kačičeva 100 Din.

Iz Trziča

l— Kino Radio predvaja prvi zvočni Harry Piel film »On ali jaz?« danes ob 15. in 20.

l— Izredno uspel glasbeni večer trziškega Sokola. V nedeljo 27. septembra zvečer je priredil Sokol v Trziču glasbeni večer. Telovadnica meščanske šole je bila popolnoma zasedena. Prva je nastopila gđ. Francka Pretnarjeva in zapela prav občuteno tri umetne in tri narodne pesmice. Dobila je lep šopek. Velik del programa sta izvajala voditelja obeh šol gđ. Paternost Riko in Lajovic Albin, ki ju poznamo kot naša najboljša pevca. Oba sta žela mnogo priznanja za svoje samospve. Najlepše pa sta se združila v dvospvih. Vilharjevo »Na gor« sta morala ob splošnem navdušenju ponoviti. Najbolj pa nas je preesetila koncertna pevka g. Schick-Königova, ki si je s svojim

Milijoni

in milijoni ljudi uporabljajo
že več kot 30 let
po spodaj navedenem navodilu za uporabo
levje francosko žganje

IN BLAGOSLAVLJAJO NJEGOV
NEPREKOSLJIV ČUDOVIT UČINEK

Pri revni, protinu, ishi-
su natrije boleče mesto. —
Pri zobnih bolečinah vdrg-
nite desno, izperite ustno
votlino in grgrajte! — Pri
glavobolu, nervoznosti in
nespanju vdrgnite čelo in
vse telo in vzemite, predno
ležete spat, mlačno kopelj z
dodatkom levjega francoskega
žganja. — Pri utruje-
nosti za masazo vsega telesa.
Pri žledenih bolečinah
vzemite košček sladkorja z
10 kapljicami tega žganja.
Pri izpadanju las in prhljaju
za masazo kože na glavi.
Kot ustna voda itd. — Pri
potenju pod pazduho, potenju
nog, rok ali telesa
umijte znojene dele zjutraj in zvečer.

Levje francosko žganje
je pristno le v tu naslikani in plombirani
ORIGINALNI STEKLENIČI.

Zahtevajte izrecno
Levje francosko žganje

in zavrnite odločno vsak nadomestek!

Levje francosko žganje
dobite v vsaki drogeriji, lekarni in boljši
trgovini po Din 10.—, 26.—, 52.—.

Varujte se pred potvorbami!
Centralni biro:
LAVJA MENTOL - DROZDJEKA,
Zagreb, Maruličev trg 5. Telefon 73—52.

Iz Konjic

Reklamacija v volilni imenik v našem
trgu je bila samo ena, in še to je bilo
negativno, ker reklamator ni pravo-
časno predložil potrebnih dokazil, pač pa
je smatral po sprejemu rešitve za potrebo.
Da žali občinsko oblastvo, za kar se
je imel priliko zagovarjati pri sodišču. Da
i bilo več reklamacij, je dokaz, kako
vestno je občinska uprava opravila sestavo
volilnega imenika.

Za volitve poslancev v narodno
skupščino se v našem srežu živahno pri-
pravljamo. Izvoljeni sreski volilni odbor
je vse potrebne formalnosti že sklenil. Po-
leg dosedanjih 13 volišč bomo dobili v na-
šem srežu najbrž še 2 novi volišči. Volilnih
upravičencev v srežu je 5250, in to v 23
občinah sreza. Čim več glasov bo oddanih
za sreskega kandidata, tem lažje bo njego-
vo delo v narodni skupščini. Razmere v
srežu so se v zadnjem času že precej iz-
boljšale, tako da je pričakovati, da se na-
še ljudstvo ne bo dalo begati po nasprotni-
kih edinstvene Jugoslavije, temveč bo svojo
dolžnost opravilo 8. novembra v polni
meri.

Učiteljsko zborovanje za konjiški
srez se je vršilo 26. septembra ob veliki
udeležbi. Obravnavale so se razne stanov-
ske zadeve. Vršile so se tudi volitve od-
bora in je bil soglasno izvoljen zopet za
predsednika šolski upravitelj g. Sohell iz
Konjice.

Izvoz sadja. Iz konjiškega sreza se je
izvozilo doslej že preko deset vagonov sadja.
Glavni izvoz pa je baš te dni. Čeprav sadje
nima poštene cene, ga kmetje vendar radi
prodajo, da dobijo vsaj nekaj zanj, saj je le-
tos edini vir dohodkov.

Iz Kočevja

Osebnostna vest. Dne 24. p. m. je nasto-
pil službo sreskega podnačelnika v Kočev-
ju g. Dušan Bavdek. Prišel je iz Logatec,
kjer je bil zelo priljubljen. Upamo, da
najde tudi naše mesto v njem dobrega
uradnika, družabnika ter podpornika vseh
stremiljenj našega nacionalnega udejstvo-
vanja. Iskreno pozdravljen!

Volilni imeniki vseh občin v srežu
so potrjeni ter zakazujejo skupaj 9705 vo-
lilnih upravičencev. Število volilcev se je
po izločitvi poitičnih občin Draga, Trava
in Oslinica, ki so pripadle čabarskemu sre-
zu, znižalo od 10.718 vol. upravičencev iz
leta 1925, za 1013 mož ter od 10.659 vol.
upravičencev iz leta 1927, za 954 mož. Naj-
močnejše volišče bo v Ribnici, ki ima 792
volilcev, nato na slede mesto Kočevje s
738, trg Sodražica s 684 ter občina Loški
potok s 650. Najmanj volilcev v srežu ima
občina Gora pri Sodražici, kjer je v ime-
niku vpisanih samo 88 mož, nato pa pride
kočevska občina Gotenica z 90 volilnimi
upravičenci.

Likvidacija cestnega odbora Ribnice.
22. m. m. je v prisotnosti odposlanca kr.
banske uprave predal posle sreskega ces-
nega odbora za okraj Ribnica bivši načel-
nik g. Grebenc iz Ribnice novemu načelni-
ku cestnega odbora v Kočevju finančnemu
nadsvetniku g. Maksu Kostanjevcu. S tem
je bivši cestni odbor za okraj Ribnico do-
končno likvidiran.

Krošnjari in kostonjari. Pri sre-
skem načelstvu je vsak uradni dan polno
prosilcev za potne liste na Češkoslovaško
in v Avstrijo, kjer Kočevjarji krošnjarijo
in pečejo kostonj. V srežu je beda in po-
manjkanje; želimo jim, da dobe v tujini
obilno zaslužak!

Poroka. Poročila sta se hčerka
uglednega meščana Alojzija Hönnigmann
gđ. Erna ter družabnik domače lesne in-
dustrije g. Josip Schober. Mlademu paru
želimo vse življenje tako lepo in srečno,
kakor bodo dnevi njunega poročnega po-
tovanja v Pariz.

Telovadba starih Sokolov. Vzorno
uglino naše sokolsko društvo je na sestanku
dne 18. p. m. sklenilo pričeti tudi s te-
lovadbo starejših bratov. Telovadilo se bo
v dvorani Gasilnega doma ob torkih in
četrtkih od 18.15 do 19.15. V torek 22. p.
m. je prišlo telovaditi 16, v četrtek nato že
20 bratov, ki sicer nimajo več vitkih so-

kolskih postav, pač pa pravo sokolsko sr-
ce. Vadi jih brat Stane Oražem. Kakor je
v mladosti brat Stanko kot najboljši načel-
nik dvignil telovadbe članstvo ribniškega
Sokola na zavidljivo višino, naj mu uspe,
da leta 1932 pripelje iz Kočevja vsaj 20 te-
lovadcev svojih let na vsesokolski zlet v
Prago! Zdravilo!

SPORT

Zanimiv današnji nogometni program

Na igrišču Hermesa v Sp. Šiški se bodo vršile danes dopoldne zanimive prven-
stvene tekme I. razreda.

ob 8.30 Jadran : Grafika, ob 10.30 Hermes : Slovan

Dopolodne pa bodo zanimive tekme za ligino prvenstvo na igrišču Ilirije in sicer:

ob 13.45 Ilirija rez. : Primorje rez., ob 15.30 Ilirija :
Primorje

Športniki in prijatelji nogometa, posetite tekme!

Znani naš prvak v rokoborbi Kop se je
javil v naši redakciji ter nas je naprosil,
da pojasnimo, zakaj to pot ni dosegel onih
uspehov, ki jih je naša javnost od njega
pričakovala. G. Kop se je na potovanju iz
Zagreba do Ljubljane zaradi padca pri iz-
stopu iz železniškega voza precej hudo ra-
nil na nogi. Kljub temu je nastopil v Ljub-
ljani ter je proti lažjim nasprotnikom tudi
zmagal. V borbi proti Travagliniju ga je
njegov nasprotnik — seveda nehoti — uda-
ril na rano, kar je povzročilo velike bole-
čine in g. Kop ni bil več kos tem naporom.
Njegova blesura je bila po njegovem mne-
nju tudi vzrok poraza po Prohaski. Zaradi
težke blesure na nogi tudi ni nastopil pro-
ti Romanovu v odločilni borbi za tretje
mesto. G. Kop, o čigar precej težki ran
na nogi smo se sami prepričali, tudi nocoj
ne bo mogel nastopiti proti Travagliniju.
G. Kop je seveda pripravljen, da se bori s
Travaglinijem v revanšni borbi, razumlji-
vo pa je, da mora počakati vsaj nekaj dni,
da se njegova šča vedno odprta, precej te-
žka rana zaceli.

Službene objave LHP. Čitajo se s pr-
vom nastopa 8. t. m. za Ilirijo Puterle An-
ica in Pirš Joža, za SK Celje Križnik An-
ica. Za prvenstveno tekmo Atena : Celje
se določa kot službojoči odbornik gđ. Je-
lenčeva.

Sekcija zbora hazenskih sodnikov JHS.
(Službeno) Za sodnika današnje prven-
stvene tekme Atena : Celje na igrišču TKD Ate-
ne ob 11. se delegira g. Doberlet. Z ozirom
na službene objave LHP v »Jutru« dne 26.
septembra, da do zopetne vzpostavitve sek-
cije zbora JHS delegira na področju LHP
sodnike sam LHP, izjavlja sekcija zbora
hazenskih sodnikov JHS v Ljubljani, da ni
LHP v to upravičen, ker sekcija ni bila
do danes niti od zbora hazenskih sodnikov
JHS v Beogradu, ki je edini v to upravi-
čen, niti od JHS v Zagrebu razpuščena in
je bil odbor LHP od gotove strani napač-
no poučen. — Tajnik.

SK Ilirija (blagajniški odtsek) Pri današ-
nji prvenstveni tekmi Ilirija : Primorje vr-
še blagajniško službo gg. Habič, Pevalek
ob 13.15, Baltesar, Jeras ob 15.30. — Ha-
zenska sekcija. Danes ob 10. treming na
igrišču, obvezen za prvo in rezervno dru-
žino. Udeležje naj se tudi nove igralke.

Motokolesarski klub Ilirija v Ljubljani
razpisuje medklubski lov na lisico za ne-
deljo, dne 11. t. m. Start pred vselejsem
točno ob 13. Zasladovalci se morajo javiti
15 minut pred pričetkom lova na startu.
Lovišče je omejeno kakor sledi: Užitni-
ska mitnica v Šiški - Dravlje - St. Vid -
Medvode - Smednec - Vodice - Moste -
Mengeš - Jarše - Domžale - Radomlje -
Pšata - Beričevo - most čez Savo pri Sv.

kč— Omladinska matineja. V nedeljo
dopolodne je priredil omladinski sokolski
prosvetni odtsek gimnazije v dvorani hote-
la Trst matinejo v spomin 100-letnice Lev-
stikovega rojstva. Na sporedu je bil slav-
nostni govor o Levstiku prof. Ivana Polo-
viča ter recitacije, pevske in solotočke, ki
so jih izvajali osmošolci.

Jakobu - Snerberje - Sv. Križ - Stadion -
Vodovodna cesta - aerodrom v Šiški - užit-
niška mitnica. — Prijave osebno, telefoni-
čno ali po dopisnici na »Motokolesarski
klub Ilirija«, Ljubljana, Gosposvetski ce-
sta 14 (telef. 2662). — Sestanek vseh tek-
movalcev, točen pregled in razlaga lovišča,
zaključek prijav, razdelitev startnih izkaz-
nic, določitev kontrol ter izžrebanje lisičje-
ga vozila se vrši v petek, dne 9. t. m. ob
20. v restavraciji g. Fritza, Tavčarjeva uli-
ca 4. — Strogo obvezno za vse tekmovalce
in sportne komisije.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Po-
stava rezerve in I. moštva je v klubski
knjigi pri Kovačiču. — Pri današnji tekmi
na igrišču Ilirije vršijo nadzor nad blagaj-
no dr. Kosti, Gostiša, Drufovka; reditelji
so Juntos, Gvido Sancelin, Gorjanc, stranski
sodniki Umek, Strnad, ki morajo biti naj-
kasneje ob 13.15 na igrišču.

SK Svoboda (Ljubljana). Danes ob 10. se
igra prijateljska tekma z juniorji Primorja.
Ob 9.30 morajo biti v klubski garderobi
na igrišču Primorja: Gorenc, Tavčar, Seršer,
Habicht II, Bogme, Stojković, Boncelj II,
Cotič, Erlich, Drnovšek, Hörtner, Orel,
Malovrh, Kogovšek, Tiran, Simčič, Star-
man.

TSK Slovan. Danes ob 10. morajo biti na
igrišču Hermesa: Lipovšek I, II, Marchiotti
I, Seunig, Volkar, Schlegel, Lumbard, Thuma,
Zane, Ključec, Klingenstein, Dolfi. Stran-
ski sodnik Legat, reditelji: Girc, Smrekar,
Wisiak.

TKD Atena : SK Celje. Danes ob 11. do-
polodne ob vsakem vremenu bo na igrišču
TKD Atena v Tivolju prvenstvena hazen-
ska tekma med Ateno in Celjem. Po ne-
deljski zmagi nad Ilirijo je pričakovati, da
bo tudi to pot zmagala Atena. Njena dru-
žina je v dravski banovini pač najmočnej-
ša in tehnično najbolj izvežbana. Mlada,
a vztrajna družina SK Celje, bo imela lepo
priliko, da pokaže, koliko je pridobila to
poletje. Boj bo vsekakor zanimiv in bo
sportno publiko gotovo zadovoljil.

NSK Sparta. Današnje tekme na Rake-
ku se morajo udeležiti naslednji: Humer,
Otič, Kahne, Podobnik, Novak I, Vlač,
Hrovce, Pupo, Novak II, Grabrijan, No-
vak III, Klančar. Vsi nominirani igralci
morajo biti najpozneje do 12. v »Zvezdic
pri Avtobusu.

Nogomet v Domžalah. V Domžalah se
srečata danes ob 16. ob vsakem vremenu
v prvenstveni tekmi Korotan iz Ljubljane in
Disk. V predtekmi ob 14.15 nastopita re-
zervi klubov.

Nogometna tekma v Trbovljah. Danes
ob 15.30 se pomerita na igrišču Amaterja
v prvenstveni tekmi najmočnejša trbovelj-
ska kluba SK Trbovlje in Amater.

je bilo povsod skrajno nenaklonjeno in so
se morale vršiti marsikatero tekmo pod stre-
ho, oziroma na najneugodnejšem terenu na
prostem. V odbojki se je zopet postavilo na
čelo vsemu Sokolstvu i moško i žensko član-
stvo društva Kromeriz, ki brani svojo
prvenstveno pozicijo že več let, v hazeni je
zmagalo pri članih moštvo društva v Pro-
stjeju, ki je obenem tudi mojster hazene
v republiku vobče. Pri članicah je dosegla
prvo mesto župa oravsko-šlezjska. V koš-
kovi igri se je usidralo pri članicah na prvo
mesto društvo Praški Sokol, pri članih pa
Sokol Dejvice. V preteklih 60 tekmovalce sa-
mo članice.

Po Tyrševem tečaju v Novem Sadu, kjer
so predavali o ustanovitvi Sokolstva naši
najboljši predavatelji, si je nadela Jugoslo-
venska sokolska matica hvalevredno nalogo,
razmnožiti za mal denar vsa predavanja na
omejenem tečaju med članstvo. Kot prvo
je izšlo pred nekaj dnevi v »Sokolski knjiž-
nici« v slovenščini in srbohrvaščini preda-
vanje br. Gangla: Tyršev Sokolstvo. Do
konca tega leta bodo v kratkih intervalih
sledila ostala v malih brošuricah, ki jim je
cena samo 3 Din in si jih lahko nabavi vsako-
do, zlasti pa društveni prosvetlari in pred-
njaki.

Kritična beseda. V zadnji številki »Soko-
la«, glasila jugoslovenskega sokolskega
predništva, je priobčenih več prispevkov
članov tehniškega odbora saveza o letošnji
župnih zletih, ki so jim prisostvovali za sa-
vezno tehnično vodstvo. Pozdraviti moramo
oni odkritosrčni ton, ki veje iz teh člankov.
Povsem objektivna kritika, izrečena o pri-
reditvah večjega sloga iz ust strokovnjakov
o dobrih in slabih straneh nastopov, bo po
našem mnenju dobro vplivala. Sicer pa je
potrebno, da se o vsaki prireditvi večjega
sloga izreče v prednjaškem listu stroga kri-
tika. List bo pri tem zanimivejši in poučnej-
ši zlasti za one, ki jim je namenjen.

Jugoslovenska sokolska matica je izdala
v svoji Sokolski knjižnici letos že 8. sno-
pič, ki obsega spis br. Gangla: »Tyršev
Sokolstvo«, v slovenščini in srbohrvaščini.
Naroča se pri matici, cena 3 Din. Priporo-
čamo tudi to brošurico prosvetlarem in
vsemu članstvu, zlasti mlajšemu, da jo
prečita in odda dalje.

Grozdje

provzrsto, iz lastnih ljutomerskih gor, ki
bo razpošiljal čim dozor, po Din 3.50 za kg,
franko postaja Središče, bruto za neto,
vinogradnik R. KOŠAR, Sv. Bolfenk
pri Središču. Naročite takoj! 267

Čudo današnjega dneva

„HOBBY“

amer. univerz. preparat za pranje, čiščenje,
za higijeno in čistočo v hiši in povsod.
Tisoče zahvalnih priznanj in odklovanj.
Vsaka škakljiva ima obširno navodilo za
uporabo. Zahtevajte povsod!

Glavno zastopstvo Beograd »OBOROT«
Cara Uroša 19, telefon 23-0-13. 310

Staro, dobro vpeljano

trgovino avtomobilov

v primorski banovini, z raznimi neodvis-
nimi zastopstvi renomiranih tovarn, naj-
boljše uveljavljenih v Jugoslaviji, PRODAMO.
Potrebna gotovina okoli 400.000 Din.
Dopise poslati oglašnemu oddelku »Ju-
tra« pod »522«. 12467

POZOR! POPRAVLJANJE SNEŽNIH ČEVLJEV in GALOŠ

Ako hočete imeti svoje SNEŽNE ČEVLJE in GALOŠE v vseh barvah temeljito popravljene, se obrnite na čevljarno

ALBIN ERZEN, 12529
Tavčarjeva ulica 4 (Sodna ulica)

NE POZABITE!

Danes

VESELA TRGATEV

v gostilni »PRI KMETU« na Gosposvetski
cesti. Od 16. do 2. ure zjutraj bo godba in
ples ter pristna kapljica vmes. 12526

Za obisk se priporoča

EMA SFILIGOJ, gostilničarja

Pšenico

domačo, samo od producentov, kupuje in
mlinom prodaja za račun »Prizada«

GOSPODARSKA ZVEZA

Ljubljana 12539

NAZNANILO OTVORITVE!

Dovoljujem si p. t. damam iz Ma-
ribora in okolice naznaniti, da sem
otvorila DAMSKI MODNI SALON
za fino krojaštvo. Opirajoč se na
svojo dolgoletno prakso kakor tudi
na absolviranje specialne strokovne
šole na Dunaju, sem v stanu tudi naj-
bolj razvajanem zahtevam po solidnih
cenah ustreči.

Za blagohotno naklonjenost prosti

MARIJA PRIMUS

MARIBOR, Kralja Petra trg 9,
I. nadstropje. 12520

IZPADANJE LAS

prhljaj, srbečica na glavi,

lasne naplogde vseh vrst, cepčenje las uniču-
jejo lepoto las. V vsakem posameznem slu-
čaju dovede

MOČNI BALZAM ZA LASE,

triumf biološkega postopanja, do prepo-
roda las. Pri uporabi mojega močnega bal-
zama za lase se pokažejo lasje v svoji ču-
doviti lepoti, postanejo kodrasti, gosti in vo-
njavi in zadobe svilnat blešček in mehko-
bo. Močni balzam za lase pospešuje rast las in
je najboljšo sredstvo za nego las. Proti iz-
padanju las po hripi itd. je močni balzam

Cena Din 35.—

Originalne preparate

Schröder & Schenke

razpošilja po povzetju ali vnaprej vposla-
men znesku samo depo za Jugoslavijo
»Omnia«, oddelek I/14, Zagreb, Draškovi-
čeva 27. 12516

SOKOLSTVO

Sokoli in vojaški rok

V Vojnem listu je izšel pravilnik za iz-
vrševanje uredbe o olajšavah glede službe-
ne dobe za člane sokolskih društev. Iz njega
je razvidno, da pritiče skrajšan kaderski
rok Sokolom, ki so od 15. leta do stopanja
v kader nepretrgoma vežbali kot naraščaj-
niki, oziroma člani društev ali čet in z uspe-
hom završili predpisani program potrebne
priprave. Potreben bo za to zaključni izpit
pred društveno komisijo, katere sestavo
pravilnik sveđa točno predpisuje. Izpraševa-
nje je ustmeno in praktično, ocena se glasi:
uspešno ali neuspešno. Izpiti se vrše po
vseh društvihi sleherni leto za one člane, ki
vstopajo to leto v kadersko vojno službo.
Pravilnik predpisuje, da se morajo predmet-
ni izpiti izvršiti vedno v prvi polovici februa-
rija vsakega leta. Položeni izpit opravičuje
doličnega za odslužitev skrajšanega kader-
skega roka. Vsekakor pa je dolžnost vsakega
Sokola, da tudi med odsluženjem kader-
skega roka vrši svojo službo odlično, da po-
stane deležen tudi ostalih ugodnosti, ki jih
uredba predpisuje.

Pravilnik predvideva v nadaljnjih svojih
členih dolžnosti društvenih uprav sokolskih
društev glede izvajanja sokolskega progra-
ma z ozirom na kadersko službo članstva.
Vsa potrebna sredstva dobe društva na raz-
polago pri voj. edinicah, da se predpriprava
članov za odslužitev kaderskega roka čim
bolj pospeši in poglobi. S poukom se poveri
posebne prednjake, ki vrše svoj posel v spo-
razumu z društvenim načelnikom. Društve-
ne uprave pa morajo voditi posebne evi-
denčne knjige vseh onih bratov, ki se ude-
ležujejo predpisanih vežb za olajšanje ka-
derskega roka.

Pred rekrutno komisijo mora vsak rekrut-
Sokol izkazati se s svojo člansko legiti-
macijo, nakar se njegovo članstvo v Sokolu za-
beleži v rekrutni spisek. Pravico na skraj-
šan rok zadobe rekruti iz leta 1930, ako so
provedli najmanj tri leta v sokolskih, oziro-
ma bivših drugih organizacijah in se izka-
žejo z legitimacijo Sokola KJ. Za leto 1931.
velja dve leti v prejšnjih sokolskih in dru-
gih organizacijah in eno leto v Sokolu KJ,
za leto 1932. še eno leto v prejšnjih organi-
zacijah ter dve leti v Sokolu KJ, za l. 1933.
velja troletno vežbanje v sokolskih društvih,
za leto 1934. štiritletno in leta 1935. velja
člen 2. uredbe v polni meri.

Nadalje urejuje pravilnik ves postopek v
sokolskih društvih glede evidence in poro-
čanja savezu o članih, ki bodo odslužili ka-
derske roke itd. Potrebna bo torej pri vseh
društvih in četah izredno točna in vsestran-
ska evidence vsega članstva v društvenih
maticah ter točno poslovanje po obstoječih
predpisih sokolskega katastra in statistike,

da bodo člani deležni ugodnosti skrajšanega
kaderskega roka.

Nadalje je izšel tudi program vežbanja po
sokolskih društvih, ki je predpisan kot pred-
priprava članstva za odslužitev kaderskega
roka in kateri vsebuje vse one predpisane
redovne, pohodove in druge vaje, ki naj
omogočajo članom pridobitev potrebnega
znanja za lažjo in izdatnejšo vršitev vojaške
kaderske službe.

Opozarjamo na te določbe vsa sokolska
društva in člane. Sleherni društvo in četa
bo dobilo točnejša navodila od nadrejenih
žup in saveza ter se bo moralo točno ravnati
po njih.

Danes sokolski nastop na Brezjah

Prva sokolska prireditve na Brezjah bo
danes popoldne. Ni še dolgo tega, ko so
dvomili, bo li mogoče ustanoviti tudi na
Brezjah sokolsko edinic. Uspelo je in mla-
do sokolsko društvo bo pokazalo danes, da
zmore pridnost vse zapreke in premosti še
tako velike težave. Sokolska mladina se je
pripravljala, utrujena od dela, vsak večer
za nastop, zato smo uverjeni, da po delu tu-
di uspeh ne bo izostal. Več pa bomo poročali
po nastopu.

Pred ustanovitvijo sokolske čete v Kresnicah

Razveseljivo se širi zadnje čase sokolska
misel v litijem okolišu. V Vačah, kjer je
bil poprej odtsek litijskega Sokola, imajo že
samostojno društvo, pripravljajo pa se ustanovi-
tvev čet v Dolah in tudi v Kresnicah. V Do-
lah je pokrenil akcijo tamošnji učitelj br.
Bajec Janko ter zbral ugledne može in nav-
dušene mladeniče okrog sebe, ki vsi složno
vrše priprave za ustanovitev čete. Ves
okoliš od Dol pa do Sv. Križa bo našel pro-
stora v novi četi. Odmaknjenost od promet-
nih žil ni in ne more biti nikak zadržek.
In vstajajo tudi Kresnice, ki hočejo tudi
pokazati svojo jugoslovensko in sokolsko
miselnost. Priprave so lepe napredova-
vanju in ob pomoči matičnega društva v
Litiji bomo v prav kratkem času dobili novo
sokolsko četo v Kresnicah. In Ribče ter osta-
li kraji se bodo priključili ostalim sokolskim
četam in pridružili ostalim sokolskim čet-
am k složnemu delu. Pozdravljeni vsi med
nami!

Tekme članstva ČOS v igrah

Prvotno so bile določene za 27. in 28. sep-
tember tekme za prvenstvo v odbojki, hazi-
ni, koškov in tenisu ČOS. Zaradi občinskih
volitev po celi državi pa so se vršile samo
28. m. m., in sicer za članice v Pragi, za
člane pa deloma v Pardubicah, deloma v
Moravski Ostravi in Novem Bydžovu. Vreme

KRALJESTVO MODE

Vezeno obleke

V vodečem modnem atelieru vsikdar naidemo eleganten salon, kjer ob gotovih urah obiskovalci v udobnih naslanjačih opazujejo sproved »mannequinov«, mladih, lepo razčlenih deklet, ki so oblečene v nainovelne modne kreacije. Na ta način vsakdo nalaže spozna novo modno sliko in se odloči za ta ali oni model.

Letos pozorno obiskovalec modnih salonov takoj vidi, da se pojavlja v modi novo stremiljenje po svežosti, kar se kaže barve in linije oblek. Modelom dajejo novo smer tudi zanimivi okrasji, izmed katerih se bodo razna veziva brez dvoma silno uveljavila. Prav zanimiva so biserna in kovinska veziva, kakor tudi razne aplikacije. Značilno je, da veziva ne prinašajo samo popolnanske in večerne obleke, temveč tudi elegantne obleke iz suknja, ki vzbujajo letos prav posebno pozornost. Vsa veziva na se izdelana v apartnem, obrtno-umetniškem slogu in se večinoma poslužujejo orientalskih motivov. Često je na obleki vezanje izdelano v leni kontrastni barvi.

Medtem ko so dnevene obleke okrašene le z malimi vezanimi motivi ali bordurami, imamo za večer popolnoma izvezeno komado, kakor posamezne večerne obleke, češče pa so moderna mala ornila popolnoma pokrita z vezanjem.

Naša skica predstavlja sproved modelov v modnem salonu in nas seznanja z zadnjimi pridobitvami modne vezane.

Predvsem nas zanima vezana obleka iz blaga, na katero se bo elegantna žena morala šo navaditi, ker je doslej poznala le stroge »trotteure« suknene obleke. Novo besensko obleko po uporabimo tudi popolnoma in s tem prištedimo denar, ki bi ga izdali za dragi svilen model. Seveda se je za-

to linija take suknene obleke iako izdremena in le zvončasta in bozata. Obleko te vrste predstavlja naša prva skica. V tem slučaju je vezanje vstavljeno na životu v obliki bordure, ki predstavlja bolero in se ponavlja na rokavih.

HiTy d.o.o.
LJUBLJANA

obleke, plašči, kostumi

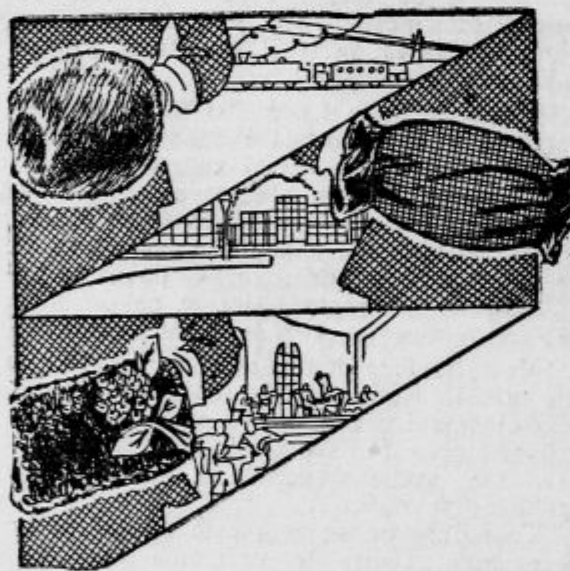
Tudi male svilene obleke so onemrejene z vezanjem. Tako obleko v leni modni barvi kralj navadno mala vezana vesta in zvončaste manšete na komolcih. Tu pristojajo najlepše biserna veziva, ki ne zahtevajo mnogo dela (2 slika).

Često zadostuje ena sama izvezena proga, da obleka apartno učinkuje. Kot primer navajamo tako zvezane »balonaste« rokave, ki so v sredi izvezeni in podčrtavajo zanimivo linijo črne obleke na naši tretji skici.

Kako naj izgledajo vezane večerne ionice, nam kaže zadnja skica naše skupine. Tako ionica nas vsled svojih na ramenih balonastih rokavov izrazito spominja na modele empire dobe in nudi vsaki, še tako enostavni večerni obleki zanimiv izgled.

Mnoge modne malenkosti

izza časa naših babic, stopajo po dolgih letih pozabljenosti v ospredje modnega zanimanja. Že lani so nas začeli spominjati na

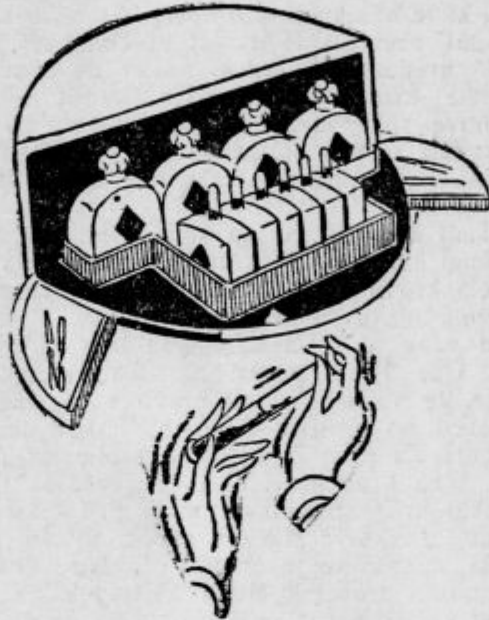
stare čase razni »fichu-ji«, stilizirani ovratniki in male pahlače. Tako smo videli antikiziran nakit, razne trakove in cvetlice v slogu devetnajstega stoletja, letos pa se bomo ukvarjali z vraščanjem mufov. Taki ko-

maži so ali popolnoma krzneni ali pa iz blaga in onemrejeni s krzneno progo. Taki- sto imamo razne oblike, okrogle ali podolgovate. V slogu biedermaierske dobe je mufl čisto okrašen s šonkom umetni cvetlic.

ATELIER
NOTRANJO
ING. J. OMAREN
ARHITEKTURA
LJUBLJANA
KOLDOVSKA ULICA 28 II

Bar s parfumi

Je zadnja luksuzna novost modnih salonov. Lakirana omara vsebuje dolgo vrsto raznih parfumov v brušnih steklenicah. Parfumi so silno raznovrstni, od najsilnej-

ga vonja razcvetlih rož do trpkih dišav raznih »grenkih« parfumov je mnogo različnih. Prav tako so tu tudi razni flakoni in palčke za mešanje. Tako je torej vsaka dama, ki je srečna posestnica takega bara, v stanju, da si namesto cocktaila po mili volji sestavi svoj individualni parfum za vsako dobo dneva in noči.

Vprašanja in odgovori

G. I. G. v D. Takšne vztrajne bolečine na več krajih bedra se javijo iz istega vzroka, namreč da je na oni strani prišlo do vnetja velikega bednega živca (n. ischiadicus). Razumemo, da je pritisk na živec ali že v krajini medenice ali pa v podkoljenju in niže prav boleč in da izžarevajo bolečine celo v podplat. Bolečina se stopnjuje, ako se bedro v kolku upogne pri izstegenem kolenu, ker se živec takrat mehansko draži, namreč nategne. — Zdravljenje bo moralo upoštevati vzroke te bolezni. Čudno je, v kakšni vzročni zvezi se javlja ta išijas. Enkrat bo izževal te mučne bolečine pritisk kosti, ki je ravno tam obolela, kjer se ji bliža v svojem poteku živec, pri drugih se ne najde drugo kot trdovratna zapeka (trda stolica), vemo nadalje, da so z išijasom v zvezi neke bolezni ženskih spolovili; alkohol in drugi strupi prispevajo zopet svoje. Tam, kjer je vzrok znan, je s tem tudi podan pravec zdravljenja. V ostalem delujemo na bolan živec s salicilskimi spojinami, z dražili snovmi, z masažo, z elektriziranjem, z vodnimi procedurami, s parno kopeljo, radijsko kopeljo, z diatermijo ter priporočamo bolnikom specialna zdravilišča. Išijas in revmatizem sta dve različni bolezni, ni pa vedno lahko ločiti drugo od druge. — Gdč. L. R. v Lj. Če že sami opazite, da je postala roženica motna in da ne vidite več tako jasno kakor prej, ako si zdravite oko zakrivite, potem pa takoj k zdravniku. Glavobol je zelo verjetno v zvezi z očesno boleznijo, o kateri se ne moremo točneje izraziti, če nimamo drugih podatkov. Nevarnost je v tem, da ne bi vid trpel zaradi te meglice. V vašem interesu je, da greste takoj k zdravniku! — Kazen. Sadizem se izživlja na mnoge načine. Kazen je zanj prav ugodna prilika in pod krinko »stroge vzgoje« se skrivajo marsikdaj sadistični nagibi. — M. M. Brežice. Malokrvnost v tej starosti ne bi bila nič posebnega. Verjetno izvirajo vse druge težave iz tega zla (nerednosti, krči v želodcu in morebiti še kaj drugega). Da se ne bi stvar zavlačevala, bi nasvetovali vseobč pregled (krvi, Röntgen itd.), morda se najbolje v kakem sanatoriju, da ste potem popolnoma na jasnem. V 2-3 dneh bo itak vse končano. — G. S. G. v K. Vsaka bradavica na obrazu, ki tako počasi, a stalno raste, je sumljiva na raka in ste svojemu zdravju dolžni, da vprašate svojega zdravnika za nasvet. Tem važnejša je

Zakaj lasje izpadajo?

Vztrajno delo znanstvenikov, da rešijo vprašanje, ki je vzrok preranemu izpadanju las, je končno venčano z uspehom. Z marljivim kliničnim in eksperimentalnim preizkušanjem je ugotovljeno, da igra substanca, ki je poznana pod kemičnim imenom CHOLESTERIN, ki se nahaja povsod v organizmu, usodno vlogo v življenju in prehrani las. Znano je dejstvo, da temenske lojnice določajo lasem Cholesterin, zaradi česar vpliva pravilno izločevanje teh žlez na porast, učvrščenje in življenje las. Ako ne izločajo te žleze zadostne množine Cholesterina, izgube lasje svojo čvrstost, stori se prhljaj in kmalu začno izpadati.

Često uporabljana zdravniška metoda, da se telo zunaj preskrbuje z onim materijalom, ki ga organizem ne producira v zadostni meri, se izkorišča tudi pri zdravljenju las. Cholesterin, ki nedostaja lasem in temenu, treba je dovesti od zunaj. Ker deluje Cholesterin samo v najfinje-

šem razredčenju, je posebne važnosti, da se pripravi v tej obliki. In to vprašanje je srečno rešeno. Pred nekoliko leti pripravljen je danes že dobro poznan in mnogo uporabljen preparat TRILYSIN, ki odgovarja vsem zahtevam znanosti. Z uporabo tega sredstva se nudijo temenu in lasem vse one substance, ki so potrebne za normalno prehrano in nego las, radi česar nosi tudi ta preparat ime biološki tonikum za lase, ker odgovarja potrebam življenja.

Način uporabe je povsem enostaven: treba je zjutraj ali zvečer teme, ne samo las, namočiti s TRILYSINOM. Masaža ni potrebna.

TRILYSIN se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in boljših brivnicah za ceno 75.— Din veliko steklenico, Din 42.— malo steklenico. Brošuro o preparatu pošlje na zahtevo brezplačno Mr. Josip Hoffmann, Zagreb, Mošinskoga ulica št. 5. 12479

preiskava, ako vam je že 55 let. Vsako izžiganje ali drugo ravnanje je strogo zabranjeno in zna imeti usodne posledice. — M. K. v Lj. Takšni dolgotrajni in zaradi tega že kronični katarji veznice so včasih prav sitni, ker izginijo njih sitni simptomi stoprav po nekaj tednih in se katar še povrne. Ni zadržka, da ne bi zdravili katar tako kakor prvič. Kamilice so za mnoge stvari prav dobre, ampak dvomimo, da bi v vašem slučaju kaj pomagale. Za odstranjevanje gnoja, ki se preko noči nabira v očesnem kotu, je boljša gorka voda z dodatkom miliga razkuževalnega sredstva, n. pr. borove kisline. Odpornejši slučaj pa se zdravi po navodilih specialista. — Ga. D. K. v Lj. Izpiranje ušesa z navadno vodo je le tedaj dovoljeno, če ne utegne s tem nastati večja škoda kakor korist. Z gnojem se zanesajo eventualne bolezenske klice v srednje uho, ker je pogosto bobnič takrat že preluknjani in so posledice takšnega vnetja srednjega ušesa nepregledne. Z gorko vodo in prejšnjim omeščanjem odstranjujemo le zgostčen loj iz sluhovoda. Ne delajte poskusov na otroku, ampak ga peljite v šolsko polikliniko, kjer imate itak specialista na razpolago. — G. I. T. v H. Spoznavanje bolezni v trebuhu je gotovo prav težko, ker utrdijo šele posebne preiskave verjetno diagnozo. Medicina ni matematika. Po krajini, v kateri se slučajno javijo bolečine, pride po navadi več organov v poštev in ni treba, da izzove organ boleznično točno na kraju vnetja, temveč lahko v drugem delu trebuha kakor to opazujemo pri vnetem slepiču. Točno preiskavo trebuha izpopolnjuje še druge preiskave kakor kemijske in pa Röntgen. To je vselej prvi cilj, ugotoviti vzrok bolezni in postaviti diagnozo, nato šele pričeti lečenje in ne narobe: najprej preizkušati vsa mogoča zdravila in ako niso hasnila in se je zamudil dragocen čas, potem pa še k zdravniku. Vsako obolenje v početku bolezni je resno in previdnost v početku bolezni je že marsikomu rešila življenje. Zdravnikovih imen ne priobčujemo.

Prisopojte k jugoslovenskem društvu za preučevanje in zatiranje raka, pododbor Ljubljana, ženska bolnica.

Radio

Izčrček iz programov

Nedelja, 4. oktobra.

LJUBLJANA 9.30: Prens cerkvene glasbe. — 10.30: Nekaj o vsakdanjem kruhu. — 11: Koncert salonskega kvinteta. — 12: Poročila in plošče. — 15.15: Praznične ure. — 15.45: Slovenske narodne s salonskim kvintetom. — 16.45: Veseloigra. — 20: Pojoča žaga. — 20.45: Koncert na citre. — 21.30: Salonski kvintet. — Vmes napoved časa in poročila.

Ponedeljek, 5. oktobra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Med brati in sestrami v Westfaliji. — 19: Polipeptidi. — 19.30: Predavanje o tuberkulozi. — 20: Predavanje gen. ravnatelja dr. Ivana Slikarja o sedanjem položaju na demarnem trgu. Po predavanju opera »Tristan in Izolda«, plošče, do 22. — 22: Napoved časa in poročila.

BEograd 11.05: Plošče. — 12.05: Koncert radio-orkestra. — 16: Popoldanski koncert. — 20: Pevski koncert. — 20.30: Veseloigra. — 21: Koncert klasične glasbe. — 22: Poročila. — 22.30: Laha godba orkestra. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Prens zvočnega filma. — 20.30: Rezervirano za prenos. — 22.40: Prenajanje tujih postaj. — PRAGA 17.55: Plošče. — 19.05: Prens iz Brna. — 20.20: Violinski koncert. — 21: Koncert orkestra. — 22.20: Prens lahke glasbe iz Bratislave. — BRNO 19.05: Kabaretni program. — 20.20: Prens vsega programa iz Prage. — VARŠAVA 17.55:

Koncert lahke glasbe. — 19.30: Plošče. — 20.15: Puccinijeva opera »La Bohème«. — 22.45: Laha in plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Koncert kvarteta. — 13.10: Plošče. — 17: Plošče. — 20: Pevski koncert. — 20.30: Veseloigra. — 21: Koncert klasične glasbe. — 22.30: Orkestralni koncert. — BERLIN 20: Delni prenos dobrodelnega koncerta. — 21.10: Moderni pevski zbori. — 21.20: Čitanje. — 22.30: Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.40: Koncert lahke glasbe. — 19.25: Godba na lutne v starih časih. — 20.05: Pesmi iz 15. in 16. stoletja. — 20.35: Literarni program. — 21.25: Komorna glasba na pihala. — Plesna glasba iz Berlina. — MÜHLACKER 17.05: Popoldanski koncert. — 19.45: Laha godba orkestra. — 20.30: Operni večer. — Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 17.35: Klavirski koncert. — 18.10: Koncert salonskega kvarteta. — 19: Laha godba orkestra. — 20.30: Orkestralni koncert. — Koncert ciganske kapele s petjem. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.10: Plošče. — 21: Laha glasba in pesmi.

Torek, 6. oktobra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Otroški kotiček. — 18: Plošče. — 19: Nemščina. — 19.30: Prens opere z Dunaja. — 22.30: Napoved časa in poročila.

BEograd 11.05: Plošče. — 12.05: Koncert radio-orkestra. — 16: Popoldanski koncert. — 19.30: Prens opere z Dunaja. — PRAGA 17.55: Plošče. — 18.25: Recitacije in plošče. — 19: Dramski večer. — 22.20: Koncert lahke glasbe. — BRNO 19: Prens vsega programa iz Prage. — VARŠAVA 17.55: Simfonični koncert. — 19.30: Plošče. — 20.15: Orkestralni in pevski koncert židovske glasbe. — 22.15: Laha glasba iz Lvova. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Koncert kvarteta. — 13.10: Plošče. — 16.50: Popoldanski koncert lahke glasbe. — 19.30: Prens opere iz gledališča. — 22.20: Prens tujih postaj. — BERLIN 20.50: Vokalne plesne glasbe. — KÖNIGSBERG 16.45: Popoldanski koncert. — 19.35: Koncert opernega orkestra. — 20.30: Literarni večer. — 21.10: Sluhoigra. — MÜHLACKER 17.05: Popoldanski koncert orkestra in solistov. — 19.45: Koncert »šramke kvarteta in radio-orkestra. — 20.15: Španska glasba na ploščah. — 21.15: Pevski koncert in komorna glasba. — 23.10: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 17.25: Klavirski koncert. — 18.10: Popoldanski koncert lahke glasbe. — 19.15: Igranje na cimbalu. — 22.30: Koncert ciganske kapele. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.10: Plošče. — 21: Operni večer.

LUTZ-ove PEČI

po izdatno znižanih cenah stalno na zalogi samo

Ing. Guzelj

Ljubljana-Siška

Beljaska ulica št. 4.

LASTNA LIVAENA

IN TOVAERNA ZA

»EMAJLE«

LUTZOVE PEČI

za galvanično ponikla-

nje in izdelavo emaj-

liranih predmetov ka-

kor: hišne številke,

občinske in uradne na-

pisje itd.

Sprejmite se zastop-

nik!

Tel. 3252 Lutzove peči

243

V gostih pri kralju Matjažu

Dlikani Slovenec. — »Prevozno sredstvo«. — Planinstvo in »crna kafa«. — Odmor. — Kaj je skrbelo predsednika ob koncu poletne sezone? — Sestop. — Wilhelm Tell. — Idrilski žiljorci. — Savinčan.

Močno sem se razveselil povabila prijatelja Boža in ko sem stopil ob polnočni uri v mariborski brzi vlak, se mi ni niti sanjalo, da me doleti v tej dolgočasni vožnji temeljita lekcija iz knjižice o »oliknem Slovencu«.

Vsak človek si želi skromnega prostorčka na trdi klopi tretjeza razreda in tako se je zgodilo, da sem precej odločno vertikliziral nekoga gospoda, ki je dremal, udobno zleklen preko štirih prostorov. O, kako kruto sem bil kaznovan!

Dremavica se mi je lotevala, enakomerni takt koles me je usnaval in kmalu sem bil na bainimi poljanami srečnega carstva sna.

Kmalu sem začutil nekaj ugodnega ob svoji desni. Vleklo me je nase, vleklo ko magnet. In me je pritegnilo... Sanjal sem o prekrasne sanje!

Zal, naenkrat je vse minilo! Občutil sem neizrekljivo praznoto, čudna mlahavost me je obšla, kimal sem sem in tja — in naposled — klonil.

In ko sem se prebudil — o groza! Oba moja znanca — sootnika (na klopi vis-à-vis) sta me pričela istočasno in temeljito nečestati!

»Najprej preženete snečega potnika, nato zaspite, se naslonite na novovostnoviškega potnika kar meni nič tebi nič, in ko ta odide — se zleknete sami po klopi (breko treh sedežev) — veste kaj — s takim vedenjem pač ne širite renomeja Slovenca! Ne — to res ni način afirmacije! Kaj poroče inozemstvo? (Potnika sta bila tuica) itd.«

Zaspan in ponižan sem razmišljal svojo usodno napako ter me posledice in odmev v inozemstvu.

»Tam v Mariboru na kolodvoru« sem ponil en sam čaj, zavijtel sem se v prazen vazon koroškega vlaka in med žalostnim razmišljanjem o svoji mednarodno-usodni vazonski afirmaciji sem utrujen zaspal.

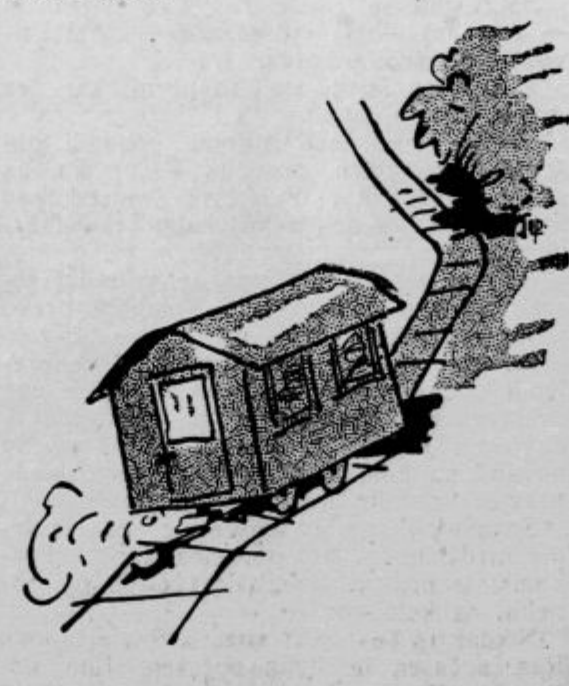
Ko sem odprl oči, sem ugledal na beli steni napis: Prevalje.

Jadno sem skočil z vlaka in se ozrl okrog sebe. Jutranje sonce se je borilo z megami, ki so se podile po dolini in se brisale okrog vrhov, se trzale in izginjale med temnimi vešami množičnih smrek na pobočjih.

Pristopil je mlad možič in me pobaral, če sem ta in ta, ki gre tja in tja na obisk. Pritrdil sem mu in povabil me je s seboj.

Tam v skladišču je stala na ozkem tiru čudna kočija riave barve. Vrata spredaj, vrata zadaj. Pokrita. Okna ob straneh. Aha, sem pomislil, to je »prevozno sredstvo«, o katerem mi je pisal prijatelj Božo! Stopil sem v drezino in se namestil na

klopi. Šofer je pognal motor, ki zavzema ugodno mesto v sredini vozila in med prečistišnim robotom in šumenjem smo zdrknili po prozi.

Vražji spak, ta-le drezinal! Res da bi bilo dobro, ako bi ime' potnik med vožnjo plombirana ušesa. Tako motor opravičuje svoj ropot s prav značilno brzino! Ovinke na imleje z dovršeno dirkalno tehniko: v dveh ostrih, zaporednih kotih

preseka še tako hud zavoj! Malo se je treba sicer paziti, da ne razbiješ z glavo kakega stekla, pa to ni važno!

Tir pelje deloma ob cestni, tu in tam pa zavije v stran, da se izogne neotrebni klančkom.

Solnce je prijazno božalo to lepo, meni do tedaj neznano dolino in nepriazne lastnosti »prevoznega sredstva« me niso niti najmanj motile, da ne bi mogel uživati lenote iseskega lutra le čudovite pokrajine.

Narodna pesem menda res ni mogla izbrati značilnejšega počivališča kralju Matjažu in njegovi vojski kakor tu, v teh krasnih koroških gorah, kjer je narava razlila toliko veličastnega miru in napolnila Matjažev arzenal s celimi hribi svinca!

Kaj nazlo smo priropotali do Mežice, minili leno, moderno šolo in se kmalu približali »Poleni«.

Tu je imel moj šofer nekaj opravka. Po kratkem odmoru pa io je naš Rolls-Royce ubral proti Žerjavu.

Krasen pogled! Pred mano moderne rudniške naprave in »kolonija« velika separacija, oprieta kakor tibetanski samostani ob strmi brez, zadaj smrekovi gozdovi, nad njimi bele skale, ožariene od donoldanskega solnca.

Šofer me je odpeljal v laboratorij, kjer prijatelj Božo med retortami, steklenimi cevkami in kroskami analizira in registrira vsebino Matjaževih arzenalov.

Zaman sem se oziral med retortami in steklenicami, da bi uzelal njezovo eterično postavbo.

Našel na sem za svežega in hrutanelega doma pri toaleti.

Ker ob sobotah v Žerjavu ne delajo, mi je razkazal le visoke peči, ki so stalno v obratu, moderno napravo z visoko natečstjo za izkoriščanje svinčnih hlavov in skladišča.

Opolodne nas je izborno postregla gospa Marta. Po obedu sem se docela posvetil močni, dišeči kavi. Ponil sem tri (dokaz, da nisem planinec) in na poti so se mi precej otdeale.

Indian s prikolico nas je v dveh partijah odremili do Polene. Poizvedovali smo o našem planinskem predsedniku in povedali so nam, da io je že pobrisal napreli.

V dveh variantah smo naskočili Peco. Nanad naše partije te bil v otvoritvi neopremišljen. Po strmim naskoku smo bili primorani kreniti v stran, celo malo navzdol dokler se nismo vrnili na solidno, markirano pot.

Srečno smo se vzpenjali v hrib. Kmalu, kmalu na so pričele tiste tri čaše dišeče kave s koncentričnim napadom na moje srce.

Na svojo veliko sramoto sem zaostajal za gospo Vilmo in gospo Marto, da ne govorim o inženierju vdolji, ki je bil itak pol kilometra pred nami.

Nu — šlo na je vendarle. Višje in višje smo se dvizali med krasnimi rozdovi, zlo-

Docent dr. Ivan Matko:

Ureditev borbe proti jetiki po občeupravnem oblastvu

II.)

V toliko razni načini, s katerimi so z upravnega vidika nekatere države uredile pobijanje jetike. Pri urejevanju takih in enakih vprašanj moramo hoditi brezpogojno po stopinjah velikih kulturnih narodov, nikdar puščajoč z vidika prvobitnosti naše države, kulturne stopnje našega naroda, njegovih šeg, navad in miselnosti, slednjič upoštevajoč v nič manjši meri ne le naše gospodarske sile, marveč tudi ogromne stroške, katere zahteva pobijanje jetike. Kajti za boj proti tej zavratni bolezni, ki predstavlja zaradi razširjenosti naše narodno zlo, imajo krilate besede Napoleona: »Denar, denar in zopet denar«, sličen pomen kakor za vojskovanje. Zaradi tega nikjer ni tako utemeljena zahteva, da se naj dobro ogleda vsaka para, preden se izda v ta namen.

Baš nam Jugoslovenom pa je v tem pogledu treba še posebne pazljivosti, da ne stopimo tudi pri pobijanju jetike na opolzka tla raznega novotarjenja in nepotrebnega eksperimentiranja. Izogniti se moramo vsem nepravilnostim in paziti, da se nam s pobijanjem jetike ne pripeti tako, kakor s higijeno, s katere hipertrofije danes ne vemo, kam in kako. Neizpogibno dejstvo je, da smo si glede higijene — odkrito rečeno — izgradili vprav grandiozni ustroj, kakor ga po vsej Evropi enakega ne najdemo in ki upravičeno vzbuja splošno zanimanje, ki pa kljub temu vendar ne najde drugod vroče zaželenih posnemalcev. V splošnem se lahko reče, da ima ta sistem poleg vseh tudi mnogo senčnih strani. Predvsem nam ni rešil niti enega izmed številnih socialnih problemov, ki jih tvorijo naša ljudska žla in nadloge in naše ljudske bolezni, predvsem tuberkuloza. V praktičnem pogledu je bil preveč enostransko »higijenski« opredeljen. Ni se pa istočasno polagalo na socialno medicino dovolj pažnje. Omenjeni sistem je bil preveč samoočelno usmerjen, mesto da bi se bil že od vsega početka tesno naslonil na že obstoječe zdravstvene naprave s stoletnimi izkustvi. Tudi ni zajel v blagotno sodelovanje celokupnega našega praktičnega zdravništva, brez katerega pa v tem pogledu ni mogoče doseči pravih uspehov, ker pozna zasebni zdravnik iz praktičnih in ne iz laboratorijskih izkustev naše ljudske bolezni in ljudska žla. Razen tega je ta sistem povzročil med našim zdravništvom mesto združitev globok in obžalovanja vreden razkol s cepilnim geslom tu »kurativna« — tam »preventivna« medicina in je bil slednjič spričo dosegljivih praktičnih rezultatov z daleka predrag. Ubijajoč marsikatero, že desetletja preizkušeno in kot dobro veljajočo napravo pa je tudi s tega vidika dokazal svojo nedostopnost. Destvo je, da smo s tem novim ustrojem dobili v zdravstveno mesto cenenejši in enostavnejši enostavnejši, mnogo dražji in mestoma dvo- ali celo trostranski sistem. Tej usodni napaki, ki jo bomo že desetletja občutili v kosteh, se moramo v borbi proti jetiki na vsak način izogniti. Na mesto »hipertrofije« moramo pri pobijanju tuberkuloze postaviti geslo: »racionalizem, smoternost, gradeč na naših obstoječih razmerah in stremiš za dosegljivimi uspehi, ne pa računajoč s tujo denarno pomočjo. Graditi ne smemo tja v en dan brez pomisleka, da zahteva vsaka naprava tudi svoje vzdrževanje. Zaradi tega moramo imeti vedno pred očmi ne le gradnjo in oživiljanje novih naprav, marveč istočasno tudi njih nadaljnje vzdrževanje, in sicer ne za trenutno, marveč za trajno dobo! Pomisliti je treba, da more marsikatero naklonilo in darilo značiti za prejemnika ne blagoslov, marveč »danajsko« darilo, ki bi ga utegnilo celo uničiti!

Nam Jugoslovenom je nujno potrebno, da se proti naši narodni bolezni odpravi odkriti krepak, smotren in organiziran boj. Prvi spadam v Evropi po višini smrtnosti za jetiko med najbolj okužene države, ker znaša pri nas smrtnost za njo povprečno 3 primere na tisoč. So pa pri nas tudi pokrajine s smrtnostjo nad 4, pa tudi pod 3 primere. Te številke znajo, da umrje v Jugoslaviji s 14 milijoni prebivalcev za tuberkulozo na leto nič manj kakor 60.000 oseb. Na podlagi je ugotovitve znaša pri nas število odprtih kužljivih jetičnikov približno 120.000, število vseh okuženih pa 2 do 3 milijone in še več, upoštevaje dejstvo, da smo si proti jetiki sicer zgradili velik ustroj zaščitnih in obrambnih naprav, ki pa veljajo v današnji obliki bolj individualnemu, ne pa širšemu zasegu tuberkuloze kot ljudske in

kužne bolezni. Pri razmotrivanju gorenjih groznic številni nam postane šele jasna slika o ogromni škodi, ki jo seka dan na dan, leto za leto našemu življenju in našemu narodnemu gospodarstvu ta kruta šiba človeštva. To nam povzroča deloma s tem, da nam na eni strani ugrablja mnogo delovnih moči in energij v dobi najjačje delazmožnosti, dočim nam na drugi strani, ustvarjajoč stotine hiralev in invalidov jetičnikov, okvarja rod. S temi dejstvi dosega v Jugoslaviji sami po jetiki povzročena škoda milijarde in milijarde nepopravljive škode. Nje višina presega vse škode, prizadejane nam po katerikoli drugi bolezni. Višino te škode vedo najbolj ocenjevati naši socialno-zavarovalni zavodi, ki so se iz tega spoznanja v hvalavredni meri postavili na čelo borbe proti jetiki, in sicer ne iz kakih sebičnih razlogov, krake solisantske! Injnyr! oot razlogov, kakor se to tu pa tam napačno domneva, marveč zgolj iz skrbni za obstoj in bodočnost naroda in iz trdne volje, da mu tudi tu v vsem okviru možnosti pomagajo.

Dalje nas v osredotočenju borbe proti jetiki silijo veliko število skrbstvenih in oskrbovalnih naprav za jetične in po jetiki ogražene, s katerimi že trenutno razpolagamo. Poleg več zdravilišč za pljučno bolne imamo še zdravilišča za kostnolobne jetičnike, preventorije, dispensarje itd. Število teh naprav dosega skoraj 100 in predstavlja v sklenjeni obliki prav mogočno orodje v tem boju. Da pa bodo te naprave dosegle dočela svoj namen, je treba predvsem vpostavliti strnjeno vez ne le med njimi, marveč tudi z ostalimi napravami, društvi itd., ki jih je treba za pobijanje jetike posredno ali neposredno upoštevati. Pri današnjih razmerah in okoliščinah je ta vezava pri nas mnogo preplata in nepopolna in potrebuje radi tega izdatne razširitve in poglobitve. Kratko rečeno, ves obstoječi sistem v borbi proti jetiki visi pri nas še preveč v zraku, mesto da bi slonel na trdnih, vzajemno zgrajenih tleh.

Tudi ureditev posameznih naprav potrebuje temeljite remedeure. Tako imamo n. pr. približno 60 dispensarjev, ki pa so le de jure, ne pa de facto dispensarji. Kajti večina izmed njih je v današnji obliki in z današnjim ustrojem bolj ambulatorij, in »icer ekspektativnega značaja, to so na jetičnike čakajoče ustanove, dočim mora praktično udeleževanje dispensarjev biti »infiltrativno, to se pravi, prodirajoče neposredno v leglo kali, v jetično družino in v okuženi pokle. Na leglu jetične kali je treba otvoriti borbo, da bo uspešna! Ti nedostaki se dajo na razne načine odpraviti, predvsem s pomočjo posebnih nadziralcev, da nadzirajo delovanje dispensarjev in dajejo smernice in skrb za njih notranjo in zunanjo vezavo.

Na ta način bo postalo njihovo postopanje smotno in se bo mogoče izogniti vsakemu samostalnemu postopanju in svojevoličnemu tolnačenju s strani teh naprav. Kajti prav čudno se glasi, ako se nekatere poudarja, da se namerava ustvariti nov tip dispensarja. Tako prerokovanje sloni na težki zmoti, ker predstavlja dispensar že 40 let staro napravo, katere delokrog je v njenih osnovah ostro začrtan in ga je radi tega mogoče na krajevne ali druge razmere je prilagoditi, ne pa v temeljih izpreminjati.

Resnici na ljubo pa moram priznati, da imamo v Jugoslaviji vendar nekaj prav dobro delujočih dispensarjev. Pri tem mislim zlasti na dispensar profesorja dr. Cepulice v Zagrebu, čigar vzorno delovanje, njegov način ureditve kartoteknih listov jetičnikov itd. vzbuja upravičeno zanimanje v tu- in v inozemstvu.

Dalje morem podčrtati zahtevo, da spajamo na čelo dispensarjev ne terapevta, kakor se to žal na več mestih opaža, in tudi ne bog ve kakšni socialni higijenski strokovnjaki, marveč na ta mesta spadajo zdravniški s čutom za socialno higieno. Takim osebam lahko s mirnim srcem prepustimo praktično udeleževanje v dispensarjih, ker jih bo čut sam dovažal na mesta, kjer je njihova pomoč najbolj potrebna.

Z ozirom na ekonomsko stanje naše države pa naglašam svoje stališče, da bi le v večjih okoliščinah dovolil lastno skrbstvo jetičnikov, dočim bi dal povsod drugod prednost združenemu skrbstvu, to se pravi združitvi skrbstva jetičnikov, otrok itd. v istih rokah, dejstvo, ki bi značilo ne le znatno razbremežitev našega budžeta, marveč poglobilo tudi smotnost in končni cilj razširjenega skrbstva. To stališče se danes splošno zavzema. Slednjič zahteva centralizacijo borbe proti jetiki v okviru ministrstva za narodno zdravje in banskih uprav tudi najnovejši pokret jugoslovenskih tuberkuloznih lig, da

se združijo v enotno osrednjo ligo s sedežem v Beogradu. Ta sklop je bil soglasno sprejet o binkošti t. l. v Vinkovcih ob navzočnosti zastopnikov vseh lig in čaka le praktične ustvaritve. Tu bi bila na mestu primerna oseba pri centralni upravi, ki bi s svojim znanjem in s svojimi izkustvi, podkrepljenimi z avtoritativno močjo službene položaja mnogo pripomogla k čimprejšnji in čim ugodnejši rešitvi tega perečega vprašanja v prosep cele Jugoslavije.

Klobuke

jesenske novosti v raznih najnovejših barvah in oblikah ter razne sportne čepice v lepi izbiri dobite v specialni trgovini klobukov

MIRKO BOGATAJ, LJUBLJANA
STARI TRG 14 12442
Cene nizke! Solidna postržba!
Sprejemajo se popravila.

Kako se je začelo

Iz zbirke »Med padarji in zdravniki«.

Izredno vroč je bil poznoletni dan. god pobožne kraljice Ljudmille. 16. septembra 1891. leta. Hmeli je bil obran in vsa naša dolina je hitela, da spravi dozorelo otavo. ki je bila tisto leto gosta da bi jo kača komaj prelezala. Travniki so bili vsi živi belo predpasanih žensk. Kakor da izvaio proste vaie na telovadišču. so se gibale njihove roke in zibala obla ledia. ko so obračale dišečo otavo. da se je šopirila za njimi. Neka tiha umerienost je bila v dnevu in ljudih.

Tudi Košmerlievi so slastovali tisti do poldan otavo pri Sentruerski cerkvi. da bo imela krava edinka tečne krme za zimo in dovoli mleka za šestlavo družino. V senci pod vrbo je spala najmlajša tretletna Mica. Oče Tone. mizar. navaien kmetkega dela. je važno privijal otavo v plastike in udarjal po gotovih z vilami. kakor da jih bečati. Za njim je hitela zgrabljavati drobir žena Francka. obilna čez nas. da ji je vleko krilo sredi za malo ped višie od zadai. Težko je sonla v gladki solčni pripeki. Za nio se je onotekal 15-letni gospodolpni drobček Milka ki je bila za vsa spet v šoli. Sai ti je bilo oditi že drugi dan nazaj v mestne šole. Skelele so jo neudela ne dlani od gladkega grabljišča.

Pa so naenkrat zastale matrine grablje. Krčevito se je uivila. Da se ni naslonila na grabljišče. bi se bila zrudila.

»Mama! Kai vam pa le?« je vzkliknila od strahu hčerka.

»Nič, nič!« je komaj zastokala med stisnjenimi zobmi mati.

Oče se je počasi okrenil in spoznal po obrazu ženo: »Se je že začelo?«

»Bojim se. da bi me že takoi ne prehitelo...« je zasrbelala žena.

»Kod je hodi ta voznik? Za četrto uro smo se zmenili. zdai na je po vseh cerkvah že odklenalo večernice. Kolenca pa ni od nikoder. Že spet kje spotoma napaja...« se je razhudil oče in krepko pritisnil z vilami na plastek.

»Da bi me le še tako dolgo pustilo. da naložimo.« je zavzdihnila mati. ki io je spoolit opadek in ie vsa potna spet potegnili z grabljiami po travnem strnišču.

Milki se je nad vse čudno zdelo. kako da sta se starša nomenila nekaj. kar ona ni prav nič razumela. Kakor, da sta govorila v tujem jeziku. Nad vse čudna je kmetška zgovorica. Cankar je nekatere zapisal: Za vsako deseto reč je komaj beseda, za največio in naizglobio io na ni. Res, ni ie! Ni ie pa zato, ker ie ni treba! Kmet ne govori namreč kakor meščan in ne sklena po Barbara. celarent. Darii itd. Vse misli gredo tako tiho svoio pot in se podzavestno stvariajo zaključki. ki dobio življenje v eni sami besedi ali v odlomku stavka.

Na novo se je skremžil matrin obraz in se je zivilo nakaženo telo v krču. da ie ušel v trlnieniu kalieni ženi neoblikovan krik: »Eee...« Ni se mogla več držati po koncu in ie zdrknila ob erabliah na ograbek. kakor na mehko pernico.

Oče ie na plastil venomer napreji. da bo. čim pridje voznik vsa otava slastovana. Milka ie stonila k materi in io ie gledala neumljivo povešenih rok in ni vedela ne kod ne kam.

Ko ie opadek po dolgi minuti spet oplah-

Izpod cene

si nabavite zimsko manufakturo, osobito blago za ženske plašče od Din 45.— naprej. Razprodaja manufakturne veletrgovine

JOS. RAVNIKAR

Miklošičeva cesta 7 12441

boko pod nami so se svetile v popoldanskem solncu mežiške hiše.

Kmalu smo dospeli do lepega planinskega posestva. Gospa Vilma mi ie povedala, da ie tu gostilna in da se bomo tu malo okrepčali.

Hodili smo okoli hiše. klicali — nikier nikogar. Končno ie ie prišel nek fant, ki nam ie povedal, da so gostilno opustili, na tudi čaše mleka nam ne morejo dati!

Sedli smo torej pred drvarnico. Dami sta pripravili okusen prigrizek. Prav v slast nam ie šlo, z inženieriem sva se posebno zanimala za prijazno zeleno steklenico... Pristna slivovka. ti zdravie planinski!

Po dobrem okrepčilu smo krenili z novimi močmi na pot. Kmalu smo dospeli do klonice ob poti. pred katero ie še tlela žerjavica. Uganili smo, da ie tu pred nami počival naš planinski predsednik.

Odrli se nam ie krasen razled preko valovitih brd in skritih dolinic na strmo Urško.

Nekam večeriti se ie že hotelo in naš vodja ie prižigal.

Pot ie postajala vedno boli strma. naporna in skalnata. med resim so se pričele beliti prve lise sneza.

Zadnji članec pred kočjo ie res ves vrazil. docela nas ie izčrpal in ko nam ie skoz smrečie posvetila skromna lučka, sem prav od srca vzdihnil:

Prelubia moja Peca.

kar dost' ie tega heca!

V Ule-tovi kočji ie bila zbrana že pestra družba. Naša »prva varijanta«, z elektroinženier in Božo ie bila seve že tu. Omizju ie načeloval naš planinski predsednik. Kmalu smo bili v živahnem razgovoru. Gospa Vilma nam ie pripravila izvrstno rost-

beaf. ki smo ga pridno in izdatno zamočili na veliko veselie planinskega predsednika: imel ie hude skrbi. kam bi s preostalo pičajo zdai. ob zaključku letne sezone? Božo ie prišel za kitaro. zapeli smo. Im smo se izkazali na vseh poljih: od preproste narodne popevke na do najbolj kompliciranih komadov.

Kar se tiče naše družbe. sva se poslednia odpravila midva z Božom. Bila sva že v postelji na naju ie ie premaralo: povrnila sva se — malo pomankljivo opravljena — dol v sobo in ob nežnih besedah smo se razšli šele v ranem jutru.

Donolpne na nam vreme ni bilo bogve kako naklonjeno. In posvetili smo se pla-

ninsko-zavednemu opravilu: pospravljali smo od letne sezone preostalo — divo.

Božo. predsednik in iaz smo se podali v hrib. da izberemo primeren prostor za zasedo, v kateri sem bil povabljen. Izbrali smo res lepo mesto pod divnim, stariim mecesom.

Rebus bene gestis smo se vrnili v kočjo. ki ie ena najprijaznejših. kar iih poznam in nazlo. nazlo so minevale urice.

Spet smo se razdelili v dve partiji in — priznam — mi od »druke« smo si privoščili še šentjanževca.

V časovni stiski smo io ubrali kar čez drn in strn v dolino.

Vendar smo med potoma ponudili našemu ostrostrelcu. gospodu V. priliko. da se ie izkazal, kar ie občutil predsednikov klobuk. Bila ie prava Wilhelm-Tellska zavedščina!

Bila ie že noč. ko smo se v dolini setali z našo družbo in io mahnili preko Črne v Žerjav.

Ko sem se drugi dan vračal iz teh prelepih kraiev. me ie na Poleni čakalo še eno presenečenje. Predsednik me ie odvedel k davnemu znanцу iz mladih dni. ki me ie povabil na dom in postavil predme skledo pravih, pristnih idrijskih žlikrofov!

Soominiali smo se našega gnezda in lepih otroških dni tam ob zeleni ldrici. Pre-

kmalu ie pribrazil »Rolls-Royce« in me odpel na kolodvor.

Nikdar se še nisem vozil s Savinjančan. Res, počasen ie hudo počasen. Eno dobro stran ima: če se le enkrat voziš ž njim, na boš temeljito do vseh podrobnosti spoznal celo dolino. Savinjančan ie torej nekako stvorien po sistemu: Zeitlupe.

Peca.

Rokavice damske glace Din 48.—
Rokavice damske triko Din 15.—
Rokavice moš. nappa-usnje Din 84.—
Rokavice moške triko Din 14.—
Nogavice damske flor od Din 9.—
naprej.
Nogavice moške, trpežne od Din 4.—
naprej.
Nogavice otroške po reklamnih cenah
Zimsko perilo po najnižjih cenah
prodaja samo trgovina CIRIL AHLIN
Miklošičeva cesta 14, Poljanska cesta 5, Celovška cesta 56.

nil. ie ušla materi trka beseda: »Kakor iz kamna si Tona! Ti moji Bog, ti!«

Svoi pot ie oče zavijal krhko otavo v plastke. ko ie menil. ne da bi se obrnil: Lei io. kako si čudna! Kai bo Kolenc kornia asel ta čas. da sam slastim in zgrabim. Sai že tako čie mrvva odvolgniti. Mar si prvi na tem in ne veš. da taka reč ni. kakor bi žakeli odvezali. Potrni. da oride voznik in naložimo otavo in tebe!«

Dve debeli solzi so se potočili po ožganem licu štiridesetletnice: »Sai bom skušala potreti. Pa ko ne veš. kako hudo mi ie. Milka bi nai stonila k Švaincnerici. Da pridem iaz domov in ona k nam. bom že komaj počakala.«

Oče se ie obrnil in ie bila mehko v njegovem pogledu in glasu. ko ie rekel: »Sai nisem mislil tako hudo. No. pa nai stoni dekle.«

»Milka poidi k Švaincnerici — sai veš. kie stanuje. in ii reci. da io leno prosim. nai precei pride.« ie naročevala mati. ki se ie medtem že spet pobrala z ograbka. »Povei. kako boš rekla?«

»Naša mama pustilo leno prositi. če bi prišli precei k njim.« ie ponavljala materin ukaz hčerka.

»Dobro! Pa nazlo hodi. — Kolenc se ie vendar približal.« se ie okrenil oče in hitro plastil še zadnji zgrabek.

Mati se ie urno poznala za njim in sta imela vse lepo slastovano in zgrabljeno. ko ie zavil voznik na travnik. Hitro so zmetali otavo na voz. Mati si ie do krvi grizla ustnice. da ni vekala pred sosedom. Seveda tudi temu ni ušlo nieno zvitanje. toda napravil se ie kakor. da prav nič ne vidi. Ko so bile pa poslednie vile na vozu. ie ročno skočil z voza. da pomaga omazuio materi pri grabljeniu.

Ko so voz povezali in ograbili. ie pogledala mati hvaležno voznika: »Pomagajta mi gori. Nič dobro se ne počutim.« Ko so bili vsi trije z otrokom na vozu. ie rekel oče vozniku: »Poženi. Tona. poženi. da bomo trii doma!«

Nazlo se ie kolobitil in odskakoval dišeči voz po kolovozu. Mati ie bila v potu in ves siv ie bil nien obraz silne bolečine. ki ie ie stiskala drobovje. Ko so prišli na veliko cesto. ie ponehalo premetavanje. Ka-

Kjer je deloval in trpel Amos Komenski

Lešno na Poliskem. v septembru. Tokrat nisem pred vsem onim. ki sem jim pred četrtsotletiem na ljublianskem učiteljski zboril o Komenskem.

Ni bilo zame važnejšega poglavja v zgodovini pedagogike nego ie bilo povlajve o Komenskem in ne lešje ure nego ie bila ona. ko sem velikega Slovana spremial na njegovih evangeliskih cestah. Se zdai čutim. kako mi ie domišljia ozrniatia besede: ...Lissa in Polen... Dort ging seine Bibliothek in Flammen auf.

»Lissa in Polen?« Da, na Poliskem! Na Poliskem ie bilo mesto v 17. stoletiu. ko ie živel Komenski. in na Poliskem ie danes. ko ie Poliska iz groba vstala. a poldrozo stoletie ie bila »Lissa in Preussen«.

Polisko Lešno (Leszno) ie to. Ni daleč od pruske meje; tretia postaja na železnici od Vroclava (Breslau) proti Poznaniu.

Bilo ie po osmih zvečer. ko sem zagledal luči mesta. Torej se nocoj bom tam. kjer ie deloval in trpel Jan Amos Komenski. mož hrenjenja!

Mesto, ki šteie kakih 20.000 prebivalcev. živi še v spominih na Komenskega. Stara klasična gimnazia. ki ii začeti segaio v 16. stoletie. ima po nitem svoje ime. Pred kalvinsko cerkvio mu ie bil še v pruskih časih postavljen spomenik. Pokazali so mi cerkev. kjer ie pridigoval — danes ie katoliška — in prostor. kjer ie nekda stala šola — gimnazia. ki ii ie bil on rektor.

Mesto izzleda dandanes novo. Ono. ki ga ie gledal Komenski. ie parkrat zorelo. Popolnoma uničeno ie bilo v času splošne »Potopa« Poliske okoli 1656. ki ie prisilil tudi Komenskega. da ie zopet vzel v roke potno palico...

Tudi duševno se ie mesto od takrat izpremenilo. Danes ie većinoma katoliško: ie nekaj protestantov — luteranov. še manj kalvinov (300 duš mesto predvoinih 1500). V časih Komenskega ie većina meščanov bila evangeliska. t. i. izpovedala ie religioz husitskih češkomoravskih bratov. ki iim ie Komenski bil duša. in kalvinov. Češkomoravski bratie in kalvini so se faktično zliili.

Ko sem v šoli govoril o Komenskem. nisem poznal Lešna niti nisem vedel. kak pomen ie imelo to mesto tudi za religiozno življenje one dobe. Bilo ie to pravo zavetišče Češkomoravskih bratov in njih religiozno središče. Religia in šola sta bili spoeni in niuna zveza ie dala mestu pridevek novih Aten.

Lešno ie proslavilo Komenskega. Iz Lešna ie zaslovelo njegovo ime. ko ie (1628 do 1641) v niem bil šolski rektor in oisal pedagoška dela. vse v znaku evangelia.

Kalvinska cerkev ima arhiv. ki ima v sebi še nekaj korespondence njegove in rokopiš »Clamors Eliae« (»Kriki Elievio«). prav za prav nebroi beležk in konceptov. vse samo pozivi Poliski. Češki. nanežem itd., da bi slušali glas preroka. Ginljiva ie beležka. ki io ie napisal nar mesecev pred smrtio »gost amsterdamski«. beležka o pokopališču v rodnem mu domačem gradu. kjer sta mu počivala oče in sestra... Tudi Češki izvirnik njegove »Velike Didaktike« se ie nekda našel tukaj.

Ves arhiv ie razkazoval in zgodovino religioznega življenia v Lešnu obširno in temeljito tolmčal kalvinski pastor c. V. Bickerich. star ali nenavadno bister nemški pastir male svoje duhovne črede. Hotel sem čuti tudi Poliaka. odličnega poznavalca kraljeve zgodovine. dr. Šviderskega. ali ga nisem našel. dasi sem se vozil celo par kilometrov iz mesta v sanatorij. ki ga vodi on.

kor usnavana od prestanih bolečin in prijetnega gibanja ie ležala mati pokoina poleg žrdi. gledala zoreča iabotka po obcestnem dreviu in božala spečeža otroka poleg sebe. Moška sta se spredai pozovarjala o vremenu in letini ter ie sedai ta sedai oni vrzel nazel pogled nazaj na voz.

Komai so spravili doma mater v posteljo. že ie prišla Milka nazaj z vestio. da babice ni doma. da lovi nekie v hribih nad tovarno.

»Oh. pa še to!« ie iavknila mati. »Po Prislanku boš morala!«

»Če bo ie hotela. Ko pa tako strežieo naniio. ie nomišlial oče.

»Za božio voljo da io prosim. ii reci.

Posamezni pari usnjenih rokavie izpod nabavne cene pri

CIRIL AHLIN

Miklošičeva cesta 14, Poljanska cesta 5, Celovška cesta 56.

12498

Sama ie mati in vem. da mi ne odreče. Pa goldinar ii dai naprej.« ie prižigajala mati očeta. ki se ie obotavljial.

Prislanka ie bila rdečelična ženica in znana pomočnica v ženskih strotah. Ker ni bila izučena. io ie seveda oblast preganiala. Zato io ie tudi težko pregovoril oče kljub srebrnemu goldinarju. da ie prišla. Po dolgih urah pripravi in obunem stoku niti matere se ie ozglasil malo pred polnočio nov zemljan z protestnim kričanjem.

Ko so ga krstili čez dva dni ie zapisal župnik Miha Plešnik v krstno knjižo: Janecz. sin Antona Kača in Frančiške. rolen Lemes. Zraven ie pa pripisal v posebno rubriko: Mariia Prislana neizkušena. Tako ie utisnien za vse čase. dokler ne sne zob časa vseh dokumentov. poleg moiega imena sramotilni žiz neizkušene babice. Zdi se mi. da ie bila baš ta okolnost usodna za vse moie življenje.

Komai se ie polegla botrila. že se ie ozglasil v zgodnienm jutru pod Prislankinim oknom orožnik. Po kratkem zaslanišiu io ie odvedl v Celie. kjer so ii prisodili dva dni zapora. ker ie pomagala meni neodniku na svet brez patenta. Da so vedeli sodniki. koliko prezlačiv bom še delal človeški družbi. gotovo bi bili našli v svojih svetliščih takšen paragraf. da bi ne videla več beleza dne. Mučnici človeštva nai bo na v spomin ta zgodba. Janko Kač.

DAMAM JE NEOBHODNO POTREBEN

Lysiform

Nemška znanost. stoieča v službi politike. ie tudi v Lešnu zahtevala svoje žrtve. ali dvojeza ni mogla iz sveta spraviti: prvič. da se ie Komenski čutil Čeha. drugič. da ie Poliska v času. ko so Nemci vršili naihušia verska nasilia. dajala zatočišče onim. ki so bili zaradi vere preganiani ter da ie bil Poljak gospod mesta Lešna Leščinski. pokrovitelj Komenskega in njegov religioznii brat. prednik poznejšega kralia Leščinskega in njegove hčere Marie. francoske kraljice. Končno ista nemška politična znanost za ime »Lešno« ni mogla naiti druge etimologioe nego slovansko. Če bi se pri »Lešnu« ne spomnili prave etimologioe. nas na nio opozori »Leščinski: od »leske« -rihaia in ie prvotno »Leščino«. kakor ie v sosedstvu »Lipno«. »Leščinski« ie pa od dalje tvorbe »leščina« ter služi danes tudi kot pridevnik imena »Lešno«. zato »Glas leščinski«. časopis. ki izhaja v mestu. Da ie tudi »Lissa« od tega slovanskega kore

Iz življenja in sveta

Belgijski kraljevski par na kolonialni razstavi

Belgijski kralj in kraljica sta prispela z letalom v Pariz na kolonialno razstavo, kjer sta si v spremstvu maršala Lyauteya ogledala glavne zanimivosti

Od branjevca do kralja

Pravljica kariera angleškega vnanjega ministra Readinga

AM je bil kdaj sin malega židovskega branjevca nosilec diamantne krone indskih cesarjev kot zastopnik angleškega kralja v Delhi? Nekdanji mornarček podkralj? Agent trgovine s krompirjem najvišji sod-

do 1926, na zadnje krona temu pestremu, delavnemu človeškemu življenju: earl of Reading nosi purpur indskega podkralja.

Danes je temu možu okroglo 70 let, a Anglija ga je v najtežjih dneh svoje gospodarske krize še enkrat pozvala na od-

Karikatura lorda Readinga

nik Velike Britanije in njen vnanji minister, najmočnejši državnik na svetu?

Kariera takšnega moža bi se videla pravljica, a je vendar gola resnica, je kariera moža, ki se imenuje lord Reading, vnanji minister v sedanji angleški vladi.

Kot sin čisto majhnega židovskega branjevca v Londonu je nosil skromno ime Rufus Isaacs in gotovo ni slutil, da bo nekoč nosilec še vse drugačnega imena, ko je kot majhen nepridiprav pobegnil z očetovega doma naravnost med mornarje. Že takrat pa mu ni dalo miru, hotel je doseči višjo stopnjo v človeški družbi in ko je postal 1877 v Magdeburgu zastopnik in nakupovalec krompirja za trgovino svojega očeta v Londonu, mu se vedno ni dalo miru.

V naslednjem času se je že vpisal na tehnične šole v Hannoveru in v Bruslju, dokler ni spoznal, da mu tudi tehnična stroka ni usojena. Vrgel se je v juristične študije in s svojo ogromno pričnostjo je kmalu dosegel prvi vidni vnanji uspeh. Postal je odvetnik londonskega Tempa in eden najboljši glasovitih kazenskih zagovornikov. Pa to njegovim sposobnostim še ni moglo zadostiti.

Častitžen, kakršen je bil, se je dal izvoliti v parlament in je postal prijatelj in sodelavec Lloyda Georgea, ki je že takrat uteleševal nov slog v spodnji zbornici. 1910 je postal generalni državni pravnik in z imenom »sir Rufus« plemič. 1913 nov triumf: postal je najvišji sodnik v britskem imperiju. A to je bil še vedno le začetek. Jurist, ki je postal v tem lord Reading, je predsedal v diplomaciji. Kot posebni odposlanec in vrhovni komisar je odšel med vojno v Washington, kjer je imel priložnost vplivati odločilno na velika vprašanja zavzeznikega vojevanja. In po vojni, od 1921

Lord Reading s svojo bivšo tajnico in sedanjo ženo

ločilno mesto. Kot član zadnje Mac Donalove vlade se je preselil v Downing Street, v palačo angleškega vnanjega ministristva. Nekoliko dni prej je še slavil na svojem posestvu Deal Castle — poroko. S svojo bivšo zasebno tajnico, za 34 let mlajšo Stello Charnaudovo, ki je bila njegova sodelavka v Indiji. In eden med prvimi, ki je ob tej priložnosti svojemu čestitke in voščila, je bil angleški kralj.

Zora voda

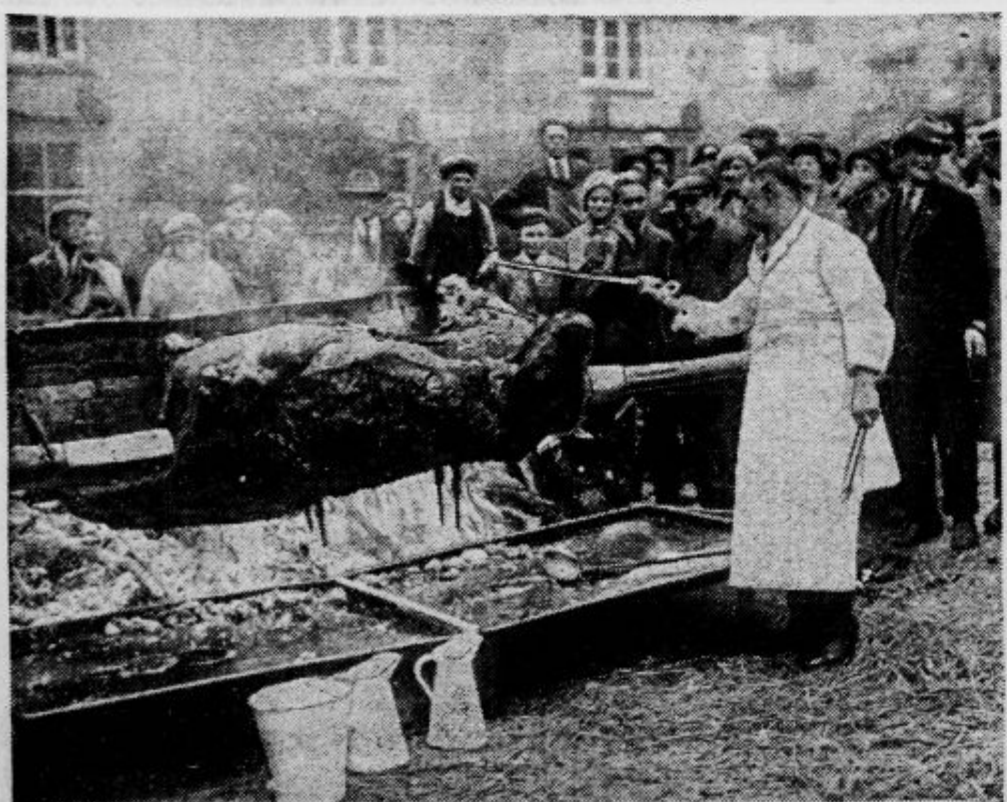
proti sivim lasem!
Ne barva, temveč vrača
sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Zak. zašt. Odborena od zdravstvenega odseka pod št. 1793—20 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh si guren in trajen. Cena steklenice brez pošt. nine Din 35.—

ZORA VODA I. OREL, Zagreb
Radićeva (Duga) ul. 32.

Posiljamo po povzetju, in to samo na čitljive naslove.

Jesenska nedelja na Angleškem

Med mnogimi starodavnimi običaji na Angleškem je tudi pečenje pitane vola na ražnju, ki ga potem poje vsa vasa. Na sliki vidimo vaškega kovača v vlogi kuharja

Stare ščuke

Najpožrenejša izmed sladkovodnih rib je ščuka, ki se poleg drobnejših rib, žab, podgan in sl. loti tudi domačih in divjih rac oziroma gos. Na Ruskem je celo zabeležen žalosten konec štiriletnega kmečkega dečka, ki ga je pri kopanju zagrabil ščuka za noge in potegnila pod vodo. Ribiči po različnih slovanskih deželah so celo prepričani, da lahko obsede staro ščuko vrag, ki potem zalezuje ljudi ob reki. Te pravljice so najbrž nastale zaradi tega, ker učka ščuka kot edina izmed naših domačih rib neverjetno visoko starost. Dokazano je, da živi ščuka v posameznih primerih do 300 let ali več!

Prof. L. Sabanejev v klasičnem delu »Ribe Rusije« pripoveduje, da so ujeli leta 1896 v Moskvi pri snaženju ribnika v Caricinu 2 metra dolgo ščuko z zlatim obročkom v škrgah. Na obročku je stalo v starinski pisavi: »Spustil car Boris«. To se je moralo zgoditi pred letom 1611! Največjo do sedaj poznano ščuko je zaznamoval na isti način cesar Frederik II. Rdečebralec v nekem jezeru blizu Heilbrona leta 1230. Ujeli so jo z mrežo leta 1497, torej 267 let pozneje. Ta ščuka je bila skoro bela od starosti, merila nad 6 m in tehtala 128 kg. Na gradu v Louternu je ohranjena njena svojačasno naročena slika, dočim sta okostnjak in zlati obroček v mestnem muzeju v Manheimu.

Krasno perilo

za gospode in sploh vse modne potrebščine kupite znano najcenejše pri
Drago Schwab, Ljubljana

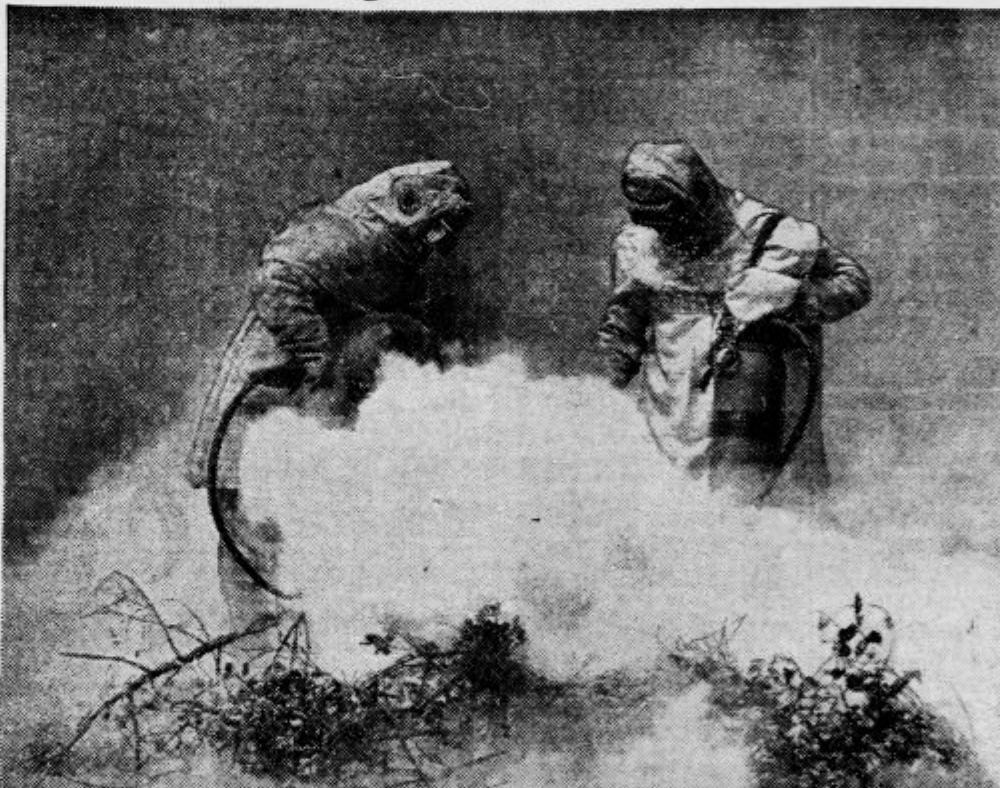
Zmagovalni film

Nemški listi pišejo, da pomeni letno poročilo največje nemške kinotvrdke »Ufa« srečno izjemo sredi splošne krize. Kljub temu je morala »Ufa« vknjižiti med izgube vso zalogo nemih filmov v vrednosti 3,5 milijonov mark in kljub velikim izdatkom za nabavo zvočnega aparata, je izplačala letos 6 odstotkov dobička pri glavnici v znesku 45 milijonov mark. Kosmati dobiček znaša letno do 30 milijonov mark.

»Ufa« veliko zasluži v inozemstvu in ima samo na Nemškem po 1.9 milijonov obiskovalcev dnevno, ali 60 milijonov mesečno. To pomeni, da obiskuje sleherni Nemec vsaj enkrat na mesec kinematograf. Podjetje je otvorilo 11 novih kinematografov in jih gradi še pet. Produkcija se je povenila in je znašala letos 105 iger oziroma 187 tedenskih pregledov.

Ali ste že naročnik slovenske ilustrovane tedenske revije »Življenje in svet«?

Ogromni žabi...

Nikakor ne! Ampak dva ognjegasca v Los Angelesu, ki preizkušata v odelu iz azbesta nov gorilni aparat med plameni

Tragedije pri selitvah ptic

Vremenski preobrat in človeško zasledovanje ptic selivk

Naši kraji so bolj poredkoma prizorišče množestvenega umiranja ptic zaradi nenadnih vremenskih preobratov v dobi njihove selitve v južne kraje in ob njihovem povratku. Pomlad, ko se selivke vračajo, in jesen, ko nas zapuščajo, prihajata dovolj počasi in brez burnih vremenskih preobratov, da ne utrpijo velike škode.

Drugače pa je n. pr. v Severni Ameriki. New York leži n. pr. na 42. vzporedniku, približno kakor Napoli in ni čuda, da je jesen v njegovem pasu še tako poletna, da se drevesa često znova razcvetijo. Pomlad se tam dostikrat javi v polni moči že februarja meseca. A baš to postane ptičjem lahko usodno, kajti lepo vreme jih zdrži daj časa ali pa jih privabi bolj zgodaj, ne nadoma pa udari zimsko vreme z debelimi snežnimi odejami in strašnim mrazom. V takšnih okoliščinah mora poginiti na milijone in milijone ptic.

V južni Kanadi se zgodijo takšni usodni preobrat zelo radi v zadnjih najskrajnih dnevih, ko so bile glavne jate lastovic in pevč je prispele. Sneg tedaj ne more doiti škodovati novemu zelenju, ptičji svet pa mora poginiti po treh, štirih dneh zimskega vremena, ne da bi mu mogel človek pomagati.

To je ena stran velikih tragedij, ki jih doživljajo selivke ob času svojega odhoda in povratka. Druga stran in nič manj huda pa je zasledovanje, ki so ga deležne v deželah, preko katerih se selijo in v katerih se uživajo zaščite. Te dežele so v Evropi malo ne vse, ki ležijo ob Sredozemskem morju, pa Severna Afrika. Milijoni in milijoni ptic zapadejo takrat člove-

Demonstracije brezposelnih v Angliji

Policija razganja brezposelne demonstrante, ki so se zbrali pred parlamentom in v Hyde parku ter prepevali komunistične pesmi

Ena kapljica umori 10.000 ljudi

Zagonetni strupi primitivnih ljudstev — Vloga strupa v vojnah

Iz Londona poročajo, da se je dr. Green posrečilo iz gomoljik neke adenije sestaviti strup, ki ga zadostja ena sama kapljica, da umori desetstotico ljudi. Način izdelovanja tega nenavadno močnega strupa pa skuša vlada ohraniti strogo tajno, da se prepreči morebitne zlorabe.

Afrika že od nekdaj slovi kot dežela, kjer se izdelujejo najhujši strupi za puščice in drugo orodje črncev. Zlasti Bušmani so razvpiti, da vare strahotno učinkujoče strupe, ki jih uporabljajo bodisi na lovu ali pa v zavratnih borbah z nadležnimi vsiljivci iz sosesčine. Toda tudi primitivna ljudstva na otokih Južnega morja in v Južni Ameriki se prav dobro razumejo na izdelovanje takih snovi.

Raziskovalcem teh krajev dolgo ni uspelo razkinkati skrivnosti domačinov. Danes pa vsaj učinke posameznih strupov že dobro poznamo, čeprav je kemikom izdelovanje mnogih strupov še vedno popolna zagonetka. Le toliko je zanesljivo dognano, da temelji učinek skoraj vseh puščičnih strupov na alkaloidih, to je na dušiku sorodnih kemičnih spojinah, ki so v strupenih rastlinah, sem pa tja pa tudi v živalskem mesu. V medicini igrajo ti alkaloidi zelo važno vlogo, jemljejo pa se tu seveda v prav neznatnih množinah.

V strupu, ki ga uporabljajo Bušmani, pa ni glavna sestavina rastlinska snov, marveč kačji strup, ki se pripravlja s sokom nekega mlečka (*Euphorbia candelabrum*).

Radi pa uporabljajo Bušmani tudi krepki sok strupene amarilije (*hepatostictis*). Pigmeji-priplivki osrednje Afrike pripravljajo svoj strup iz neke rastline, ki ji pridenejo kačjega strupa, bube nekega hrošča, potleja pa še neke gosenice, ki jo imenujejo ngva. Po Stanleyevih poročilih uporabljajo tudi strupe gnilega mesa in sokove neke vrste rdečih mravelj. V poročilih raziskovalcev se sploh večkrat ponavlja domneva, da dobivajo vse močnejše strupe iz skupaj segnitih kač, krastač, kuščaric, škorpionov in tarantel.

Tudi puščični strupi južne Amerike so rastlinskega ali živalskega izvora. V porečjih Orinoka in Amasona živeča indijanska plemena, deloma pa tudi tista, ki prebivajo v Peruju, se najraje poslužujejo proslulega strupa kurare. Ta strup človeka omrtviči in smrt nastopi zaradi zastaja srca. Tudi ta strup se izdeluje iz rastlinskega soka, ki se mu pridene še kačji in mravlji strup. Indijanci Kolumbije se pa poslužujejo izločnine nekega žabjega pupka, in strupa neke zelene kače, ki živi po drevju. Ti so tudi tisto plemo, ki se poleg loka mnogokrat poslužuje tudi dolgih cev-nih pihalnikov za streljanje na divjačino, pa tudi v boju.

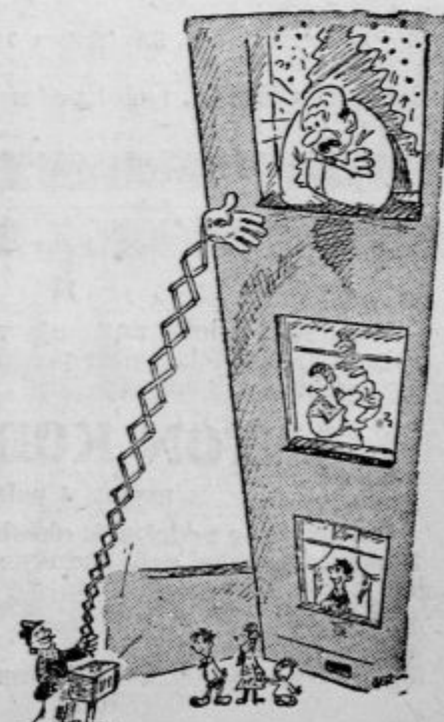
Prav silno učinkujoče rastlinske strupe umejo izdelovati tudi divja plemena, živeča v gozdovih Sundskih otokov, zlasti na Javi in Borneu. Tudi te zalaga s strupom neke vrste strihnoza, poleg katere pa mešajo tudi sokove nekaterih drugih rastlin. Nekaj tak strup, ki ga uporabljajo na Malaki, ne povzroča krčev kakor oni z Jave in Bornea, marveč učinkuje natanko tako kot kurare.

Zanimivo je zasledovati uporabo puščičnih strupov v starem veku. Ze Skiti so pomakali svoje orožje v razpadline glist in v spletenost človeške kri. Grki, Dalmati, Kelti in Galci so imeli vsi svoje specifične puščične strupe. Za stare Germane sicer pravijo, da so se posluževali zastrupljenih puščic samo na lovu, a nikoli v vojni, vendar je pa ta sentimentalna trditve malo verjetna. Tudi Franki so streljali na Rimljane z zastrupljenimi strelicami, ker jim je bilo po sališki postavi prepovedano dvigniti zastrupljeno orožje le zoper lastni rod, ne pa tudi proti sovražniku. Ze v zgodnjem srednjem veku pa se je začelo v Evropi zastrupljeno orožje vse bolj opuščati, dokler ni ta nečloveška navada popolnoma izginila. Seveda pa se dobri stari strupi niso pozabili, marveč so se v novem veku zlasti v renesansi prav pridno uporabljali v političnem življenju. Današnjemu kulturnemu svetu se vidi uporaba strupov preveč barbarska, s čimer pa ni rečeno, da je današnji rod kaj plemenitejši. Namestu strupov se pač uporabljajo strupeni plini.

Iz uredniškega koša

Vrhovo. Pozno ponoči je dospel potnik v neko gostilno, v kateri je že večkrat prenočil. Gostilničar ga je prosil, naj mu oprosti, da mu more tokrat postreči edino z jajci. »Kaj nimate več nasoljenega mesa, s kakršnim ste mi zadnjič postregli? Bilo je dobro,« je menil gost. Pa se oglasi gostilničarjev sin za pečjo: »To bi bilo pa še boljše, če bi nam vsak mesec poginila kakšna konjska mrha!«

Vsak dan ena

Moderni lajner

Vojak v zadregi

Berlinski »Börsen Kurier« pripoveduje smešno zgodbo iz bavarskih hribov. Vojaški oddelek s strojnimi je moral prenočiti v prenatrpani planinski koči. Vojak so spali v jedilnici na tleh. Poročnik pa je dobil zadnjo prosto podstrešno sobico. V sobednji sobici je spala neka turistinja iz Monakovega. Ob treh zjutraj je prišel vojak buditi častnika, a se je v temi zmotil in zbudil športno damo, ki je pričela kričati. Vojak se je hotel oprostiti in je v zadregi dejal: »Prosim, gospodična, ali ni pri vas naš poročnik?«

Pfaff šivalne stroje za rodbino, obrt in industrijo z večletno garancijo, kupite ugodno tudi na obroke

pri trdki Ign. Vok, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 7

Poduk v vezenju brezplačen!

Pazite pri nakupu šivalnih strojev na najboljšo znamko, in to je PFAGF!

ali v podružnici **Kranj in Novo mesto**
Poduk v vezenju brezplačen!

PHILIPS 930

Z MINIWATT ELEKTRONIKAMI

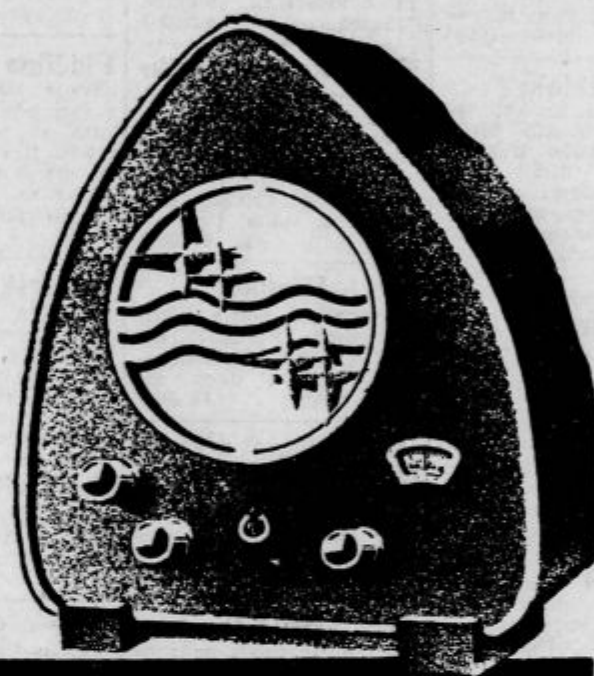
DIN. 3.500.-

Nov popolen PHILIPSOV prejemnik za zmerno ceno...

Cela Evropa opčuduje
PHILIPSOV APARAT 930...

Vsi evropski časopisi so poročali o tej največji senzaciji na polju radio-tehnike... **PHILIPS 930** je tu... moderne zunajnosti, noderen v reprodukciji... produkt prvega radijskega laboratorija v Evropi...

Iščite podatke od trgovcev z radio-aparati... poslušajte **PHILIPS 930**... prepričajte se sami o tem, kako lahko se ravna z njim... čudili se bodele niski ceni...

PERJE

kokošje, purje, gosje, naravno in s strojem čiščeno, dobavlja v vsaki množini

E. VAJDA, ČAKOVEC

Telefon številka 59, 4, 3, 60

Zahvala

Vsem, ki ste jo spremili v tako častnem številu na njeni zadnji poti, ki ste položili toliko pestrega cvetja na njeno krsto in ki ste nam izrazili, bodisi ustmeno ali pismeno, toliko tolažilnih sočutij — iskrena hvala.

Prosimo Vas, ohranite še nadalje v svetlem spominu našo nepozabno

BOŽENO

Sava — Jesenice, dne 30. septembra 1931.

12521

IVAN, IVANA ŠEGA, starši — NADA, BORIS, sestra in brat.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob smrti naše nepozabne ljubljene

Ingice

se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovščini, gđ. učiteljici Hafnerjevi, mnogoštevilnim darovalcem vencev in cvetja in končno vsem prijateljem in znancem, ki so drago nam pokojnico v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti.

12519

Šmartno pri Kranju, dne 1. oktobra 1931.

Zalujoči starši **VIKTOR** in **FANI ROZEHNAL** in ostali sorodniki.

10%

provizijo nudimo

za posredovanje pri prodaji dieselmotorja 25 Hp. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

12478

Prva specialna mehanična delavnica

za popravila šivalnih strojev, specialnih strojev vseh sistemov, pletilnih in pisalnih strojev. Postrežba točna, delo garantirano in 20 % ceneje kakor pri nestrokovnjakih.

EMIL KLOBČAVER, specialni mehanik
LJUBLJANA, Sv. Petra 47 264

Odjemalcem izven Zagreba

Samo kdor v miru izbira, kupi dobro. Ako hitite od prodajalne do prodajalne in si ogledujete blago, se vam lahko pri-meri, da se v stiski in naglici za nekaj odločite, za kar vam bo pozneje žal.
ZATO IZBERITE BLAGO DOMA!

Tu imate dovolj časa, da si ogledate komad za komadom in vas pri tem nikdo ne more nagovarjati za nekaj, kar vam ni po okusu.

Zahtevajte zatorej našo kolekcijo tkanin za ženske kostume, plašče in obleke in vi dobite to kolekcijo v par dneh, seveda brezplačno in neobvezno. Potem pa sedite, izberite ono, kar najbolj prija vaši postavi in okusu! Ker nabavljamo blago naravnost iz tovarne in ga prodajamo naravnost vam, odpadejo razne provizije, vi kupite torej boljše blago za manj denarja. Že nad pol stoletja postrežemo svoje odjemalce v največje zadovoljstvo.

Največja trgovska in kvozna trdnica

Kastner & Ohler
Zagreb.

Ako se nimate našega glavnega kataloga, zahtevajte ga! V nekoliko dneh ga imate brezplačno v rokah!

6750

Holandske gomolje

hiacint, tulipanov itd. v 130 vrstah po imenih nudi **SEVER & KOMP., LJUBLJANA** Gosposvetska cesta 5. 12447

Radio
Vam popravili ali preuredi najboljšo v tej stroki dipl. tehn.
Tone Poljšak
Ljubljana
Aleksandrova 5

Cenjenim damam se priporočam za moderniziranje klobukov po naj-novejših modelih. Preoblikovanje 28 Din. Salom »La femme Chic«, Ljubljana — Selenburgova ulica št. 6/1 290

Ležalne stole

140, po poročilu 150 Din
Spalne fotelje

patent. divano, osemant. garnitura, modroca, postelje, mreže, solonca, stolice, postelje in tapetirke in delke tudi najceneje.

Rudolf Radovan
tapatnik
Mestni trg št. 13

Za zdrave in lepe zobe

negovalno sredstvo — čisto, blago in izdatno, katero prodre v vse razmake, odstrani z zob nadležno rumeno plast, čisti in osveži usta, a zobem daje biserni sijaj in beloto.

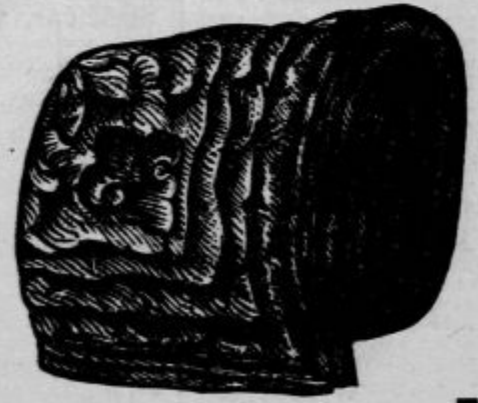
ERASMIC
SAVON DENTIFRICE

X ESD 151-075

THE ERASMIC COMPANY LIMITED, LONDON, ENGLAND

Za zimo

rabite tople odeje
Ne zamudite! Zahtevajte od

Trgovskega doma Stermecki

Celje št. 20

veliki, ilustrirani cenik, v katerem so med drugim sledeče odeje: Ruž z molinom 120 Din, ruž z flanelo 130 Din, kambrik z molinom 125 Din, klot z molinom 128 Din, klot z klotom 132 Din, rožast klot s klotom 140 Din, nadalje tiger in flanel odeje, zastore, preproge in posteljne garniture po čudovito nizkih cenah.

VELIKI, ILUSTRIRANI CENIK ZASTONJ!

Oglasi v „Jutru“ imajo siguren uspeh!

O. Hanstein:

Ali je kriva?

Roman

»Odložil sem se kratko: za San Francisco in za jadnico. Morda bo spravilo mirno promišljanje, ki se ga na taki dolgi vožnji ni moči ogniti, pobalina k pameti. Davi sem ga peljal h kapitanu Jensenu z »Elizabete«, priporočila sta mi ga Wellner in Voss. Pošten morskari volk je videti. Konec! Konec! Nikoli več ničesar o tem! Studi se mi.«

»To je moral biti težak dan za očeta.«
»A to govori za Jensena.«

»Mogoče! Najbrže! Skoraj gotovo — in vendar dvomim; zato sem preiskovalni sodnik. Kako veste, da ni Gudula po svoji materi podkupila kapitana Jensena? Kaj je njej pol milijona, samo da bi bila spet prosta! Mrtvaški list ne pravi »osebno znan«, ampak samo »spoznal ta in ta«. Kdo ve, nemara je stari Jensen takrat samo tako mislil — obrazi utopljencev so vendar navadno zelo izpremenjeni — zdaj se pa dela, kakor da je natanko vedel, kako in kaj. Tudi če bi zdaj po krivem prisegel, kdo mu more dokazati?«

»Da, gospod deželni sodni svetnik —«

»Ne umejte nápak, dragi Schluter. Sam sem prepričan in vi takisto, že zato, ker bi bila rada prepričana. A midva še nisva sodišče in — na oni strani stojita dve priči.«

»To je točno in tudi jaz mislim, da je treba do nadaljnjega molčati.«

Narobe, dovolite mu še deset ali dvajset tisoč mark, da vsaj tukaj ostane. Najprej moramo vse natanko dognati, ne le, kdo hoče biti, ampak tudi, kdo je.«

Sodnik je vzdignil oči.

»Ali imate kako sled?«

»Ne vem. Morda — stvar se mi zdi samemu tako nezaslišana, da se ne upam verjeti. Ali hočete pregledati ladijski imenik z »Elizabete?« S smrtno vožnje, mislim. Brodolastništvo mi ga je posodilo. Ali vidite ime ladijskega kuharja?«

Sodnik je pogledal. Tudi on se je ustrašil.

»Res mislite?«

»Doslej ne mislim ničesar.«

»To bi bilo neverjetno — ne — to bi bilo — to — —«

»Tudi jaz se upiram, a vendarle —«

Sodnik je stopal sem ter tja.

»Seveda — dolgove je imel, odkar živi — in službe se tudi ni povsem radovoljno odrekel.«

»Vsekako bom to sled še dalje zasledoval.«

»A previdno, za Boga.«

»To se razume.«

»Tedad, če Alfred Wellhorn pride, mu nakažem še deset tisoč mark; celo poklical ga bom v ta namen.«

»In če me grof vpraša, kako je, mu bom dal nekaj upanja, gospod deželni sodni svetnik. Kaj pa Gudula?«

»Čisto je strta. Seveda! Skoraj nič ne je! Treba jo bo dati v bolnico, da se nam ne zruši še pred obravnavo.«

»Ali ne bi kazalo tudi njo nekoliko potolažiti?«

»Kaj ji pomaga? Če je sin slepar, je ona sicer po pravici pohčerjenka, a tatvina in poneverba oporoke s tem še nista pojasnjeni.«

»Prav imate. Tedad — do svidenja!«

Schluter je stopil še v pisarno zapuščinskega sodnika in našel tam zapuščinskega svetnika Mamerta, elegantnega kakor zmerom, in dobre volje.

»Dobro dan, gospod justični svetnik. Mislim sem, da ste odpotovali.«

»Bom, bom! Naveličal sem se mestnega tlaka, kakor staro kljuse. Najbrže si kupim ob Vierwaldstättskem jezeru majhno vilo, ki mi zelo ugaja. Prej ali slej se mora vsak odločiti, da izpreže.«

»Tedad nameravate opustiti pisarno?«

»Hvala Bogu! Pravkar sem oddal zapuščinskemu sodniku vse papirje starega Wellhorna, ki sem jih še imel.«

»Kaj bi bilo, če bi šla skupaj kositi? Ali vas morda doma pričakujejo?«

»Kdo naj me pričakuje, ubogega, zapuščenega vdovca? Z veseljem, gospod komisar!«

Vzela sta avtomobil in Schluter je velel šoferju, naj ju zapelje k enemu izmed najboljših restoranol.

Preden sta se lotila kosila — vino je bil justični svetnik večče izbral — je iztrgal Schluter iz svoje zapisnice list papirja, napisal nanj nekaj vrstic, ga dal v ovoj in ga naslovil:

»Gospodu višjemu stražmojstru Schreiberju. Nujno.«

Nato je poklical natakara.

»Brž, naročite tekača!«

»Tako bom telefoniral.«

Čez nekaj minut je stal rdeči kolesar pred njim.

»Nate, hitro, na policijsko predsedstvo.«

Justični svetnik je vprašal:

»Ze spet službeni posli?«

»Samo zaporno povelje.«

»Zaporno povelje?«

»Da! Za vas, gospod justični svetnik.«

Ta se je nekam krčevito zasmel.

»Zame? Zakaj pa?«

»Ker mi še niste nalili praznega kozarca.«

»A, tako — ali ste poredni!«

»A ustrašili ste se vendarle.«

»Strah ne škodi, a takle komisar —«

Zobje beli nasmejani

367 1

Da boste imeli zobe zdrave, bele, bleščeče, ki se smejejo, kadar odprete usta, uporabljajte KOLYNOS. V treh dneh boste opazili razliko.

KOLYNOS čisti zobe in dlesna tako kot zahteva higijena, da so očiščeni. Njena anti-septična pena, prijetnega okusa prodre v vsako zobno razpoklino in odstrani z nje ono zoprno prevlaklo kakor tudi koščke hrane, ki zastanejo v zobeh. Ona uničuje nevarne klice in nevtralizira kislino na ustnih.

Ako hočete imeti zobe bele in nasmejane, nepokvarjene od madežev in gnilobe, začnite uporabljati KOLYNOS. En centimeter zadostuje, da jo razmažete po suhi četki.

Lepota nog

Nogavice iz gume dajejo nogi vitko in dragešno obliko. Današnja moda zahteva lepo in graciozno obliko noge, a to se doseže samo s nošenjem gumnatih nogavic. Noga se utrjuje, v obnem so pokrite vse naake, kakor tudi krčne žile (Krampfadern). Nogavice iz čiste ameriške gume brez siva, tenke, popolnoma prozorne, daj' lepo vitko nogo do kolena. Brez siva, v barvi kože (Fleischfarbe) par 180 Din. Pletene gum. nogavice iz najfinjšega trikoja za krčne žile do kolena par 190 Din; nogavice brez koleno in stegno samo po meri od 310 Din naprej.

Pleša

In izpadanje las je največja neureta za staro in mlado. V 24 urah zastavimo izpadanje las za vedno, odpravimo vse prhljaj, srbi, hrata in neosoge s »ESPARCETTE« od dr. Dorraine & Cie., Paris — Lasje bodo ozdraveli in zopet bujno rasli. — Za uspeh garantiramo. — Garnitura stane 60 Din.

CENTIFOLIA, kozmetički zavod, Zagreb, Jurišićeva 6. Zahtevajte takoj brezplačne ilustrativne cenike!

Kupim gozdno posest

na pobočju Savskih Alp. Pogoj: dobro ohranjeni gozdovi, travniki in jezera. Tržno ceno plačam v gotovini. Ponudbe z natančnimi podatki in navedbo najnižjih cen pod šifro »Gelegenheitskauf in SHS, P. S. 2350« na Rudolf Mosse, Praha I., Ovocny trh 19, ČSR. 12440

POZOR!

Iznašel sem nov način kemičnega pranja in barvanja vseh vrst oblek in primerno preuredil pralnico in barvalnico v svoji lastni hiši, zato sem v stanu izvrševati pranje in barvanje po najnižjih cenah.

Štefanburgova ulica 4

166

ANTON BOC, Ljubljana
Poceni in vendar najboljša je

VATA

275

za odeje in v tablah najboljša in najcenejša. Zahtevajte vzorce in cenik.

TOVARNA VATE Maribor, Dravska 15

NOVI LASJE V ENEM TEDNU!

Fotografski posnetek velikega modela »STANDARD« s ponikljanimi zobci in držajem, z baterijo in kontrolno žarnico v okusnem etuiju Din 200[—]

Žepni model »HANDBAG« Din 100[—]

Poglejte, kaj dela

Kako se ji sedaj svetijo lasje

Poprej so bili brez sijaja

Tudi Vi boste imeli kodre

Glavnik kodra las

Pred uporabo

Siguren uspeh

Električni glavnik pospešuje rast las

Lasje so bili prej redki

Uporabljajte redno

zjutraj in zvečer čudotvorni glavnik »WHITE« in v enem tednu se bodo Vaši lasje popolnoma spremenili. Mila električna struja, ki prihaja izpod lasišča, regenerira korenine las in povzroči, da zrastejo novi lasje. Vaši lasje bodo kmalu zopet bleščeči, mehki in valoviti, in to kot učinek elektricitete, brez nevarnosti in brez električnih tresljajev. —

Imate li prhljaj? Prhljaj (povzročitelj večne bolezni lasišča) izgine že čez 3 dni in se nikdar več ne povrne, ako redno uporabljate električni glavnik »WHITE«.

Ali Vam postajajo lasje sivi? Sivi lasje dobe zopet svojo prvotno, naravno barvo.

Ali Vam lasje izpadajo? Na redkih in gologlavih mestih Vam zopet porastejo lasje. Ako imajo še korenine in ako zares redno uporabljate električni glavnik »WHITE«, Vam bodo lasje ponovno oživelili in nanovo porastli.

1.250.000 električnih glavnikov »WHITE« je že v uporabi po vsem svetu in smo prejeli že na tisoče zahvalnih pisem.

Jamstvo:

Nič Vas ne stane, ako glavnik na sebi doma preskusite. Ako v teku 7 dni niste popolnoma zadovoljni z glavnikom, ga nam lahko vrnete, in mi Vam izplačamo popolen znesek. — Ali Vam moremo staviti ugodnejšo ponudbo? Ako ne dobite električnega glavnika pri svojem stalnem dobavitelju, tedaj izvolite izrezati priloženi kupon in nam poslati odgovarjajočo vsoto in Din 15[—] za poštnino. Mi Vam po prejemu denarja takoj pošljemo zahtevani model.

Mala kontrolna žarnica, ki v kontaktu z zobci glavnika zažari.

Z glavnikom dobavljena baterija traja več mesecev. Rezervna baterija za en in drugi model stane Din 15[—]

Cene:

Veliki model »STANDARD« z baterijo in kontrolno žarnico
Din 200[—]

Žepni model »HANDBAG« z baterijo in kontrolno žarnico
Din 100[—]

Električni glavnik »WHITE« se prodaja v drogerijah, parfumerijah, lekarnah in frizerskih salonih.

Pozitiven dokaz

Prečitajte, kaj piše gđ. G. B. o glavniku »WHITE«.

Preden sem začela uporabljati vaš električni glavnik, so bili moji lasje slabi, krčki in brez sijaja.

Po sedmih dneh se je jasno pokazala razlika. Na redkih mestih so porasli novi lasje. Ostali moji lasje so postali bolj gosti in bleščeči.

Jaz sem 4 tedne uporabljala vaš električni glavnik, ko sem dala napraviti ta moj zadnji posnetek. Moji lasje so bili že popolnoma zdravi, gosti, lepe barve in so postali prirodno valoviti. Sedaj uporabljam glavnik samo dvakrat na teden in lasje mi rastejo zelo naglo.

Naročilnica

Gospodi HINKO MAYER I DRUG Parfim odio

glavnim zastopnikom za električni glavnik »WHITE«
Zagreb, Praška ul. 6

Pošljite mi po povzetju, z baterijo in natančnim navodilom za uporabo komadov električnega glavnika »WHITE« model »STANDARD« po Din 200[—]
— komadov električnega glavnika »WHITE« model »HANDBAG« po Din 100[—]
(Nepotrebno prečrtajte!)

Naročam ta glavnik pod pogojem, da Vam glavnik, ako me tekom 7 dni ne bo zadovoljil, vrnem, Vi pa mi povrnete vso vsoto.

Ime

Naslov

ELEKTRIČNI GLAVNIK „WHITE“

ZAHTEVAJ

SANA čokolado

ZAHTEVAJ

233/2

SANATORIJ
V MARIBORU

Gospodsk. ulica 49 — Telefon 2358

Lastnik in vodja:

primarij dr. Černič, specialist za kirurgijo

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnico »halas« za revmatična in druga boleča vnetja; »enterocleaner«-jem za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. — Dnevna oskrba prvi razred 120 Din, drugi razred 80 Din, tretji razred 60 Din.

Za jesenski saditev

nudi po znižanih cenah razna drevesa za drevorede in okras, konifere, okrasno (cvetlično) grmovje, grmovje za ograjo, gozdne sadike, vrtnice, plezalke, sadno drevje, sadne divjake itd.

Cenik na zahtevo brezplačno.

UPRAVA VELEPOSESTVA TIŠINA

pošta RANKOVCI, Prekmurje.

12461

KROJAŠKI SALON

ZA GOSPODE IN DAME

IGNAC RESETIČ se je preselil

iz Škofje ulice 10 na Masarykovo cesto, v Palačo Grafičnega doma poleg hotela »Miklič«.

11841

Tovarna kovinske stroke

v Sloveniji, rentabilno podjetje se odda za daljšo dobo v zakup. Potreben kapital Din 300.000.—. Pojasmila daje dr. Ivan Černe v Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Tovarna POHIŠTVA

I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Izdelujejo se naj-novejši modeli otroških vozičkov, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Naj-nižje cene. Ceniki franco.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4.

Preselitev.

Cenjenemu občinstvu in posetnikom Poljanske doline naznanjamo, da se s 1. oktobrom t. l. preseliva od Polonovca v novo preurejeno staroznano gostilno na Vidnu v Poljanah pri Škofji Loki, ter se priporoča za obilen obisk.

Prenosišča in garaže na razpolago!

12466

Milka in Jože Tavčar.

A VII 68-31-13

12432

Oklic

Prostovoljna sodna dražba na Kodeljevem

V ponedeljek, dne 12. oktobra t. l. ob treh popoldne se bode na licu mesta, Kodeljevo št. 61, v bližini gostilne Bricej, prodala

STAVBNA PARCELA

v lepi ravni legi, ca 5 minut od tramvajske proge, za izključno ceno Din 22.500. Kupnina se plača v obrokih. Ostali pogoji so na vpogled pri podpisnem sodišču soba št. 37.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII.
dne 28. septembra 1931.

DIREKTNOST
IZ
TVORNICE

Violina od Din. 68
Mandoline • 129
Gitare • • 169
Ročne harmonike 69
KROMATIČNE HARMONIKE,
HAVAJSKE GITARE I.T.D.

Zahtevajte brezplačni katalog!
CENIK:
MEINEL & HEROLD
MARIBOR št. 161

Ustanovljeno 1852.

Teod. Korn
LjubljanaPoljanska cesta št. 8
(prej Henrik Korn)

krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. — Instalacija vodovodov in central. kurjave.

Naprava strelovodov; kopališke in klosetne naprave.

Novosti Novosti
Najnovejša služinska patentna železna zelo praktična slojstava postelja s tapetiranim madracom — praktična za vsako hišo, hotele, za putujoče osebe in nočne službe. Stane Din 390.—. Razpoložljiva poštom in železnico po povzetju.

Lesena služinska patentna zelo praktična slojstava postelja s tapetiranim madracom. — Stane Din 280.—.

Poljska patentna postelja slojstava praktična za turiste, vojske in za ferijalne kolonije. Stane Din 350.—.

Liegestuhl praktičen za ležanje in sedenje. Stane Din 150.—.

Po tem imam čisto črno perje kg po Din 48.— čisto belo gosje kg po Din 130.— in čisti puh kg po Din 250.—.

L. BROŽIČ, ZAGREB
Ilica 82. III.

Po tem imam čisto črno perje kg po Din 48.— čisto belo gosje kg po Din 130.— in čisti puh kg po Din 250.—.

L. BROŽIČ, ZAGREB
Ilica 82. III.

Po tem imam čisto črno perje kg po Din 48.— čisto belo gosje kg po Din 130.— in čisti puh kg po Din 250.—.

L. BROŽIČ, ZAGREB
Ilica 82. III.

Po tem imam čisto črno perje kg po Din 48.— čisto belo gosje kg po Din 130.— in čisti puh kg po Din 250.—.

L. BROŽIČ, ZAGREB
Ilica 82. III.

Po tem imam čisto črno perje kg po Din 48.— čisto belo gosje kg po Din 130.— in čisti puh kg po Din 250.—.

L. BROŽIČ, ZAGREB
Ilica 82. III.

Po tem imam čisto črno perje kg po Din 48.— čisto belo gosje kg po Din 130.— in čisti puh kg po Din 250.—.

L. BROŽIČ, ZAGREB
Ilica 82. III.

Poceni
in dobro

kupite ure, zlatnino in srebrnino pri svetovno znani tvrdki

H. Suttner

Ljubljana, Prešernova
ulica 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije. Velika zaloga ur znamk. Glas-hütte, J. W. C. Schaffhausen Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo, itd. Lastna protokoliрана tovarna ur v švic. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik od H. SUTTNER, LJUBLJANA 4, zastoj in poštne prosto.

NAZNANILO IZGUBE!

3.500 Din najdenine.

11. septembra je bil v brzovlaku Praga-Split na kolodvoru v Zagrebu ukraden nov kupčkovček z oblekami, perilom itd. ter znanstvenimi spisi. Da dobim zopet nazaj obleke in druge uporabne stvari razpisujem nagrado 1.500 Din, za znanstvene spise pa nagrado 2.000 Din. Neupravičeni posestnik se naproša, da naj vrne zanj popolnoma brezvrednostne znanstvene spise po poljubni poti, da odda stvari v prijaznem depozitu in anonimno vpošlje potrdilo o shranitvi. V tem slučaju bom resigniral na sodno zasledovanje. Dopise na dr. P. Berger, Baden bei Wien, Erzherzog Rainerring 11. 12502

PIANO

kakovostni instrument svetovnega slovesa!

Tovarna: Hradec Králové, CSR.

Ugodne cene in plačilni pogoji. Zastopstva v vzorčnih skladiščih v vseh večjih mestih Jugoslavije. (Naslovi na vprašanje.) 11830

Edina slovenska tedenska revija
»Življenje in svet«. — Posamezna številka 2.— Din.

Felix Toman

kamnoseški mojster

Ljubljana

Resljeva cesta šte. 30

priporoča bogato zalogo nagrobnih spomenikov od marmorja in granita, plošče za grobnice, marmornate plošče za mobilije po najnižjih cenah

287

Zahvala

Po smrti svojega soproga g. Josipa Fister, višjega davčnega upravitelja, sem sprejela od »Ljudske samopomoči« v Mariboru takoj nakazano pripadajočo podporo, za katero izrekam tem potom najlepšo zahvalo in priporočam to humano društvo vsakomur v takojšnji pristop.

Šostanj, dne 1. oktobra 1931.

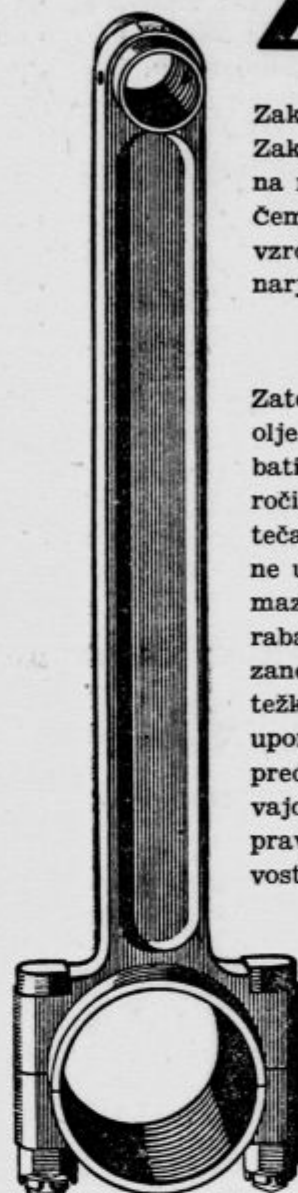
12514 Katarina Fister.

Zakaj?

Zakaj nastopajo težki defekti? Zakaj se dogajajo velike poškodbe na motornih delih? Čemu so potrebna popravila, ki povzročajo velike zgube časa in denarja?

ZAKAJ!

Zato, ker se uporablja neprimerno olje. Zato, ker se oljna plast med bati in stenami cilindrov ali med ročno gredjo oziroma ročnim tečajem in blazinico ležaja, ki štiti, ne upira velikim pritiskom. Pravilno mazanje, torej svrhi primerna uporaba pravilne vrste Mobiloil-a, je najzanesljivejše sredstvo, da se izognemo težkim defektom. Avtomobilisti, ki uporabljajo Mobiloil, so zavarovani pred nepotrebnimi izdatki in povečajo trajanje vozila. Mobiloil nosi s pravico ime: »olje svetovne kakovosti«.

Mobiloil

Vsaka Gargoyle Mobiloil ročka ima pod zapiracem plombo. Pri kupovanju pazite na to!

VACUUM OIL COMPANY D. D. ZAGREB

Simmerinški Diesellovi motorji

na bencin, moderna prvovrstna konstrukcija, za vsako uporabo v poljedelstvu, obrti in industriji.

DIESELOVE LOKOMOTIVE NA BENCIN

s prenosom električne sile. Nikakor stikalno in stopničasto gonilo. Za vsako kolotečino. Zmogljivost 6—200 HP. Za prevažanje blaga in premikanje.

DIESELOVI DINAMIČNI MOTORJI NA BENCIN

Moderne naprave za neodvisno proizvajanje svetlobne in električne sile. — Za vsako vrsto toka in napetost.

DIESELOVE MOTORNE SESALKE NA BENCIN

Stabilni in prevozni agregati v vsaki kapaciteti za namakanje in odvod vode.

Zahtevajte brezplačne prospekte od

TOVARNE STROJEV IN VAGONOV, D. D. V SIMMERINGU
(Maschinen- u. Waggonbau-Fabrik, A. G. Wien XI., Simmeringer Hauptstr. 38/40)

Zastopstvo: INŽENJERSKI BIRO JULIO BREITWIESER, Zagreb,
Vodnikova 11. — Telefon broj. 26—89. 133

Zahvala

Za prempoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli osebno in pismeno ob smrti našega iskreno ljubljenega soproga, očeta, sina, brata, strica in svaka, gospoda

Štefana Črepinko

VODNIKA BREŽIŠKEGA ŽANDARMERIJSKEGA VODA

se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni g. orožniškemu kapetanu Mehle-tu ter mnogobrojnemu zastopstvu orožništva brežiškega, novomeškega in zagrebškega orožniškega voda z g. narednikom Francetom Iskra na čelu, komandirju žandarmerijske stanice v Laškem g. Masili za njegov nad vse ginljiv poslovilni govor, vsem darovalcem vencev in cvetja, uradništvu sreskega načelstva in sodišča ter županstvu, pevskemu odseku »Vrbenica« in končno vsem prijateljem in znancom, ki so draga pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi poslednji poti.

V Brežicah, dne 30. septembra 1931.

12462

Zalujoči ostali.

»SLAVIJA«

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA

V LJUBLJANI, Gospodsk. ulica 12, telefon šte. 2176. 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

KUPIM RABLJEN

Rezervoir

od 2 do 3 kubičnih metrov, uporabljiv za gorko vodo. Ponudbe na »Saturnus« d. d. Ljubljana. 12434